



HRVATSKA  
GOSPODARSKA  
KOMORA

ISSN 1846-7830

# Gospodarska kretanja Zadarske županije



BROJ 37, prosinac 2021.



**HRVATSKA  
GOSPODARSKA  
KOMORA**

# Gospodarska kretanja Zadarske županije

Zadar, prosinac 2021.

***Izdavač:***

Hrvatska gospodarska komora

***Za izdavača:***

dr. sc. Luka Burilović

***Pripremila:***

Županijska komora Zadar  
Špire Brusine 16, 23 000 Zadar

tel.: 023/211 747

faks: 023/213 923

e-mail: hgkzd@hgk.hr

web: hgk.hr

***Priprema i tisak:***

Intergrafika TTŽ, Zaprešić

***Naklada:***

200 primjeraka

Ovu analizu izrađuje i za nju je odgovorna HGK. Izneseone informacije, mišljenja, analize i zaključci temelje se na javnim statističkim i ostalim informacijama što potječu iz izvora u čiju se potpunost i točnost HGK pouzdaje, ali za koje ne jamči. Utoliko su informacije, mišljenja, analize i zaključci izneseni u ovoj publikaciji podložni promjenama koje ovise o promjenama izvora informacija te o promjenama koje nastupe od trenutka pisanja teksta do njegova čitanja. Ova publikacija ili njeni dijelovi ne mogu se kopirati ili bilo kako drukčije reproducirati bez navođenja njena izvora.

---

---

# SADRŽAJ

- 5** OPĆA OCJENA GOSPODARSKIH KRETANJA U 2020.
- 11** FINANCIJSKI REZULTATI GOSPODARSTVA ZADARSKE ŽUPANIJE U 2020. GODINI
- 35** ZAPOSLENOST I PLAĆE U ZADARSKOJ ŽUPANIJ
- 45** VANJSKOTRGOVINSKA RAZMJENA ZADARSKE ŽUPANIJE
- 50** POLJOPRIVREDA I RIBARSTVO
- 58** PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA
- 65** GRADITELJSTVO
- 66** TURIZAM
- 70** TRGOVINA
- 71** ADMINISTRATIVNE I POMOĆNE USLUŽNE DJELATNOSTI
- 72** STRUČNE, ZNANSTVENE I TEHNIČKE DJELATNOSTI
- 73** PRIJEVOZ I SKLADIŠTENJE
- 78** DOGAĐANJA



## OPĆA OCJENA GOSPODARSKIH KRETANJA U 2020. GODINI

Analiza poslovanja gospodarstva Zadarske županije u 2020. godini najvećim dijelom temelji se na podacima iz godišnjih financijskih izvještaja predanih Financijskoj agenciji do kraja lipnja 2021. godine. Obuhvaćeno je poslovanje poduzetnika obveznika poreza na dobit, čije je sjedište na području Zadarske županije. Podaci o poslovanju tvrtki koje posluju na području županije, a sjedište im je izvan tog područja, u Financijskoj agenciji obrađeni su prema svome sjedištu i nisu obuhvaćeni ovom analizom. Godišnja financijska izvješća obuhvaćaju samo tzv. realni sektor gospodarstva u što nije uključen sektor bankarstva i osiguranja.

Manji dio ovog pregleda gospodarskih kretanja podlogu ima i u drugim izvorima, pa su korišteni recentni podaci Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, Hrvatskog zavoda za zapošljavanje – Područne službe Zadar, Državnog zavoda za statistiku, Porezne uprave, Turističke zajednice Zadarske županije i Trgovačkog suda u Zadru.

### Godišnji financijski izvještaji poduzetnika

Poslovnu 2020. godinu obilježila je svjetska kriza uzrokovana koronavirusom, koje

nije bila pošteđena ni Hrvatska, pa ni Zadarska županija. Naprotiv, zbog strukture gospodarstva oslonjenog na uslužne djelatnosti kriza je u većoj mjeri negativno utjecala na gospodarske tokove. Osobito pogođeni bili su sektori turizma, prijevoza i zabave. S druge strane, neki sektori ostvarili su bolje rezultate nego u prethodnoj 2019. godini, poglavito u građevinarstvu i dijelu prerađivačke industrije.

Veći dio ove publikacije posvećen je analizi financijskih izvještaja ukupno 5.416 poduzetnika obveznika plaćanja poreza na dobit sa sjedištem na području Zadarske županije. Rezultati njihova poslovanja u 2020. posebno će se komparirati s rezultatima 5.144 poduzetnika koji su predali godišnje financijske izvještaje za 2019. godinu, a prikazat će se i višegodišnji vremenski sljedovi s kronologijom brojnih pokazatelja gospodarskog života Zadarske županije.

Kako je poslovna 2019. godina u gospodarstvu Zadarske županije donijela rekordne rezultate gotovo svih pokazatelja, na početku donosimo sažetak, bolje rečeno, evidenciju intenziteta smanjenja gospodarske aktivnosti u 2020. u odnosu na 2019. godinu.

### Podaci Financijske agencije

	2019.	2020.	Indeks 2020./2019.
Broj tvrtki	5.114	5.416	105,9
Broj zaposlenih (sati rada)	27.197	25.386	93,3
Broj zaposlenih (krajem razdoblja)	28.002	26.331	94,0
Vrijednost aktive (mil. kuna)	30.238,0	30.074,7	99,5
Kapital i rezerva (mil. kuna)	8.433,2	7.919,3	93,9
Ukupni prihodi (mil. kuna)	16.034,4	14.462,7	90,2
Bruto dobit/gubitak (mil. kuna)	976,5	60,4	6,2
Neto dobit/gubitak (mil. kuna)	823,4	-44,3	
Prihodi od prod. u inoz. (mil. kuna)	3.722,0	3.424,5	92,0
Invest. samo u novu dug. im.(mil. kuna)	515,9	538,1	104,3

Izvor: FINA; obrada: HGK – ŽK Zadar

## Podaci iz drugih izvora

	2019.	2020.	2021.	Indeks 2020./2019.	Indeks 2021./2019.	Indeks 2021./2020.
Ukupna zaposlenost - siječanj	52.835	54.860	54.941	103,8	104,0	100,1
Ukupna zaposlenost - kolovoz	61.379	58.818	61.543	95,8	100,3	104,6
Robni izvoz (mil. kuna)	2.023,4	2.268,9		112,1		
Robni uvoz (mil. kuna)	2.121,3	2.033,4		95,9		
Robni izvoz (mil. kuna) siječanj - lipanj		1.076,8	1.494,3			138,8
Robni uvoz (mil. kuna) siječanj - lipanj		919,2	1.126,9			122,6
Dolasci turista (tisuće)	2.016	981		48,7		
Turistička noćenja (tisuće)	15.128	9.848		65,1		
Dolasci turista (tisuće) siječanj - kolovoz	1.713	910	1.281	53,1	74,8	140,8
Turistička noćenja (tisuće) siječanj - kolovoz	12.864	8.575	10.788	66,7	83,9	125,8

Izvor: HZMO, DZS, TZ Zadarske županije; obrada: HGK – ŽK Zadar

	2017.	2018.	Indeks 2018./2017.
Procjena broja stanovnika (tisuće)	168,8	166,4	98,6
BDP po stanovniku (kune)	73.860	81.338	110,1

Izvor: DZS; obrada: HGK – ŽK Zadar

Povećan broj tvrtki u normalnim bi okolnostima vjerojatno rezultirao i povećanom gospodarskom aktivnošću, međutim, u 2020. imali smo značajan pad gotovo svih pokazatelja. Smanjen je broj zaposlenih za šest posto (ili 6,7 posto ovisno o vrsti evidencije zaposlenosti), vrijednost aktive za 0,5 posto uz znatno veće smanjenje vlastitih sredstava od 6,1 posto. Prihodi su pali za 9,2 posto, nešto manji je pad prihoda od prodaje u inozemstvu, i to za osam posto. Brutodobit cjelokupnoga gospodarstva smanjena je za čak 93,8 posto, a po plaćanju poreza na dobit uspješnih tvrtki iskazan je netogubitak gospodarstva Zadarske županije u iznosu od 44,3 milijuna kuna. U nastavku će se detaljnije analizirati financijski izvještaji po pojedinim sektorima, po veličini poduzeća i po administrativnim jedinicama sjedišta poduzeća.

Pored godišnjih financijskih izvještaja prikazani su i dostupni fizički i financijski pokazatelji prikupljeni iz drugih izvora. Ukupna zaposlenost (osiguranici HZMO-a) smanjena

je na proljeće i ljeto 2020. i 2021. godine, dok je u jesenskom i zimskom razdoblju zadržana na razini iz 2019. godine. Zahvaljujući dobroj turističkoj sezoni i u kolovozu 2021. godine, dostignuta je razina zaposlenosti iz 2019. godine. Ovdje valja napomenuti da su presudnu ulogu u održavanju radnih mjesta imale potporne mjere Vlade RH. Turistički promet u 2020. godini, iako na razini od tek 53,1 posto dolazaka turista i 66,7 posto noćenja iz 2019. godine, među svim jadranskim županijama pao je najmanje. U 2021. do kraja kolovoza dostignuto je 83,9 posto broja noćenja iz rekordne 2019. godine, uz znatno veći iznos fiskaliziranih računa. Procjene broja stanovnika i podatke o bruto društvenom proizvodu za razinu županija Državni zavod za statistiku donosi sa znatnim zakašnjenjem. Posljednji podaci o procjeni broja stanovnika govore o značajnom smanjenju stanovništva za 1,4 posto 2018. godine u odnosu na prethodnu 2017. godinu, dok je BDP po stanovniku povećan za 10,1 posto.

Kratka usporedba s gospodarstvom na nacionalnoj razini u 2020. godini: 138.762 poduzetnika u RH ukupno su imala 1.003.275 zaposlenih ili 1,1 posto manje nego godinu prije. Prihodi su smanjeni za 6,6 posto, a rashodi za 5,2 posto. Saldo dobiti i gubitaka prije oporezivanja (brutodobit) smanjen je za 32,2 posto, a prihodi od prodaje u inozemstvu smanjeni su za 6,9 posto. Na državnoj razini zabilježen je i pad vrijednosti investicija samo u novu dugotrajnu imovinu, i to za 7,2 posto. Na kraju godine vrijednost aktive povećana je za 2,3 posto u odnosu na kraj 2019. godine, a kapital i rezerve povećani su za 3,3 posto. U strukturi nacionalnoga gospodarstva, u poslovnoj 2020. godini gospodarstvo Zadarske županije sudjelovalo je s 2,6 posto broja zaposlenih, 1,9 posto ukupnih prihoda i 2,0 posto ukupnih rashoda, 0,2 posto dobiti prije oporezivanja, 2,4 posto aktive/pasive, 1,6 posto vlastita kapitala, 2,4 posto prihoda od prodaje u inozemstvu, a prosječna mjesečna neto isplaćena plaća bila je na razini 89 posto plaće isplaćene na državnoj razini.

Rijetka su područja djelatnosti u gospodarstvu Zadarske županije ostvarila veće prihode u 2020. u odnosu na 2019. godinu. U apsolutnim iznosima najveći rast ukupnih prihoda pojedinih sektora gospodarstva zabilježen je u (F) Građevinarstvu (za 385,4 mil. kuna) i u (C) Prerađivačkoj industriji (za 40,7 mil. kuna). S druge strane, najveći pad prihoda imalo je područje (G) Trgovina na veliko i na malo, i to za čak 738,1 mil. kuna. Slijede (I) Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (za 671 mil. kuna), (H) Prijevoz i skladištenje (za 281,3 mil. kuna), (N) Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti (za 177,7 mil. kuna) i drugi, manje značajni sektori u strukturi gospodarstva Zadarske županije. Ukupno smanjenje prihoda cjelokupnoga gospodarstva iznosi 1.570,3 milijuna kuna ili 9,8 posto.

U strukturi vrijednosti aktive (30,07 milijardi kuna) gospodarstva Zadarske županije na kraju 2020. godine najviše sudjeluju područja (I) Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane s 15,7 posto te (H) Prijevoza i skladištenja s 13,3 posto. Ista područja prednjače i u strukturi vrijednosti vlastitih

sredstava, (H) Prijevoz i skladištenje s 28,6 posto, a (I) Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane s 25 posto. Od 538,1 mil. kuna brutoinvesticija samo u novu dugotrajnu imovinu (AOP284) najveći dio otpada na (C) Prerađivačku industriju (26,5 posto), (A) Poljoprivredu, šumarstvo i ribarstvo (18,1 posto) te (H) Prijevoz i skladištenje (16 posto).

Broj zaposlenih u gospodarstvu Zadarske županije (5.416 poslodavaca) smanjen je s 28.002 zaposlene osobe na kraju 2019. na 26.331 zaposlenika na kraju 2020. godine, odnosno za šest posto. U porastu apsolutnog broja zaposlenih jedino se ističe (F) Građevinarstvo sa 670 zaposlenih više, dok se u svim većim područjima djelatnosti broj zaposlenih smanjio: u (G) Trgovini na veliko i na malo za 901, u (I) Djelatnostima pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane za 613, u (N) Administrativnim i pomoćnim uslužnim djelatnostima za 545, u (H) Prijevozu i skladištenju za 219, u (C) Prerađivačkoj industriji za 62, u (R) Umjetnosti, zabavi i rekreaciji za 54 zaposlenika. U 2020. godini ukupno je evidentirano 1.671 izgubljeno radno mjesto.

U 2020. godini povećana je prosječna mjesečna isplaćena brutoplaća, i to za 2,5 posto. Međutim, i tolika prosječna plaća (7.776,36 kuna) na razini je 89 posto prosječne plaće isplaćene u Hrvatskoj. Po područjima djelatnosti najviša prosječna mjesečna bruto isplaćena plaća bila je u (K) Financijskim djelatnostima i djelatnostima osiguranja (12.960,32 kune) i (I) Prijevozu i skladištenju (12.155,49 kuna), a najmanja u (S) Ostalim uslužnim djelatnostima (5.334,78 kuna). (A) Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo gospodarstva Zadarske županije povećalo je broj zaposlenih za 1,6 posto i prosječnu bruto mjesečnu isplaćenu plaću za 2,5 posto. Ukupni prihodi povećani su za 6,1 posto, manje od povećanja rashoda, pa je i ostvarena brutodobit za 34,7 posto manja od prošlogodišnje. Prihodi od prodaje u inozemstvu veći su za 21,5 posto, a zabilježeno je i povećanje brutoinvesticija samo u novu dugotrajnu imovinu od 42,8 posto. Gotovo 90 posto ovog područja

djelatnosti odnosi se na ribarstvo i marikulturu i to je tradicionalno dominantni segment ovog područja djelatnosti u Zadarskoj županiji.

(C) Prerađivačka industrija, kao najvažniji segment industrijskog sektora, imala je broj zaposlenih manji za 1,4 posto i brutoplaću manju za 0,1 posto. Ukupni prihodi bili su veći za 1,3 posto, dok su ukupni rashodi povećani za 3,3 posto, pa je brutodobit manja za 45,5 posto u odnosu na prethodnu godinu. Prihodi od prodaje u inozemstvu povećani su za 5,9 posto, dok su brutoinvesticije smanjene za 13,8 posto. Najveći je broj zaposlenih u odjeljima djelatnosti (C24) Proizvodnja metala (1.331 zaposlenik) i (C10) Proizvodnja prehrambenih proizvoda (1.313 zaposlenika). (C24) Proizvodnja metala prednjači i u ostvarenim ukupnim приходima (1.497,8 mil. kuna), ostvarenoj brutodobiti (52,7 mil. kuna), приходima od prodaje u inozemstvu (1.148,3 mil. kuna) i brutoinvesticijama (127,9 mil. kuna). Većina drugih odjeljaka poslovala je s dobiti; značajniji gubitak zabilježen je jedino u odjeljima (C28) Proizvodnja strojeva i uređaja (-28,3 mil. kuna) i (C11) Proizvodnja pića (-19,7 mil. kuna).

(F) Građevinarstvo, nakon izlaska iz višegodišnje krize, posljednjih godina bilježi sjajne rezultate. U 2020. godini broj zaposlenih povećan je za 18,5 posto, a prosječna brutoplaća za 3,2 posto u odnosu na prethodnu godinu, prihodi su povećani za 23 posto, rashodi za 27 posto, pa je godina završena sa 78,6 posto manje brutodobiti, ali ipak značajnih 13,7 mil. kuna. Povećani su prihodi od prodaje u inozemstvu za 380,4 posto i brutoinvesticije za 96,3 posto.

(I) Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane najveće su žrtve krize uzrokovane koronavirusom. Turistički promet s 980.820 dolazaka bio je manji za 51,3 posto, a s 9,85 milijuna noćenja za 34,9 posto manji od turističkog prometa u 2019. godini. Ovi fizički pokazatelji, naravno, ne odnose se samo na poslovanje poduzetnika obveznika poreza na dobit obuhvaćenih ovom analizom već svih segmenata turističke ponude županije.

Samo gospodarstvo ostvarilo je dosad najgore rezultate poslovanja. U odnosu na prethodnu godinu, zaposlenih je bilo 16,2 posto manje, brutoplaća bila je 8,4 posto manja, prihodi za 39,7 posto manji uz brutogubitak iskazan u iznosu od 124,4 mil. kuna. Izostale su i investicije, odnosno postojeće su bile na razini od 35,2 posto brutoinvesticija samo u novu dugotrajnu imovinu iz 2019. godine.

(G) Trgovina na veliko i malo izgubila je svoj vodeći položaj u broju zaposlenih i ostvarenim приходima. Broj zaposlenih bio je za 18,7 posto, a prihodi za 19,6 posto manji. Iskazan je i gubitak u iznosu od 36,4 mil. kuna. Sektor bilježi smanjenje prihoda od prodaje u inozemstvu za 23,5 posto i brutoinvesticija za 26,2 posto.

(H) Prijevoz i skladištenje u poslovnoj 2020. godini ostalo je bez 11 posto svojih zaposlenika, ali je prosječna brutoplaća povećana za 2,1 posto i dalje je među najvećima u gospodarstvu Zadarske županije. Ukupni prihodi smanjeni su za 18,1 posto, a brutodobit za 68,6 posto, prihodi od prodaje u inozemstvu za 13,5 posto, dok su investicije povećane za devet posto.

Promatramo li gospodarstvo prema veličini poduzetnika, u 2020. godini poslovalo je osam velikih, 51 srednji, 406 malih poduzetnika i 4.951 mikropoduzetnik. Od ukupno 26.331 zaposlenika, 3.585 zaposleno je kod velikih poduzetnika, 4.896 kod srednjih, 7.788 kod malih, a njih najviše, 10.062, zapošljavaju brojni mikropoduzetnici.

S vrijednošću od 7.725,2 mil. kuna ukupnih prihoda, iako za 11,1 posto manjom od prošlogodišnje, tvrtke sa sjedištem na administrativnom području Grada Zadra održavaju svoj iznimno visoki udjel u приходima cjelokupnoga gospodarstva. Značajne prihode imaju poduzetnici na administrativnom području Poličnika (1.566,6 mil. kuna), Biograda na Moru (1.081,4 mil. kuna), Benkovca (863,7 mil. kuna), a više o poslovanju gospodarstva pojedinih gradova i općina izneseno je u poglavlju o financijskim rezultatima gospodarstva Zadarske županije.

## Podaci iz drugih izvora

Ukupna zaposlenost u Zadarskoj županiji (osiguranici HZMO-a) u kriznim se godinama, još od 2008. godine, zadržala na mnogo boljoj razini od državnog prosjeka, zahvaljujući i osjetnom povećanju sezonske zaposlenosti. Jednako tako, broj nezaposlenih rastao je sporije od negativnog trenda u Republici Hrvatskoj. No, struktura gospodarstva u Zadarskoj, kao i svim jadranskim županijama, pokazala se nepovoljnom u koronakrizi. Izostalo je sezonsko zapošljavanje i u gospodarstvu i u obrtništvu, a veće otpuštanje spriječeno je interventnim mjerama Vlade za očuvanje zaposlenosti. Prosječno su u 2020. godini bile zaposlene 55.942 osobe (2,3 posto manje nego u 2019.), a registriranih nezaposlenih osoba bilo je 4.954 (21 posto više od prošlogodišnjeg prosjeka). U turističkoj sezoni 2020. godine izostao je turistički promet, a s njime i sezonsko zapošljavanje, pa je stupanj ukupne zaposlenosti u Zadarskoj županiji u ljetnim mjesecima bio na razini 92 – 95 posto zaposlenosti iz 2019. godine. Do prosinca je premašen broj od 55.123 zaposlene

osobe iz prosinca 2019. godine. U sezoni 2021. godine zaposlenost se vratila na razinu iz 2019. godine, a krajem listopada premašila ju je za tri posto. Pokazatelj je to ne samo oporavka turističkog sektora već i rasta brojnih drugih područja djelatnosti.

Vanjskotrgovinsku razmjenu Zadarske županije karakteriziraju dvije stvari: visoki udjel nerobnog izvoza, odnosno izvoza usluga u ukupnom izvozu (vozarine brodarskih tvrtki na inozemnom tržištu i turističke usluge fakturirane stranim kupcima) te pozitivna bilanca robne razmjene u gotovo svim godinama od 2009. Prihodi od prodaje u inozemstvu kumulativno iskazani u godišnjem financijskom izvještaju poduzetnika predstavljaju ukupan robni i nerobni izvoz. Nažalost, upravo kreatori nerobnog izvoza, turistička industrija i brodarstvo, u ovoj su krizi najviše pogođeni, pa je i izvoz usluga gotovo prepolovljen. Međutim, izvoz roba u kriznoj 2020. godini bio je rekordan, izvezeno je roba u vrijednosti 2.270,3 mil. kuna ili za 12,2 posto više nego u 2019. godini. Istodobno, uvoz roba bio je za 2,6 posto manji.

## Osnovni ekonomski pokazatelji Zadarske županije u razdoblju 2016. – 2020. godine

Pokazatelj	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
<b>1. Opći podaci</b>					
Površina županije, u km <sup>2</sup>	7.486	7.486	7.486	7.486	7.486
Ukupan broj stanovnika županije*	169.581	168.672	168.153	168.213	167.914
Ukupni prihodi gospodarstva, u milijunima kuna (GFI-AOP177)	12.695	13.752	14.996	16.034	14.463
<b>2. Zaposlenost i plaće</b>					
Zaposleni u gospodarstvu, stanje krajem razdoblja (GFI)	20.592	22.717	26.444	28.002	26.331
Osiguranici HZMO-a, na dan 30. lipnja	55.013	56.655	58.893	61.038	57.375
Osiguranici HZMO-a u pravnim osobama, na dan 30. lipnja	42.552	44.202	46.394	48.307	45.889
Ukupan broj nezaposlenih (registriranih), na dan 30. lipnja	5.453	4.461	3.647	3.051	4.790
Aktivno stanovništvo (osiguranici HZMO-a + nezaposleni) na dan 30. lipnja	60.466	61.116	62.540	64.089	62.165
Stopa registrirane nezaposlenosti, u % aktivnog stanovništva, na dan 30. lipnja	9,0%	7,3%	5,8%	4,8%	7,7%
Prosječna isplaćena brutoplaća u gospodarstvu, u kunama (GFI)	7.303	7.143	7.587	7.826	7.776
Prosječna isplaćena brutoplaća, nominalna stopa rasta, u %	2,5	-2,2	3	3,2	-0,6
<b>3. Ekonomski odnosi s inozemstvom</b>					
Prihodi od prodaje u inozemstvu (GFI-AOP243), u milijunima kuna	2.933	2.993	3.720	3.722	3.424
Udjel prihoda od prodaje u inozemstvu u ukupnim prihodima (GFI)	23,1%	21,8%	24,8%	23,3%	23,7%
Uvoz u razdoblju (GFI-AOP273), u milijunima kuna	683	1.310	1.669	1.718	1.716
Izvoz robe (DZS), u milijunima kuna	1.711	1.834	1.973	2.023	2.270
Uvoz robe (DZS), u milijunima kuna	1.693	1.866	1.913	2.121	2.066
Saldo robne razmjene u milijunima kuna	18	-32	60	-98	204
Stopa rasta robnog izvoza, u %	-3,8	9,1	7,6	2,6	12,2
Stopa rasta robnog uvoza, u %	-3,5	10,3	2,5	10,9	-2,6
<b>4. Turistički promet</b>					
Turistički dolasci (TZ ZDŽ), u tisućama	1.624	1.810	1.917	2.016	981
Turistička noćenja (TZ ZDŽ), u tisućama	11.567	13.709	14.486	15.128	9.848
Stopa rasta turističkih dolazaka, u %	4,8	11,3	6	5,1	-51,3
Stopa rasta turističkih noćenja, u %	7,9	18,4	5,7	4,4	-34,9
<b>5. Vodeća područja djelatnosti</b>					
<b>5.1 Trgovina na veliko i na malo</b>					
Udjel u ukupnom prihodu poduzetnika	23,4%	24,2%	23,3%	23,5%	20,9%
Udjel u broju zaposlenih	19,6%	18,6%	19,1%	17,0%	14,8%
<b>5.2 Prerađivačka industrija</b>					
Udjel u ukupnom prihodu poduzetnika	20,5%	20,1%	20,5%	20,0%	22,4%
Udjel u broju zaposlenih	16,1%	16,1%	15,8%	16,1%	17,1%
<b>5.3 Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane</b>					
Udjel u ukupnom prihodu poduzetnika	11,5%	11,8%	10,7%	10,6%	7,1%
Udjel u broju zaposlenih	15,2%	15,4%	14,0%	14,0%	12,1%
<b>5.4 Građevinarstvo</b>					
Udjel u ukupnom prihodu poduzetnika	8,5%	9,0%	8,7%	10,5%	14,3%

Udjel u broju zaposlenih	9,8%	10,2%	11,3%	12,9%	16,3%
<b>5.5 Prijevoz i skladištenje</b>					
Udjel u ukupnom prihodu poduzetnika	10,5%	9,4%	10,2%	9,7%	8,8%
Udjel u broju zaposlenih	8,4%	8,2%	8,2%	7,9%	6,7%
<b>5.6 Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo</b>					
Udjel u ukupnom prihodu poduzetnika	9,6%	8,5%	8,5%	7,9%	9,3%
Udjel u broju zaposlenih	7,2%	7,3%	6,8%	6,3%	6,9%

\* procjena: DZS

Izvor: DZS, FINA, HZZ, HZMO, Ministarstvo financija i HNB; obrada HGK – ŽK Zadar

## FINANCIJSKI REZULTATI GOSPODARSTVA ZADARSKE ŽUPANIJE U 2020. GODINI

### Položaj Zadarske županije u hrvatskom gospodarstvu

BDP Hrvatske u 2020. godini (privremeni podaci): 378.349 mil. kuna (50.225 mil. eura); BDP po stanovniku: 93.483 kune (12.410 eura) U 2018. godini BDP Zadarske županije: 1,797 mlrd. eura, 3,5 posto nacionalnog BDP-a (51.183 mlrd. eura)

U 2018. godini BDP po stanovniku Zadarske županije: 10.803 eura, 88 posto nacionalnog BDP-a po stanovniku (12.270 eura)

26.331 zaposlenik u gospodarstvu Zadarske županije na kraju 2020. godine, 2,6 posto zaposlenih u gospodarstvu Hrvatske 14,5 milijardi kuna ukupnih prihoda, 1,9 posto ukupnih prihoda hrvatskoga gospodarstva

Hrvatska je administrativno podijeljena na 20 županija i Grad Zagreb, što je istodobno i statistička podjela na regije HR NUTS 3 razine. Te regije grupirane su u statističke regije HR NUTS 2. Do kraja 2019. godine imali smo dvije takve neadministrativne jedinice: Kontinentalnu Hrvatsku i Jadransku Hrvatsku. Od 2021. godine Hrvatska ima četiri statističke regije 2. razine. Jadranska Hrvatska ostala je ista, a Kontinentalna Hrvatska podijeljena je na: Grad Zagreb, Panonsku Hrvatsku i Sjevernu Hrvatsku. U prijelaznom razdoblju, a to je cijela 2020. godina, mogle su se rabiti obje klasifikacije. Za potrebe ove analize korištena je stara klasifikacija s dvije statističke regije. Za Hrvatsku je karakteristična velika razlika među njenim županijama temeljena na zemljopisnim osobinama, prostornoj veličini,

broju stanovnika, ali i gospodarskom razvoju. Prema većini pokazatelja gospodarskog razvoja, Zadarska županija negdje je u 'zlatnoj sredini' ili u gornjoj polovici među svim županijama. Ovdje se treba kratko osvrnuti na neke značajnije ekonomske pokazatelje kako bi se što bolje sagledao položaj gospodarstva Zadarske županije u ukupnosti hrvatskoga gospodarstva.

Bruto domaći proizvod prikazuje vrijednost proizvodnje robe i usluga na nekom području tijekom jedne godine, odnosno kada se stavi u relaciju s brojem stanovnika, proizvodnu razinu razvijenosti tog područja. Posljednji najčešće korišteni podaci u vezi s BDP-om pokazuju da je BDP Hrvatske (tekuće tržišne cijene, privremeni podaci) u 2020. godini iznosio 378,3 milijarde kuna (57,2 milijarde eura), BDP po stanovniku 93.483 kune (12.410 eura), a realna stopa rasta u odnosu na prethodnu 2019. godinu bila je negativna, odnosno -8,1 posto. Taj pad BDP-a posljedica je, naravno, gospodarske krize uzrokovane pandemijom COVID-a 19.

Nakon što objavi privremene, pa naknadno i konačne podatke o bruto domaćem proizvodu (BDP) za područje cijele države, Državni zavod za statistiku sa znatnim vremenskim odmakom objavljuje i podatke o BDP-u za područje županija. Posljednji su dostupni podaci za 2018. godinu, objavljeni u veljači 2021. Ovdje je iznesen pregled ostvarenog bruto domaćeg proizvoda za sve županije i ukupno za regije HR NUTS 2 razine te za cijelu Hrvatsku, i to

za 2008. i 2018. godinu. Godina 2008. bila je posljednja u nizu s rastućim BDP-om, nakon čega je došlo do velikog pada i sporog oporavka gospodarstva, pa je pogodna za usporedbu brzine tog oporavka među hrvatskim županijama.

Deset županija do 2018. još nije dostiglo iznose bruto domaćeg proizvoda iz 2008. godine. Zadarska županija to je uspjela tek u 2017. godini, a u 2018. premašila je razinu BDP-a iz 2008. za 11,1 posto, bolje od državnog prosjeka (6,7 posto) i bolje od

prosjeka svoje regije HR NUTS 2 – Jadranske Hrvatske (7,6 posto). U apsolutnoj visini BDP-a prednjači Grad Zagreb zbog najveće koncentracije gospodarskih aktivnosti u zemlji, međutim, promjene u promatranih 10 godina najveće su u Dubrovačko-neretvanskoj županiji, pozitivne su i u svim jadranskim županijama, najviše zahvaljujući značajnom razvoju turističkih djelatnosti. Kada budu objavljeni podaci o BDP-u u kriznoj 2020. godini (u veljači 2023. godine!), pokazat će se kako turističke djelatnosti mogu biti i blagoslov i prokletstvo za jadranske županije.

Bruto domaći proizvod za Republiku Hrvatsku u tekućim cijenama (ESA 2010) 2008. i 2018. godine po županijama

Statistička jedinica	Bruto domaći proizvod, tis. EUR			Stanovništvo, tis.			BDP po stanovniku, EUR		
	2008.	2018.	2018./2008.	2008.	2018.	2018./2008.	2008.	2018.	2018./2008.
Republika Hrvatska	47.985.760	51.183.021	6,7	4.311	4.171	-3,2	11.131	12.270	10,2
Kontinentalna Hrvatska	32.596.017	34.625.004	6,2	2.897	2.795	-3,5	11.250	12.389	10,1
Grad Zagreb	15.438.873	17.543.538	13,6	783	773	-1,3	19.709	22.695	15,2
Zagrebačka	2.652.999	3.010.688	13,5	314	310	-1,3	8.443	9.710	15,0
Krapinsko-zagorska	974.368	1.021.228	4,8	134	129	-4,0	7.250	7.919	9,2
Varaždinska	1.637.401	1.864.996	13,9	177	171	-3,5	9.233	10.899	18,0
Koprivničko-križevačka	1.068.790	979.157	-8,4	117	112	-4,2	9.108	8.711	-4,4
Međimurska	1.034.004	1.142.045	10,4	114	111	-2,6	9.086	10.302	13,4
Bjelovarsko-bilogorska	952.752	925.298	-2,9	123	116	-5,7	7.756	7.986	3,0
Virovitičko-podravka	614.826	536.375	-12,8	87	82	-5,8	7.048	6.525	-7,4
Požeško-slavonska	553.726	499.066	-9,9	80	75	-6,1	6.897	6.620	-4,0
Brodsko-posavska	1.031.602	1.016.206	-1,5	162	154	-4,8	6.384	6.607	3,5
Osječko-baranjska	2.834.347	2.572.105	-9,3	309	296	-4,3	9.162	8.684	-5,2
Vukovarsko-srijemska	1.260.220	1.170.673	-7,1	184	174	-5,4	6.853	6.730	-1,8
Karlovačka	1.106.651	1.034.503	-6,5	133	125	-6,1	8.341	8.301	-0,5
Sisačko-moslavačka	1.435.458	1.309.126	-8,8	179	166	-7,1	8.018	7.868	-1,9
Jadranska Hrvatska	15.389.743	16.558.017	7,6	1.414	1.376	-2,6	10.888	12.030	10,5
Primorsko-goranska	4.060.466	4.270.441	5,2	298	289	-3,0	13.642	14.797	8,5
Ličko-senjska	491.495	436.193	-11,3	53	49	-7,3	9.277	8.878	-4,3
Zadarska	1.617.691	1.797.356	11,1	168	166	-0,9	9.640	10.803	12,1
Šibensko-kninska	922.556	1.026.793	11,3	112	106	-5,3	8.262	9.713	17,6
Splitsko-dalmatinska	4.115.129	4.278.366	4,0	454	444	-2,3	9.059	9.636	6,4
Istarska	2.842.302	3.162.017	11,2	208	203	-2,2	13.691	15.570	13,7
Dubrovačko-neretvanska	1.340.104	1.586.851	18,4	122	120	-1,7	11.024	13.277	20,4

Izvor: DZS; obrada: HGK – ŽK Zadar

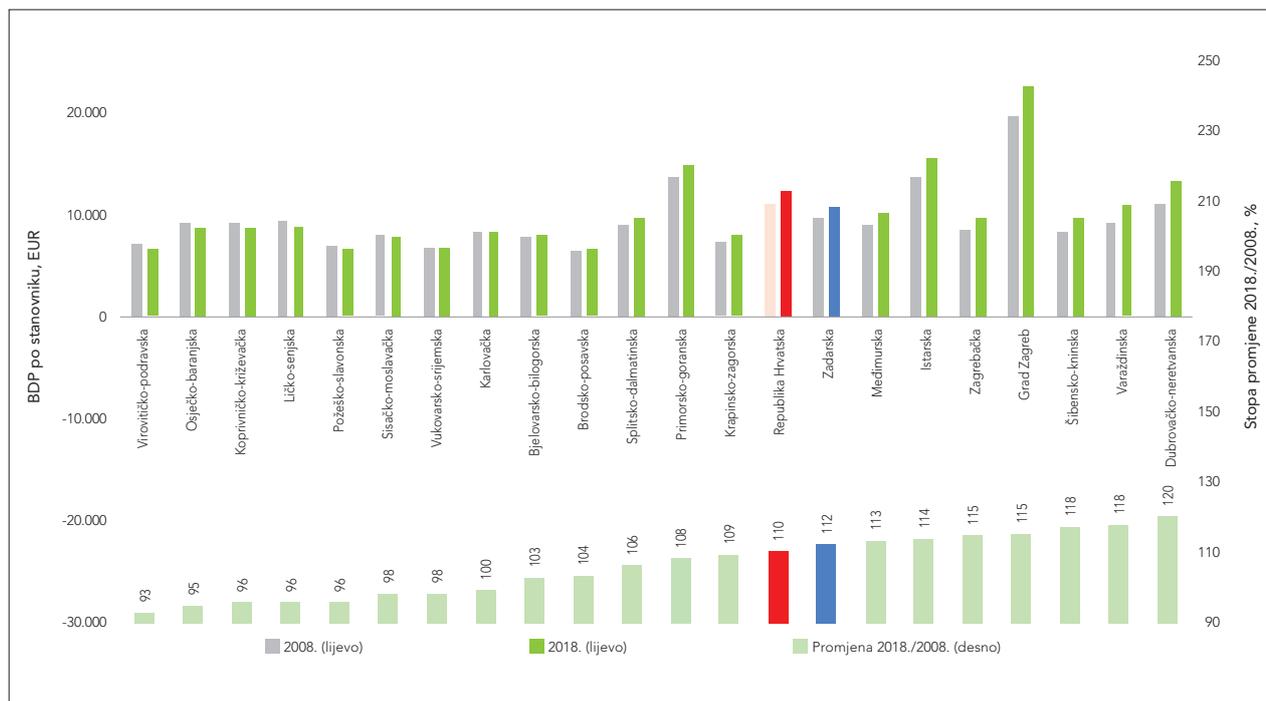
Vrijednost BDP-a očekivano pokazuje velike razlike među županijama. Više od trećine od ukupno 51,18 milijardi eura, koliko je iznosio hrvatski BDP u 2018. godini, odnosi se na Grad Zagreb. Udjel prvih triju županija prelazi polovicu ukupnog BDP-a Hrvatske, a prvih pet županija stvara nešto više od 63 posto BDP-a cijele države. Dakle, u 16 preostalih hrvatskih županija stvoreno je manje od 37 posto BDP-a. Jaz između razvijenih i nerazvijenih područja Republike Hrvatske kontinuirano se povećava.

Promjene u visini BDP-a per capita naoko su bolje, iako osam županija nije doseglo iznose iz 2008. godine, a na državnoj razini iznos iz 2008. godine u 2018. premašen je za 10,2 posto. Razlog je tome smanjenje broja

stanovnika, i to u doslovno svim županijama, čak i u Gradu Zagrebu. U Zadarskoj županiji pad broja stanovnika od 0,9 posto relativno je najmanji. U svim je drugim županijama pad stanovništva veći, od 1,3 posto u Zagrebu i Zagrebačkoj županiji do 7,3 posto u Ličko-senjskoj županiji. Ovi podaci o stanovništvu temelje se na godišnjim procjenama DZS-a, koje će se revidirati nakon ovogodišnjeg popisa stanovništva, nadajmo se ne na manje brojke!

Ukupan iznos BDP-a podijeljen na manji broj stanovnika daje i nešto veći iznos BDP-a *per capita*, a grafikonom su prikazane promjene po županijama nastale od 2008. do 2018. godine.

### Bruto domaći proizvod po stanovniku za Republiku Hrvatsku u tekućim cijenama (ESA 2010) u 2008. i 2018. godini po županijama



Izvor: DZS; obrada: HGK – ŽK Zadar

U nastavku je iznesen i kratki osvrt na rezultate gospodarstva po županijama, prikupljene iz godišnjih izvještaja za 2020.

godinu, koje su FINA-i predali poduzetnici obveznici poreza na dobit.

## Poslovanje gospodarstva Hrvatske u 2020. godini po županijama

Statistička jedinica	Broj poduzetnika		Broj zaposlenih (krajem razdoblja)		Ukupni prihodi, mil. kuna		Dobit ili gubitak razdoblja, mil. kuna	
	2020.	indeksi 2020./2019.	2020.	indeksi 2020./2019.	2020.	indeksi 2020./2019.	2020.	indeksi 2020./2019.
Republika Hrvatska	138.762	102,0	1.003.275	98,9	743.631	93,4	20.893	67,0
Kontinentalna Hrvatska	87.238	102,1	737.105	100,7	596.802	95,5	21.520	82,3
Grad Zagreb	46.215	101,6	392.935	100,0	368.858	92,3	12.146	65,8
Zagrebačka	9.247	102,6	67.083	102,3	56.867	98,2	2.129	92,3
Krapinsko-zagorska	2.457	104,9	22.868	100,8	13.179	96,7	718	108,8
Varaždinska	4.270	103,0	45.934	100,9	27.439	98,5	1.248	118,7
Koprivničko-križevačka	2.020	101,4	18.729	102,2	12.734	103,5	562	120,3
Međimurska	3.544	101,4	30.353	101,5	16.182	99,3	864	125,6
Bjelovarsko-bilogorska	2.260	102,6	15.903	99,6	8.177	98,0	188	151,6
Virovitičko-podravska	1.221	106,5	9.322	99,0	4.799	96,2	71	55,5
Požeško-slavonska	979	101,8	9.068	95,7	4.795	102,1	189	138,0
Brodsko-posavska	2.150	103,2	19.777	103,4	10.864	104,4	360	142,9
Osječko-baranjska	5.863	101,5	44.767	99,8	28.594	101,6	1.280	243,8
Vukovarsko-srijemska	2.271	104,3	21.156	101,1	22.749	116,2	655	108,3
Karlovačka	2.416	104,0	18.466	99,3	10.758	104,2	475	126,7
Sisačko-moslavačka	2.325	100,7	20.744	111,0	10.807	98,6	635	181,9
Jadranska Hrvatska	51.524	101,9	265.783	94,6	146.829	86,0	-628	-12,4
Primorsko-goranska	11.455	101,8	65.139	96,8	37.546	91,7	334	32,3
Ličko-senjska	968	101,9	4.894	97,3	2.482	94,1	13	40,6
Zadarska	5.416	105,4	26.331	94,0	14.463	90,2	-44	-5,3
Šibensko-kninska	2.650	102,7	12.889	93,9	6.926	78,6	-228	-133,3
Splitsko-dalmatinska	15.276	101,5	84.667	96,7	48.501	90,6	559	65,1
Istarska	11.373	101,0	51.395	92,5	28.977	81,2	-496	-36,7
Dubrovačko-neretvanska	4.386	101,1	20.468	86,5	7.934	60,7	-766	-95,8

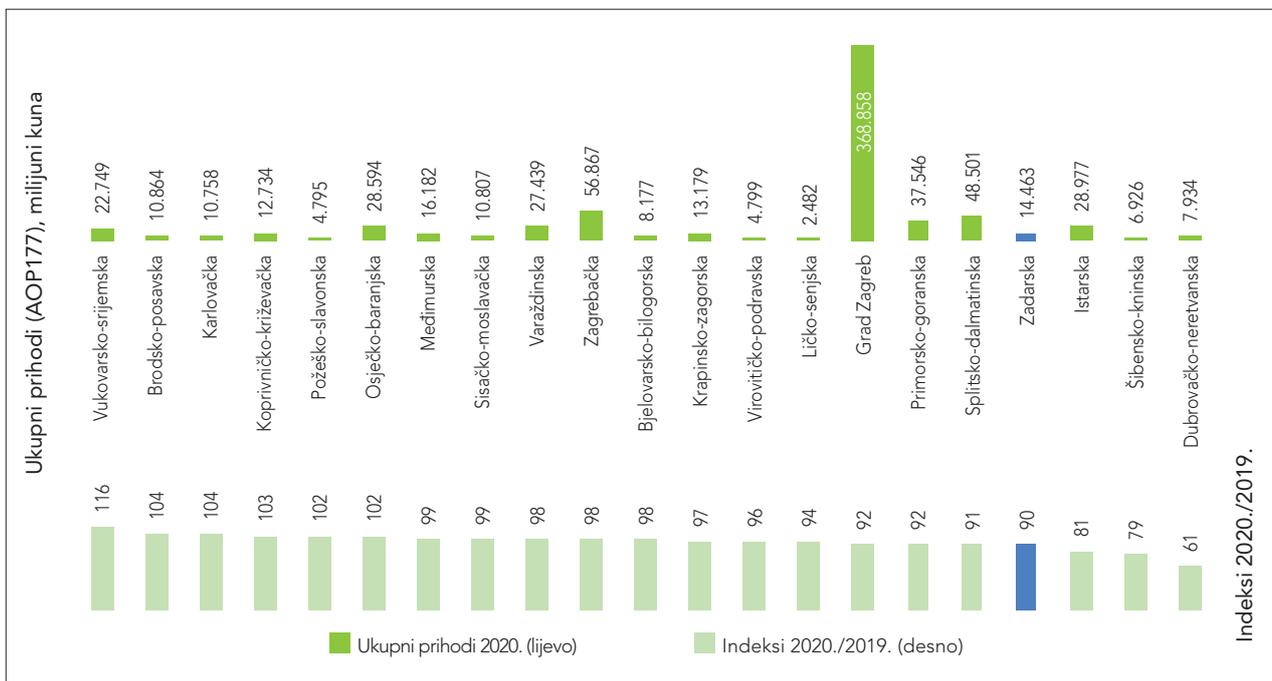
Izvor: FINA; obrada: HGK – ŽK Zadar

U strukturi broja poduzetnika koji su predali GFI za 2020. godinu (138.762) Zadarska županija sudjeluje s 3,9 posto, u strukturi svih zaposlenih u gospodarstvu Hrvatske (1.003.275) s 2,6 posto, u ostvarenju ukupnih prihoda (743.631 mil. kuna) s 1,9 posto. Nažalost, ostvaren je netogubitak od 44 mil. kuna, dok je cjelokupno hrvatsko gospodarstvo ostvarilo netodobit od 20.893 mil. kuna.

Zbog bolje preglednosti dio podataka iz tablice izdvojen je u grafikonima. U ostvarenju ukupnih prihoda Grad Zagreb, sa svojih 369 milijardi kuna, čini polovicu svih prihoda hrvatskoga gospodarstva. Doprinos nekih županija jest minoran, no tako je bilo niz godina. U 2020. godini, godini negativnog utjecaja koronakrize na gospodarstvo, zanimljivo je povećanje ili smanjenje prihoda u pojedinim županijama. Županije su u

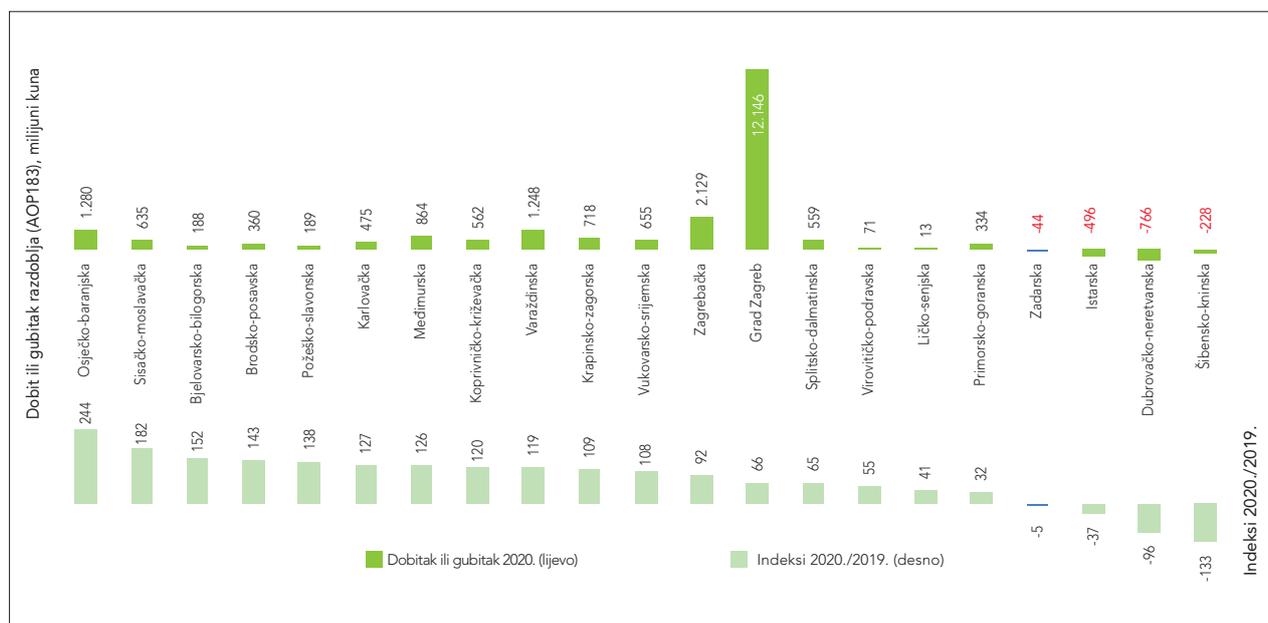
grafikonu poredane prema intenzitetu tih promjena. Sve jadranske županije imale su smanjenje prihoda gospodarstva, i to su najveća smanjenja među svim hrvatskim županijama. Najjači udar koronakrize bio je na djelatnosti povezane s turizmom, a njihov je najveći udjel upravo u ovim županijama te su u Dubrovačko-neretvanskoj županiji prihodi smanjeni za 39,3 posto, u Šibensko-kninskoj za 21,4 posto, u Istarskoj za 18,8 posto, a u Zadarskoj za 9,8 posto. Slijede Splitsko-dalmatinska i Primorsko-goranska županija, dok je u nekim županijama sjeverne i istočne Hrvatske zabilježen rast ukupnih prihoda. U strukturi gospodarstva tih županija nema dominacije uslužnih djelatnosti, već su vodeća prerađivačka industrija, poljoprivreda i građevinarstvo, područja djelatnosti koja su uspješno poslovala i u epidemijskim uvjetima.

### Ukupni prihodi hrvatskoga gospodarstva u 2020. godini i intenzitet njihove promjene u odnosu na 2019. godinu, po županijama



Izvor: FINA; obrada: HGK – ŽK Zadar

## Dobit ili gubitak razdoblja hrvatskoga gospodarstva u 2020. godini i intenzitet njihove promjene u odnosu na 2019. godinu, po županijama



Izvor: FINA; obrada: HGK – ŽK Zadar

Promjene u ostvarenoj netodobiti gospodarstva pojedinih županija još više naglašavaju slabu otpornost turističkog, odnosno općenito tercijarnog sektora gospodarstva, na izazove u kriznim vremenima. Najveći je pad dobiti tradicionalno u turističkom prostoru, u čak četiri jadranske županije iskazan je netogubitak cjelokupnoga gospodarstva, čega nije bilo u prethodnim godinama. Nasuprot tome, u većini kontinentalnih županija, s gospodarstvom većinski oslonjenim na prerađivačku industriju, građevinarstvo i poljoprivredu, dobit je rasla većim intenzitetom od rasta prihoda – ima primjera povećanja dobiti unatoč smanjenju prihoda.

Podatke o plaćama u pravnim osobama po županijama, DZS također objavljuje sa značajnim zakašnjenjem, a posljednji podaci dani su za 2019. godinu. S prosječnom brutoplaćom od 8.186 kuna, Zadarska županija sedma je na ljestvici svih županija. U razdoblju od 2007. do 2011. godine bila je peta, a otada od godine do godine šesta ili sedma. Povećanje plaće u Zadarskoj županiji od 3,3 posto u odnosu na prethodnu godinu jest ispod državnog prosjeka, pa je sa šestog mjesta prosječna plaća u Zadarskoj županiji pala na sedmo. I iz ovog prikaza vidi se golem nerazmjer razvijenosti pojedinih hrvatskih krajeva. Visoka prosječna plaća u Gradu Zagrebu podigla je hrvatski prosjek i apsolutno sve županije smjestila ispod tog prosjeka.

## Prosječna brutoplaća po zaposlenom u pravnim osobama - prema mjestu rada, u kunama

Statistička jedinica	2018.	Rang 2018.	2019.	Rang 2019.	indeks 2019./2018.
Grad Zagreb	10.382	1	10.803	1	104,1
<b>Republika Hrvatska</b>	<b>8.612</b>		<b>8.942</b>		<b>103,8</b>
Primorsko-goranska	8.604	2	8.884	2	103,3
Zagrebačka	8.431	5	8.855	3	105,0
Istarska	8.511	4	8.804	4	103,4
Dubrovačko-neretvanska	8.557	3	8.689	5	101,5
Splitsko-dalmatinska	7.903	7	8.211	6	103,9
<b>Zadarska</b>	<b>7.927</b>	<b>6</b>	<b>8.186</b>	<b>7</b>	<b>103,3</b>
Karlovačka	7.825	8	8.138	8	104,0
Koprivničko-križevačka	7.686	10	7.981	9	103,8
Ličko-senjska	7.578	11	7.969	10	105,2
Šibensko-kninska	7.740	9	7.944	11	102,6
Osječko-baranjska	7.574	12	7.824	12	103,3
Sisačko-moslavačka	7.509	13	7.697	13	102,5
Međimurska	7.272	15	7.597	14	104,5
Krapinsko-zagorska	7.242	16	7.584	15	104,7
Požeško-slavonska	7.200	17	7.481	16	103,9
Varaždinska	7.046	19	7.474	17	106,1
Brodsko-posavska	7.333	14	7.447	18	101,6
Vukovarsko-srijemska	7.076	18	7.328	19	103,6
Bjelovarsko-bilogorska	6.947	20	7.235	20	104,1
Virovitičko-podravsko	6.721	21	7.036	21	104,7

Izvor: DZS; obrada: HGK – ŽK Zadar

Podaci Financijske agencije o prosječnoj plaći po zaposlenom u gospodarstvu dobiveni su na temelju godišnjih financijskih izvještaja tvrtki obveznika poreza na dobit. Užeg su obuhvata od podataka DZS-a, ali su bolji pokazatelj stanja u gospodarstvu. Ovi podaci dostupni su za poslovnu 2020. godinu i obrađeni u posebnom poglavlju. Brutoplaća po zaposlenom u gospodarstvu Hrvatske neznatno je povećana, i to za 0,4 posto u odnosu na 2019. godinu, dok je povećanje u Zadarskoj županiji bilo znatno veće: prosječna mjesečna bruto isplaćena plaća povećana je za 2,3 posto te je dosegla 88,6 posto prosječne plaće u hrvatskom gospodarstvu.

Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje (HZMO) vodi evidenciju o svojim osiguranicima i to je najpouzdaniji pregled ukupne zaposlenosti u Hrvatskoj. Uz to, informacije su dostupne u kratkom roku. I

ovi podaci za Zadarsku županiju obrađeni su u posebnom poglavlju o zaposlenosti i plaćama. Ovdje je iznesen pregled ukupno zaposlenih (osiguranika HZMO-a) krajem srpnja (na vrhuncu turističke sezone) 2019., 2020. i 2021. godine po županijama. Dominacija Grada Zagreba nije tolika kao kod financijskih pokazatelja, ali s oko 29 posto ukupno zaposlenih glavni grad višestruko premašuje sva druga područja Hrvatske. Podaci i iz ove tablice potvrđuju da je kriza uzrokovana koronavirusom najviše utjecala na zaposlenost u jadranskim županijama, upravo zbog dominacije uslužnog sektora na tom području, a koji se pokazao najranjivijim u kriznim situacijama. Najveći pad zaposlenosti u 2020. u odnosu na 2019. godinu od 13 posto zabilježen je u Dubrovačko-neretvanskoj županiji, a najmanji (među svim jadranskim županijama), od 4,9 posto, u Zadarskoj županiji. I djelomični

oporavak broja zaposlenih krajem srpnja 2021. godine najveći je u Zadarskoj županiji, dosegnuto je 99,6 posto broja zaposlenih iz srpnja 2019. godine. U kolovozu 2021. broj osiguranika HZMO-a u Zadarskoj županiji prestigao je rekordni broj iz kolovoza 2019. godine, a to se ponovilo i krajem rujna i krajem listopada. Zanimljivo je da je samo u dijelu kontinentalnih županija broj zaposlenih u 2020. godini pao, a krajem srpnja 2021. godine sve kontinentalne županije bilježe povećanje broja zaposlenih u odnosu na srpanj 2019. godine, i to u rasponu od 1,3 do 4,6 posto. To je još jedan dokaz da su djelatnosti primarnog i sekundarnog sektora,

poglavito poljoprivreda, prerađivačka industrija i građevinarstvo, dominantne grane u kontinentalnoj Hrvatskoj, mnogo otpornije na krize od tercijarnoga uslužnog sektora, dominantnog na Jadranu.

Mnogo više informacija o specifičnostima gospodarskih kretanja pojedinih hrvatskih županija i njihova usporedba dostupni su u publikacijama koje objavljuje Odjel za strateški razvoj i analize HGK: Županije – razvojna raznolikost i gospodarski potencijali; Bruto domaći proizvod po županijama RH; Plaće po županijama; Financijski rezultati poslovanja poduzetnika po županijama i dr.

## Osiguranici HZMO-a, stanje 31. srpnja

Statistička jedinica	2019.	Struktura 2019.	2020.	Struktura 2020.	2021.	Struktura 2021.	Indeksi 2020./2019	Indeksi 2021./2019.
<b>Republika Hrvatska</b>	<b>1.600.405</b>	<b>100%</b>	<b>1.554.330</b>	<b>100%</b>	<b>1.606.533</b>	<b>100%</b>	<b>97,1</b>	<b>100,4</b>
Dubrovačko-neretvanska	53.404	3,3%	46.474	3,0%	49.217	3,1%	87,0	92,2
Ličko-senjska	17.902	1,1%	15.914	1,0%	16.921	1,1%	88,9	94,5
Istarska	102.127	6,4%	94.207	6,1%	98.986	6,2%	92,2	96,9
Splitsko-dalmatinska	169.723	10,6%	157.114	10,1%	164.869	10,3%	92,6	97,1
Šibensko-kninska	36.416	2,3%	33.821	2,2%	35.687	2,2%	92,9	98,0
Primorsko-goranska	122.577	7,7%	117.455	7,6%	120.333	7,5%	95,8	98,2
<b>Zadarska</b>	<b>62.028</b>	<b>3,9%</b>	<b>58.974</b>	<b>3,8%</b>	<b>61.759</b>	<b>3,8%</b>	<b>95,1</b>	<b>99,6</b>
Virovitičko-podravka	21.214	1,3%	20.689	1,3%	21.493	1,3%	97,5	101,3
Bjelovarsko-bilogorska	31.684	2,0%	31.023	2,0%	32.112	2,0%	97,9	101,4
Grad Zagreb	456.017	28,5%	453.926	29,2%	462.776	28,8%	99,5	101,5
Koprivničko-križevačka	34.283	2,1%	34.313	2,2%	34.817	2,2%	100,1	101,6
Osječko-baranjska	89.185	5,6%	87.986	5,7%	90.714	5,6%	98,7	101,7
Varaždinska	65.408	4,1%	65.385	4,2%	66.660	4,1%	100,0	101,9
Požeško-slavonska	19.438	1,2%	19.053	1,2%	19.893	1,2%	98,0	102,3
Karlovačka	35.759	2,2%	35.624	2,3%	36.626	2,3%	99,6	102,4
Međimurska	41.048	2,6%	40.821	2,6%	42.073	2,6%	99,4	102,5
Brodsko-posavska	39.302	2,5%	38.446	2,5%	40.399	2,5%	97,8	102,8
Krapinsko-zagorska	37.669	2,4%	37.899	2,4%	38.943	2,4%	100,6	103,4
Vukovarsko-srijemska	42.568	2,7%	41.659	2,7%	44.059	2,7%	97,9	103,5
Zagrebačka	82.241	5,1%	83.173	5,4%	85.942	5,3%	101,1	104,5
Sisačko-moslavačka	40.412	2,5%	40.374	2,6%	42.254	2,6%	99,9	104,6

## Bilanca hrvatskoga gospodarstva – odabrane stavke, kune

Financijski pokazatelj	Ukupno 2019.	Ukupno 2020.	2020./2019.
DUGOTRAJNA IMOVINA (AOP002)	798.747.590.031,00	818.185.753.040,00	102,4
NEMATERIJALNA IMOVINA (AOP003)	43.998.047.946,00	40.690.263.479,00	92,5
MATERIJALNA IMOVINA (AOP010)	586.224.755.919,00	601.028.101.526,00	102,5
DUGOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA (AOP020)	138.875.235.136,00	146.013.576.098,00	105,1
POTRAŽIVANJA (AOP031)	24.925.793.233,00	24.891.665.427,00	99,9
KRA TKOTRAJNA IMOVINA (AOP037)	395.772.950.609,00	404.160.451.415,00	102,1
ZALIHE (AOP038)	105.686.691.895,00	102.828.202.635,00	97,3
POTRAŽIVANJA (AOP046)	164.327.506.023,00	163.908.975.434,00	99,7
KRA TKOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA (AOP053)	50.992.738.652,00	48.990.396.231,00	96,1
UKUPNA AKTIVA (AOP065)	1.215.211.174.417,00	1.243.588.180.569,00	102,3
KAPITAL I REZERVE (AOP067)	475.374.607.829,00	491.017.597.279,00	103,3
DOBIT ILI GUBITAK POSLOVNE GODINE (AOP084)	31.203.715.116,00	20.809.013.676,00	66,7
REZERVIRANJA (AOP088)	16.900.887.242,00	17.703.745.225,00	104,8
DUGOROČNE OBVEZE (AOP095)	325.046.608.307,00	327.760.873.604,00	100,8
KRA TKOROČNE OBVEZE (AOP107)	330.350.232.286,00	333.072.931.254,00	100,8
UKUPNA PASIVA (AOP123)	1.215.211.174.527,00	1.243.588.180.514,00	102,3
BROJ TVRTKI	136.018	138.762	102,0

Izvor: FINA; obrada: HGK – ŽK Zadar

## Račun dobiti i gubitka (RDG) hrvatskoga gospodarstva – odabrane stavke, kune

Financijski pokazatelj	Ukupno 2019.	Ukupno 2020.	2020./2019.
POSLOVNI PRIHODI (AOP125)	782.360.791.765,00	730.119.683.196,00	93,3
POSLOVNI RASHODI (AOP131)	738.826.849.563,00	697.631.908.655,00	94,4
MATERIJALNI TROŠKOVI (AOP133)	527.783.720.723,00	490.561.816.643,00	92,9
TROŠKOVI OSOBLJA (AOP137)	106.353.516.216,00	105.659.617.186,00	99,3
Prosječna mjesečna bruto isplaćena plaća	8.739,10	8.776,23	100,4
AMORTIZACIJA (AOP141)	42.031.923.579,00	43.036.828.036,00	102,4
FINANCIJSKI PRIHODI (AOP154)	13.390.696.401,00	13.309.748.982,00	99,4
FINANCIJSKI RASHODI (AOP165)	17.565.800.769,00	19.131.194.482,00	108,9
UKUPNI PRIHODI (AOP177)	795.954.284.663,00	743.630.828.000,00	93,4
UKUPNI RASHODI (AOP178)	756.412.885.795,00	716.805.781.957,00	94,8
DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA (AOP179)	39.541.398.868,00	26.825.046.043,00	67,8
POREZ NA DOBIT (AOP182)	8.337.936.312,00	5.931.862.069,00	71,1
DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (AOP183)	31.203.462.556,00	20.893.183.974,00	67,0
PRIHODI OD PRODAJE U ZEMLJI (AOP242)	588.667.877.056,00	543.206.253.247,00	92,3
PRIHODI OD PRODAJE U INOZEMSTVU (AOP243)	151.447.741.163,00	140.992.952.266,00	93,1
UVOZ U RAZDOBLJU (AOP273)	137.793.204.363,00	126.418.122.261,00	91,7
BRUTOINVESTICIJE SAMO U NOVU DUGOTRAJNU IMOVINU (AOP284)	27.528.612.085,00	25.539.875.782,00	92,8
BROJ ZAPOSLENIH	1.014.154	1.003.275	98,9
BROJ TVRTKI	136.018	138.762	102,0

Izvor: FINA; obrada: HGK – ŽK Zadar

## Rezultati gospodarstva Zadarske županije u 2020. godini

Godišnje financijske izvještaje (GFI) za poslovnu 2020. godinu predalo je ukupno 5.416 tvrtki obveznika plaćanja poreza na dobit. U odnosu na 5.144 tvrtke, koje su GFI

predale za 2019. godinu, to je povećanje za 5,3 posto. Njihov sastav prema veličini i po područjima djelatnosti (NKD2007) prikazan je u tablici.

### Broj tvrtki u Zadarskoj županiji u 2020. godini – predan GFI

Područje djelatnosti	Mikro	Malo	Srednje	Veliko	Ukupno
(A) POLJOPRIVREDA, ŠUMARSTVO I RIBARSTVO	160	23	8	1	192
(B) RUDARSTVO I VAĐENJE	22	4	1	0	27
(C) PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA	420	52	11	2	485
(D) OPSKRBA ELEKTRIČNOM ENERGIJOM, PLINOM, PAROM I KLIMATIZACIJA	27	1	1	0	29
(E) OPSKRBA VODOM; UKL. OTPADNIH VODA, GOSP. OTPADOM TE DJ. SANACIJE OKOLIŠA	29	12	4	1	46
(F) GRAĐEVINARSTVO	707	66	5	0	778
(G) TRGOVINA NA VELIKO I NA MALO; POPRAVAK MOTORNIH VOZILA I MOTOCIKALA	733	100	7	1	841
(H) PRIJEVOZ I SKLADIŠTENJE	287	23	4	1	315
(I) DJELATNOSTI PRUŽANJA SMJEŠTAJA TE PRIPREME I USLUŽIVANJA HRANE	833	38	5	2	878
(J) INFORMACIJE I KOMUNIKACIJE	124	5	0	0	129
(K) FINANCIJSKE DJELATNOSTI I DJELATNOSTI OSIGURANJA	5	3	0	0	8
(L) POSLOVANJE NEKRETNINAMA	268	9	1	0	278
(M) STRUČNE, ZNANSTVENE I TEHNIČKE DJELATNOSTI	549	21	0	0	570
(N) ADMINISTRATIVNE I POMOĆNE USLUŽNE DJELATNOSTI	461	37	3	0	501
(P) OBRAZOVANJE	48	3	0	0	51
(Q) DJELATNOSTI ZDRAVSTVENE ZAŠTITE I SOCIJALNE SKRBI	83	3	0	0	86
(R) UMJETNOST, ZABAVA I REKREACIJA	84	4	1	0	89
(S) OSTALE USLUŽNE DJELATNOSTI	111	2	0	0	113
<b>BROJ TVRTKI - UKUPNO</b>	<b>4.951</b>	<b>406</b>	<b>51</b>	<b>8</b>	<b>5.416</b>

Izvor: FINA; obrada: HGK – ŽK Zadar

## Bilanca gospodarstva Zadarske županije – odabrane stavke, kune

Financijski pokazatelj	Ukupno 2019.	Ukupno 2020.	2020./2019.	Udjel u RH 2020.
DUGOTRAJNA IMOVINA (AOP002)	18.709.354.202	18.313.610.360	97,9	2,2%
NEMATERIJALNA IMOVINA (AOP003)	295.211.840	281.788.891	95,5	0,7%
MATERIJALNA IMOVINA (AOP010)	17.211.416.299	16.929.674.899	98,4	2,8%
DUGOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA (AOP020)	1.009.920.022	965.715.185	95,6	0,7%
POTRAŽIVANJA (AOP031)	123.195.552	81.735.710	66,3	0,3%
KRA TKOTRAJNA IMOVINA (AOP037)	11.269.676.965	11.558.184.637	102,6	2,9%
ZALIHE (AOP038)	3.858.552.768	3.780.037.071	98,0	3,7%
POTRAŽIVANJA (AOP046)	3.965.217.664	3.934.585.453	99,2	2,4%
KRA TKOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA (AOP053)	1.725.703.137	1.860.955.453	107,8	3,8%
UKUPNA AKTIVA (AOP065)	30.211.659.025	30.074.675.619	99,5	2,4%
KAPITAL I REZERVE (AOP067)	8.418.773.580	7.919.312.581	94,1	1,6%
DOBIT ILI GUBITAK POSLOVNE GODINE (AOP084)	823.259.314	-44.311.149	-5,4	-0,2%
REZERVIRANJA (AOP088)	152.957.280	166.539.321	108,9	0,9%
DUGOROČNE OBVEZE (AOP095)	10.829.040.255	10.927.725.440	100,9	3,3%
KRA TKOROČNE OBVEZE (AOP107)	8.745.426.616	8.773.479.949	100,3	2,6%
UKUPNA PASIVA (AOP123)	30.211.659.018	30.074.675.605	99,5	2,4%
BROJ TVRTKI	5.139	5.416	105,4	3,9%

Izvor: FINA; obrada: HGK – ŽK Zadar

Nakon više godina kontinuiranog povećanja, vrijednost aktive gospodarstva Zadarske županije na kraju 2020. godine (30,07 milijardi kuna) smanjena je za 0,5 posto u odnosu na godinu prije. Bilježi se nešto veće smanjenje dugotrajne imovine, za 2,1 posto, dok je kratkotrajna imovina povećana za 2,6 posto. U odnosu na cjelokupno hrvatsko gospodarstvo relativno je visok udjel kratkotrajne financijske imovine i zaliha, dok ukupna aktiva/pasiva gospodarstva Zadarske županije ima udjel od 2,4 posto u aktivni/pasivi hrvatskoga gospodarstva. Najveći dio aktive pripada turističkom i brodarskom sektoru, odnosno tvrtkama iz područja (I) Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (15,7 posto) te (H) Prijevozu i skladištenju (13,3 posto). Kod većih sektora najveći rast aktive zabilježen je kod (A) Poljoprivrede, šumarstva

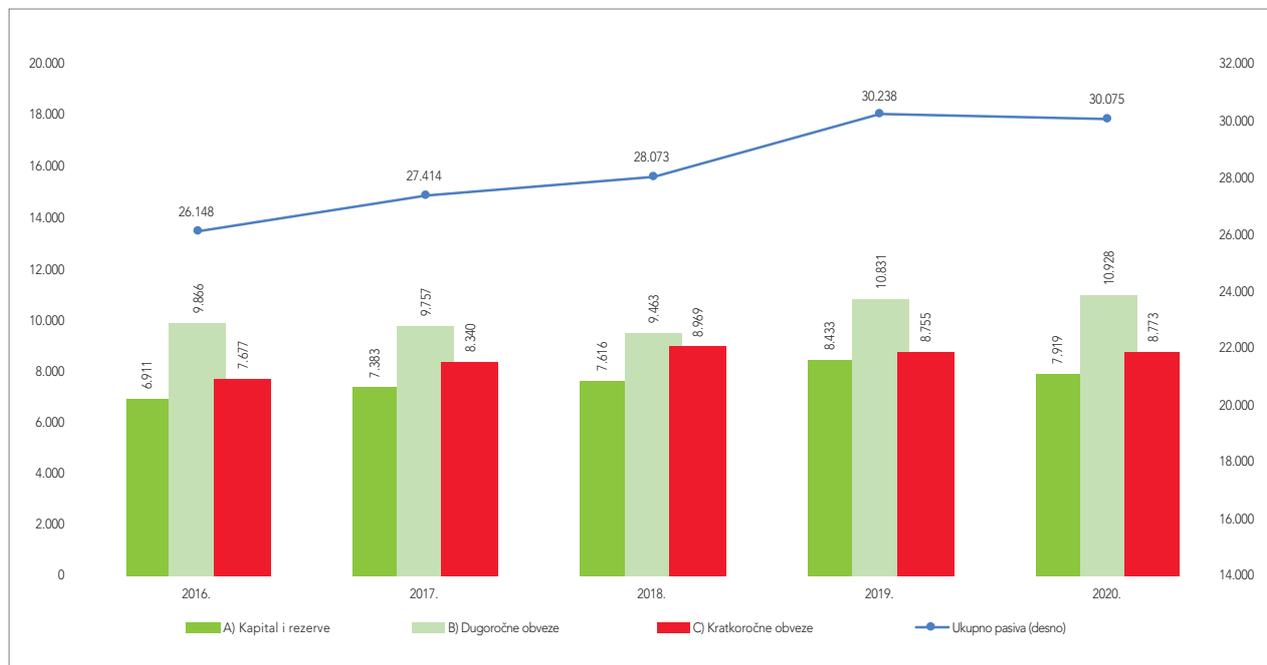
i ribarstva, i to za 7,5 posto, dok u smanjenju prednjače (G) Trgovina (9,4 posto manje), (H) Prijevoz i skladištenje (8,4 posto manje) i (I) Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (5,3 posto manje).

Kriza u 2020. godini nije bitno utjecala na smanjenje imovine cjelokupnoga gospodarstva Zadarske županije, međutim, poremećena je struktura izvora sredstava. Nakon više godina povećanja vrijednosti aktive/pasive i rasta udjela vlastitih sredstava – kapitala i rezervi (od 18,5 posto u 2012. godini do 27,9 posto u 2019. godini), na kraju 2020. kapital i rezerve smanjeni su nominalno za 5,9 posto, a u strukturi pasive imaju udjel od 26,3 posto. Više od polovice vrijednosti vlastitih sredstava koncentrirano je u (H) Prijevozu i skladištenju (28,6 posto) te (I) Djelatnostima

pružanja smještaja... (25 posto). Usporedbe radi, na državnoj razini udjel vlastitih sredstava povećan je s 39,0 na 39,5 posto. Zbog pokrića

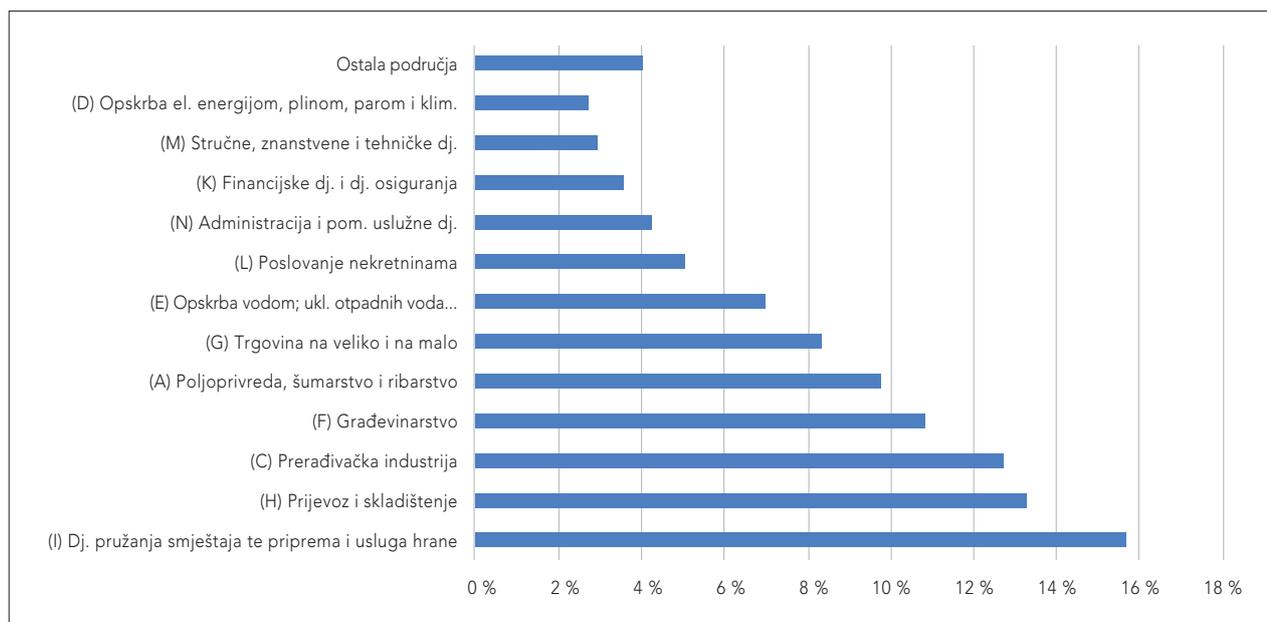
iskazanih gubitaka moguć je daljnji pad udjela vlastita kapitala u gospodarstvu Zadarske županije.

### Vrijednosti glavnih sastavnica pasive gospodarstva Zadarske županije, milijuni kuna



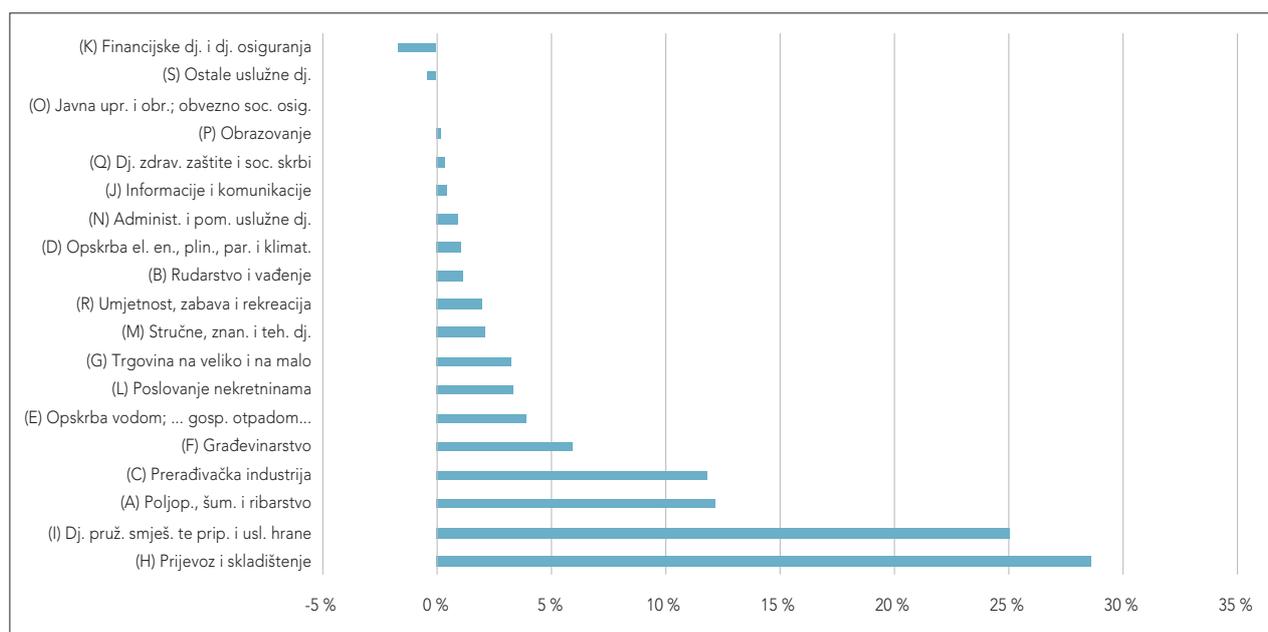
Izvor: FINA; obrada: HGK – ŽK Zadar

### Struktura vrijednosti aktive/pasive gospodarstva Zadarske županije na kraju 2020. godine, po područjima djelatnosti



Izvor: FINA; obrada: HGK – ŽK Zadar

### Struktura vrijednosti kapitala i rezervi (AOP067) gospodarstva Zadarske županije na kraju 2020. godine, po područjima djelatnosti



Izvor: FINA; obrada: HGK – ŽK Zadar

### Račun dobiti i gubitka (RDG) Zadarske županije – odabrane stavke, kune

Financijski pokazatelj	Ukupno 2019.	Ukupno 2020.	2020./2019.	Udjel u RH 2020.
POSLOVNI PRIHODI (AOP125)	15.812.950.448	14.230.013.831	90,0	1,9%
POSLOVNI RASHODI (AOP131)	14.564.350.359	13.891.304.813	95,4	2,0%
MATERIJALNI TROŠKOVI (AOP133)	9.959.588.857	9.105.715.828	91,4	1,9%
TROŠKOVI OSOBLJA (AOP137)	2.554.213.538	2.457.111.060	96,2	2,3%
Prosječna mjesečna bruto isplaćena plaća	7.601	7.776	102,3	88,6%
AMORTIZACIJA (AOP141)	1.102.523.797	1.112.876.613	100,9	2,6%
FINANCIJSKI PRIHODI (AOP154)	213.170.942	231.695.341	108,7	1,7%
FINANCIJSKI RASHODI (AOP165)	492.258.851	511.025.763	103,8	2,7%
UKUPNI PRIHODI (AOP177)	16.033.007.179	14.462.703.986	90,2	1,9%
UKUPNI RASHODI (AOP178)	15.056.649.914	14.402.332.976	95,7	2,0%
DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA (AOP179)	976.357.265	60.371.010	6,2	0,2%
POREZ NA DOBIT (AOP182)	153.097.916	104.682.095	68,4	1,8%
DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (AOP183)	823.259.349	-44.311.085	-5,4	-0,2%
PRIHODI OD PRODAJE U ZEMLJI (AOP242)	11.023.802.389	9.703.671.885	88,0	1,8%
PRIHODI OD PRODAJE U INOZEMSTVU (AOP243)	3.721.964.900	3.424.501.603	92,0	2,4%
UVOZ U RAZDOBLJU (AOP273)	1.718.316.031	1.716.018.027	99,9	1,4%

BRUTO INVESTICIJE SAMO U NOVU DUGOTRAJNU IMOVINU (AOP284)	515.860.418	538.080.850	104,3	2,1%
BROJ ZAPOSLENIH	28.002	26.331	94,0	2,6%
BROJ TVRTKI	5.139	5.416	105,4	3,9%

Izvor: FINA; obrada: HGK – ŽK Zadar

## Prihodi i rashodi gospodarstva Zadarske županije

Ukupni prihodi gospodarstva 2020. godine: **14.462,7** mil. kuna, 9,8 posto manje nego 2019.; u RH 6,6 posto manje (743.630,8 mil. kuna)

Prihodi od prodaje u inozemstvu 2020. godine: **3.424,5** mil. kuna, 8,0 posto manje nego 2019.; u RH 6,9 posto manje (140.923,0 mil. kuna)

Ukupni rashodi u gospodarstvu 2019. godine: **14.402,3** mil. kuna, 4,3 posto manje nego 2019.; u RH 5,2 posto manje (716.805,8 mil. kuna)

Dobit ili gubitak prije oporezivanja 2020. godine: **60,4** mil. kuna, 93,8 posto manje nego 2019.; u RH 32,2 posto manje (26.825,0 mil. kuna)

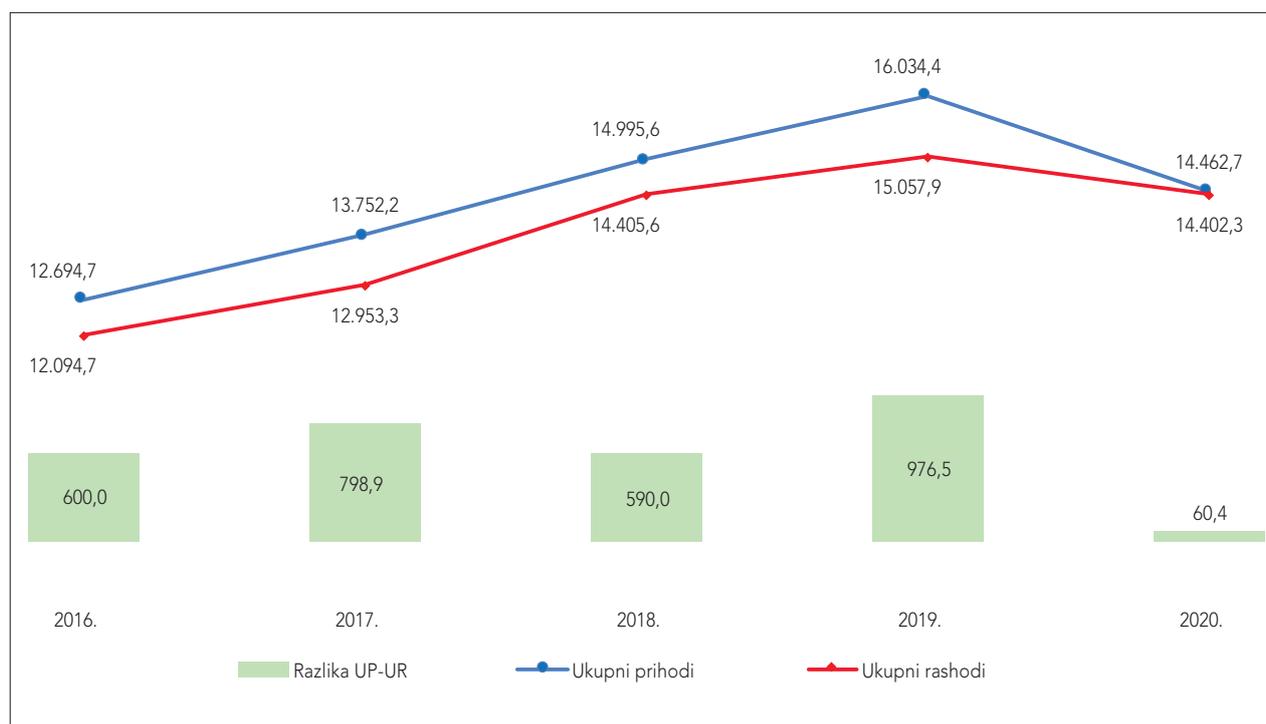
Dobit ili gubitak razdoblja 2020. godine: **-44,3** mil. kuna, 2019. dobit je bila 823,3 mil. kuna; u RH 33 posto manje (20.893,2 mil. kuna)

Ukupni prihodi svih poduzetnika koji su predali financijska izvješća za 2020. godinu iznosili su 14.462,7 milijuna kuna ili 9,8 posto manje nego u 2019. godini. Smanjenje ukupnih rashoda bilo je znatno manjeg intenziteta (4,3 posto), pa je brutodobit pala za čak 93,8 posto, a po

odbitku poreza na dobit uspješnijeg dijela gospodarstva iskazan je i netogubitak od 44,3 milijuna kuna. Na državnoj razini rezultati su nešto bolji, a već je spomenuto da je kriza najviše pogodila jadranske županije sa značajnim udjelom uslužnih djelatnosti u strukturi svojih gospodarstava. Vrijedi i ovdje spomenuti da je u 2020. godini tvrtka Sonik trgovina d.o.o. prodana Studencu d.o.o. iz Omiša, pa su i svi zaposlenici i financijski rezultati te tvrtke (oko 400 zaposlenih i više od 260 milijuna kuna prihoda) administrativno pripojeni gospodarstvu Splitsko-dalmatinske županije.

Na donjem je grafikonu prikazano kretanje prihoda i rashoda gospodarstva u posljednjih pet godina. Do 2019. vidljiv je neprekidan rast gospodarskih aktivnosti, ali i relativno velike iskazane dobiti, koja je svoj vrhunac imala upravo u 2019. godini. Pratila ju je i najveća zaposlenost, najveći prihodi, najveća aktiva i bolja struktura pasive. Pandemija koronavirusa imala je snažan negativan učinak na svjetsko i hrvatsko gospodarstvo, pa i ono Zadarske županije. Ovdje je vidljiv velik pad ukupnih prihoda u 2020. godini i drastičan pad dobiti. Od 60,4 milijuna kuna brutodobiti nakon plaćanja poreza ostao je akumulirani netogubitak razdoblja od 44,3 milijuna kuna.

Ukupni prihodi i rashodi te dobit/gubitak prije oporezivanja gospodarstva  
Zadarske županije, milijuni kuna



Izvor: FINA; obrada: HGK – ŽK Zadar

U nastavku je iznesena analiza ostvarenih prihoda i rashoda po područjima djelatnosti,

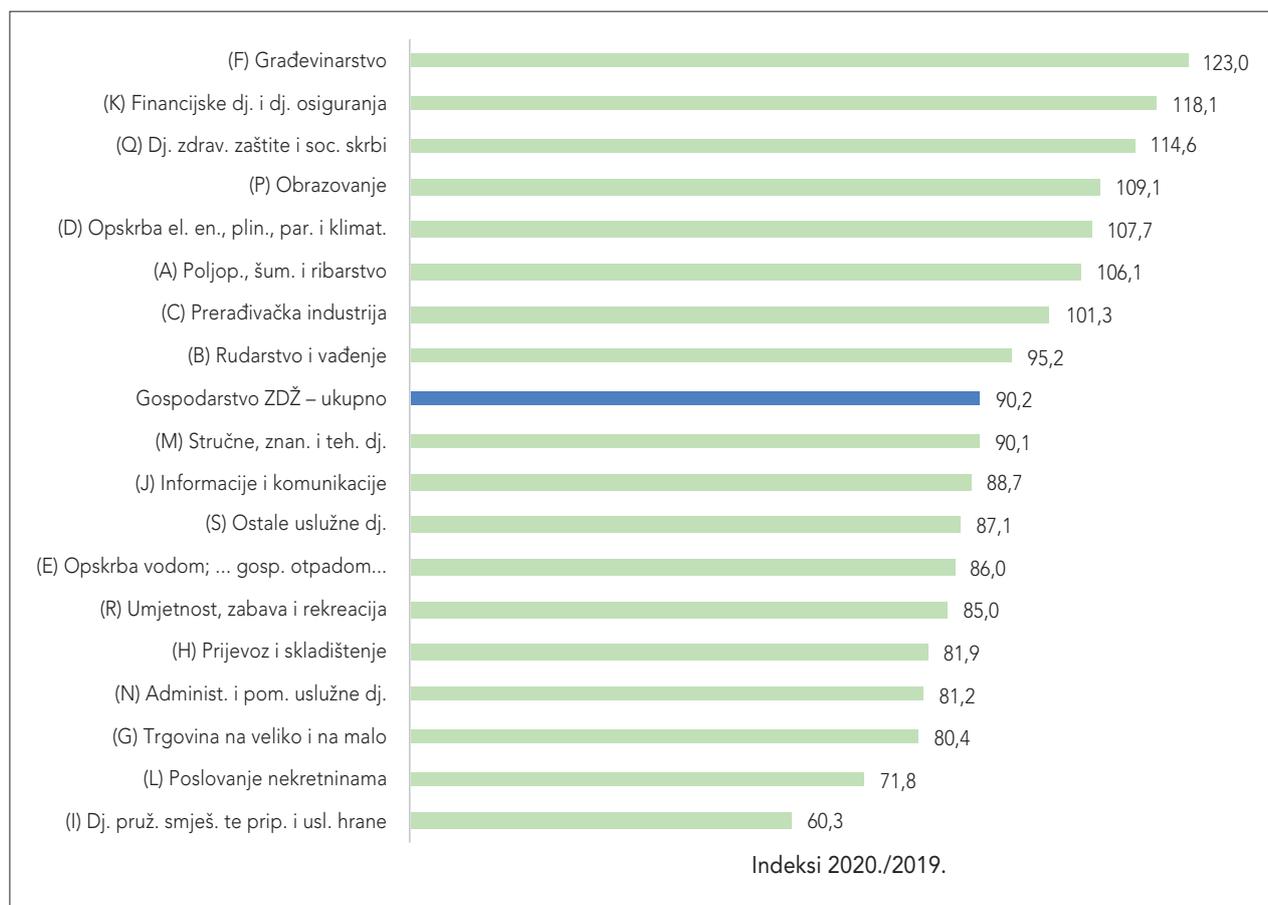
po jedinicama lokalne samouprave u kojima su sjedišta poduzetnika i po veličini poduzetnika.

Ukupni prihodi i rashodi gospodarstva Zadarske županije u 2020. godini po područjima djelatnosti, u kunama

Područja djelatnosti	Ukupni prihodi (AOP177)		Ukupni rashodi (AOP178)			
	2019.	2020.	2019.	2020.		
	indeks		indeks			
Gospodarstvo ZDŽ-a - ukupno	16.033.007.179,00	14.462.703.986,00	15.056.649.914,00	14.402.332.976,00	90,2	95,7
(A) POLJOP., ŠUM. I RIBARSTVO	1.267.631.380,00	1.344.778.890,00	1.216.192.174,00	1.305.098.398,00	106,1	107,3
(B) RUDARSTVO I VAĐENJE	105.031.604,00	99.980.308,00	103.941.217,00	95.591.046,00	95,2	92,0
(C) PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA	3.199.967.648,00	3.240.694.724,00	3.069.683.290,00	3.169.652.533,00	101,3	103,3
(D) OPSKRBA EL. EN., PLIN., PAR. I KLIMAT.	143.639.085,00	154.720.157,00	108.447.170,00	123.501.446,00	107,7	113,9
(E) OPSKRBA VODOM; ... GOSP. OTPADOM...	442.779.323,00	380.926.609,00	411.854.723,00	388.816.290,00	86,0	94,4
(F) GRAĐEVINARSTVO	1.678.525.336,00	2.063.907.295,00	1.614.652.071,00	2.050.230.148,00	123,0	127,0
(G) TRGOVINA NA VELIKO I NA MALO	3.762.350.468,00	3.024.235.054,00	3.573.752.903,00	3.060.645.081,00	80,4	85,6
(H) PRIJEVOZ I SKLADIŠTENJE	1.552.667.309,00	1.271.356.163,00	1.367.400.156,00	1.213.150.632,00	81,9	88,7
(I) D.J. PRUŽ. SMJEŠ. TE PRIP. I USL. HRANE	1.692.016.107,00	1.021.013.805,00	1.532.971.548,00	1.145.463.471,00	60,3	74,7
(J) INFORMACIJE I KOMUNIKACIJE	112.844.656,00	100.099.009,00	100.175.459,00	92.585.066,00	88,7	92,4
(K) FINANCIJSKE D.J. I D.J. OSIGURANJA	22.688.334,00	26.787.378,00	22.059.475,00	49.954.018,00	118,1	226,5
(L) POSLOVANJE NEKRETNINAMA	262.770.694,00	188.783.327,00	233.473.621,00	173.175.185,00	71,8	74,2
(M) STRUČNE, ZNAN. I TEH. D.J.	529.694.433,00	477.064.047,00	481.254.822,00	429.591.907,00	90,1	89,3
(N) ADMINIST. I POM. USLUŽNE D.J.	944.214.773,00	766.562.714,00	931.616.908,00	802.355.679,00	81,2	86,1
(P) OBRAZOVANJE	42.975.890,00	46.894.064,00	40.797.848,00	44.464.787,00	109,1	109,0
(Q) D.J. ZDRAV. ZAŠTITE I SOC. SKRBI	72.408.710,00	82.963.581,00	64.078.406,00	73.005.829,00	114,6	113,9
(R) UMJETNOST, ZABAVA I REKREACIJA	138.782.973,00	117.935.954,00	122.234.636,00	117.911.031,00	85,0	96,5
(S) OSTALE USLUŽNE D.J.	62.018.456,00	54.000.907,00	62.063.487,00	67.140.429,00	87,1	108,2

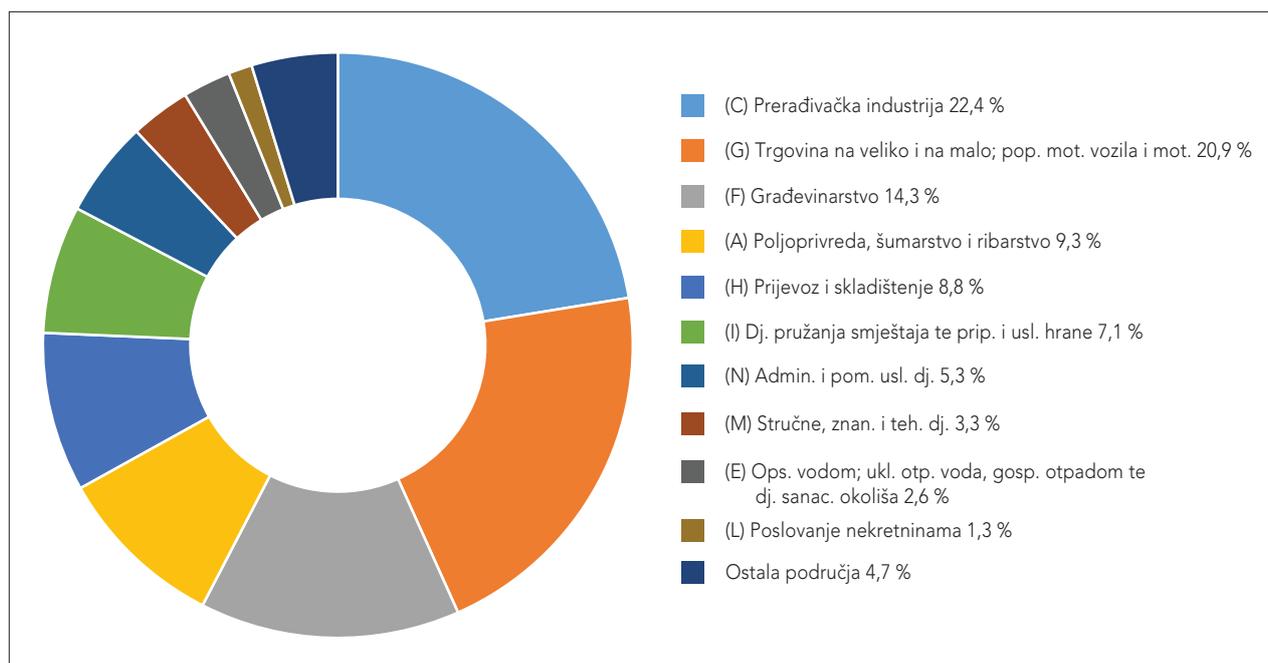
Izvor: FINA; obrada: HGK – ŽK Zadar

### Intenzitet rasta ili pada ukupnih prihoda gospodarstva Zadarske županije u 2020. u odnosu na 2019. godinu, po područjima djelatnosti



Izvor: FINA; obrada: HGK – ŽK Zadar

### Struktura ukupnih prihoda gospodarstva Zadarske županije u 2020. godini



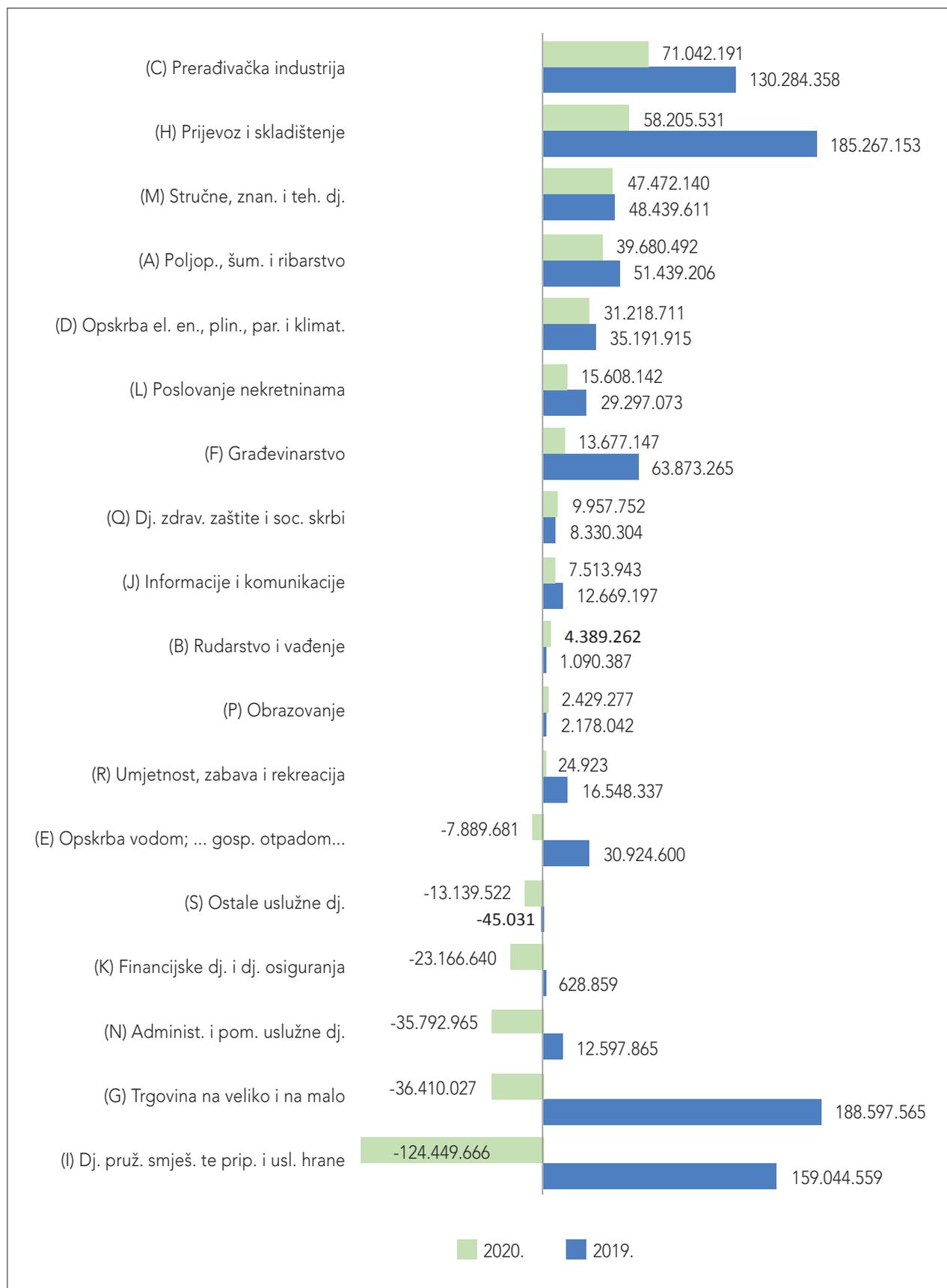
Izvor: FINA; obrada: HGK – ŽK Zadar

Intenzitet smanjenja prihoda gospodarstva od 9,8 posto samo je prosjek svih područja djelatnosti, dok su njihovi pojedinačni rezultati raznoliki. S obzirom na velike razlike u utjecaju krize na pojedine sektore, neočekivane promjene ponude i potražnje (osobito u području građevinarstva), ali i sposobnosti snalaženja pojedinih poduzetnika u kriznim vremenima, širok je raspon očuvanja prošlogodišnje razine ukupnih prihoda. Očekivano, prihodi (I) turističkog sektora bili su za 39,7 posto manji od prihoda iz 2019. godine, (L) Poslovanje nekretninama ima prihode manje za 28,2 posto, a cijeli niz područja djelatnosti bilježi pad prihoda između 10 i 20 posto. S druge strane, (F) Građevinarstvo ostvaruje 23 posto više prihoda, a od značajnijih sektora (A) Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo imaju 6,1 posto te (C) Prerađivačka industrija 1,3 posto više prihoda nego prethodne godine. U strukturi ukupnih prihoda (C) Prerađivačka industrija prvi je put prestigla (G) Trgovinu. Istina, to se ne bi dogodilo da je Sonik trgovina ostala u administrativnom obuhvatu Zadarske županije, ali držeći se statističke metodologije, rezultate te tvrtke pribrajamo Splitsko-dalmatinskoj županiji. U odnosu na prethodne godine, svoj udjel

smanjila su i područja (I) Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane, (H) Prijevoz i skladištenje te (N) Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti, i to očekivano s obzirom na utjecaj koronakrize upravo na te sektore gospodarstva.

Gledajući podatke o ostvarenoj dobiti odnosno gubitku, stječe se još bolji uvid u žestinu poslovnih izazova pred kojima su se našli poduzetnici u pojedinim područjima djelatnosti. Sva područja imala su smanjenje dobiti, ali većina ih je ipak iskazala agregiranu brutodobit. Međutim, (I) Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane umjesto 159 milijuna kuna brutodobiti iz 2019. godine, 2020. završile su s više od 124 milijuna kuna gubitka. U sektoru (G) Trgovine također je, nakon prošlogodišnje brutodobiti od 189 milijuna kuna, u 2020. godini iskazan gubitak od 36 milijuna kuna, a bolje nije prošlo ni područje (N) Administrativnih i pomoćnih uslužnih djelatnosti. Gubitak su još iskazale (K) Financijske djelatnosti te djelatnosti osiguranja, (S) Ostale uslužne djelatnosti i (E) Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša.

Dobit ili gubitak prije oporezivanja (AOP179) u 2019. i 2020. godini u gospodarstvu  
Zadarske županije, po područjima djelatnosti, u kunama



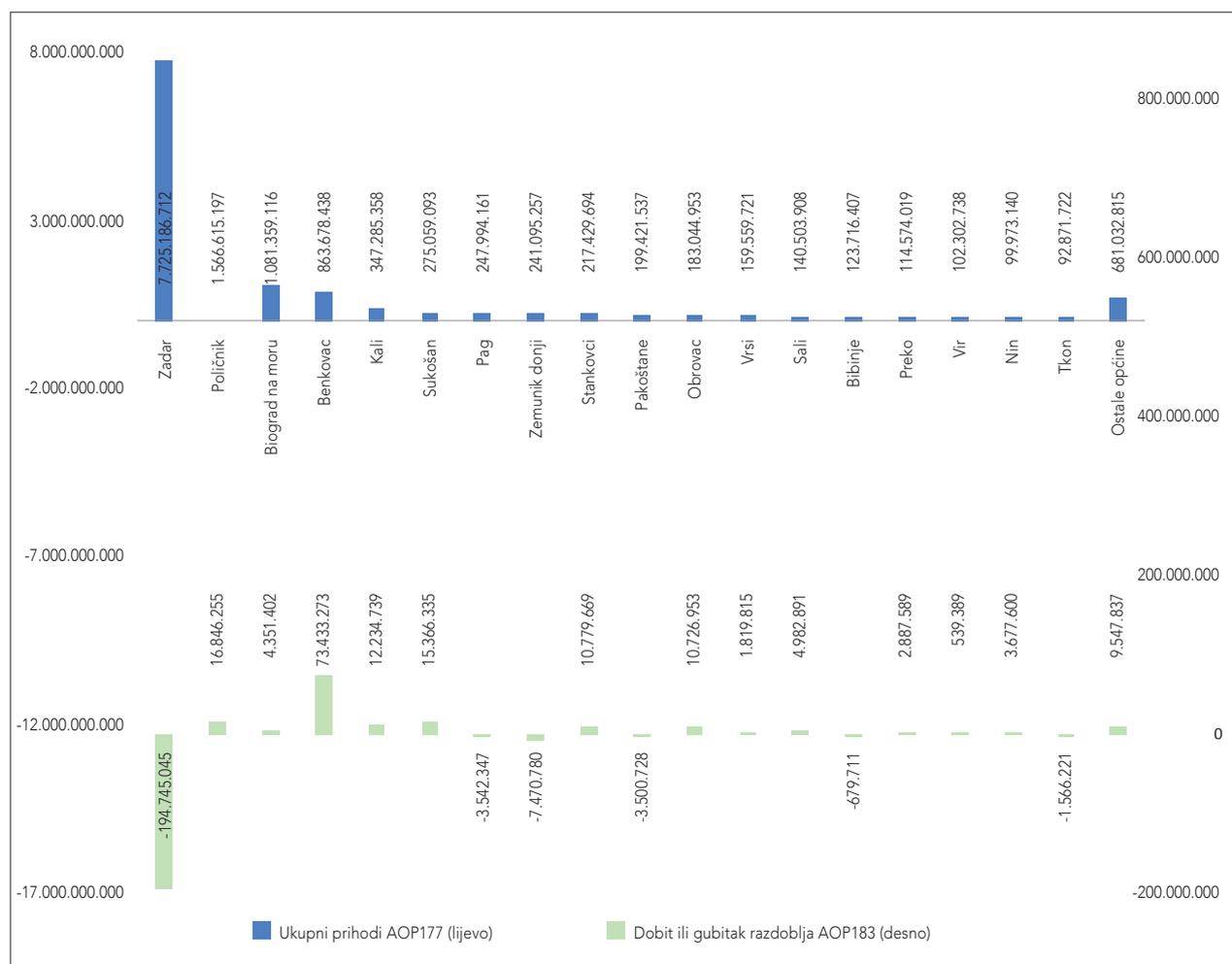
Izvor: FINA; obrada: HGK – ŽK Zadar

Ukupni prihodi, rashodi i financijski rezultati gospodarstva Zadarske županije u 2020. godini  
prema sjedištu poduzetnika, u kunama

Administrativna jedinica	UKUPNI PRIHODI (AOP177)	UKUPNI RASHODI (AOP178)	DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (AOP183)
BENKOVAC	863.678.438	773.776.210	73.433.273
BIBINJE	123.716.407	123.527.665	-679.711
BIOGRAD NA MORU	1.081.359.116	1.067.884.559	4.351.402
GALOVAC	3.048.852	2.745.170	248.872
GRAČAC	40.014.330	38.550.153	1.252.706
JASENICE	17.963.409	18.682.424	-780.550
KALI	347.285.358	332.867.941	12.234.739
KUKLJICA	23.072.548	23.218.528	-397.989
KOLAN	74.817.289	76.178.771	-1.473.620
LIŠANE OSTROVIČKE	14.751.092	14.519.913	140.674
NIN	99.973.140	95.442.066	3.677.600
NOVIGRAD	53.201.090	48.922.642	3.426.360
OBROVAC	183.044.953	166.851.300	10.726.953
PAG	247.994.161	250.257.077	-3.542.347
PAKOŠTANE	199.421.537	204.578.033	-3.500.728
PAŠMAN	77.789.056	68.103.639	8.351.097
POLAČA	79.993.878	73.055.252	6.300.203
POLIČNIK	1.566.615.197	1.549.775.253	16.846.255
POSEDARJE	70.690.583	68.486.118	1.706.201
POVLJANA	13.604.227	19.802.667	-6.287.903
PREKO	114.574.019	110.325.295	2.887.589
PRIVLAKA	35.482.868	35.467.578	-244.598
RAŽANAC	29.015.147	31.092.189	-2.195.151
SALI	140.503.908	134.335.867	4.982.891
STANKOVCI	217.429.694	204.264.272	10.779.669
STARIGRAD	31.348.185	32.909.123	-1.734.458
SUKOŠAN	275.059.093	256.365.293	15.366.335
SVETI FILIP I JAKOV	74.079.043	73.658.729	-900.162
ŠKABRNJA	42.161.218	39.471.099	2.136.155
TKON	92.871.722	94.174.214	-1.566.221
VIR	102.302.738	100.890.364	539.389
VRSI	159.559.721	157.091.050	1.819.815
ZADAR	7.725.186.712	7.868.840.134	-194.745.045
ZEMUNIK DONJI	241.095.257	246.222.388	-7.470.780
Ukupno	14.462.703.986	14.402.332.976	-44.311.085

Izvor: FINA; obrada: HGK – ŽK Zadar

## Ukupni prihodi i neto financijski rezultati gospodarstva Zadarske županije u 2020. godini prema sjedištu poduzetnika, u kunama



Izvor: FINA; obrada: HGK – ŽK Zadar

Tvrtke sa sjedištem na administrativnom području Grada Zadra godinama dominiraju svojom brojnošću, brojem zaposlenih i vrijednošću ostvarenih ukupnih prihoda. Ni poslovna 2020. godina nije iznimka. Poduzetnici sa sjedištem na administrativnom području Grada Zadra, njih 3.095, ostvarili su 7,7 milijardi kuna ukupnih prihoda (12,5 posto manje od ostvarenja 2.755 poduzetnika koji su predali GFI za prethodnu, 2019. godinu). Slijede Poličnik (1,56 milijardi kuna), Biograd na Moru (1,08 milijardi kuna) itd. Poduzetnici Grada Zadra iskazali su i visoki agregirani netogubitak od 195 milijuna kuna, što je i

presudno utjecalo na ukupni gubitak Zadarske županije od 44 milijuna kuna.

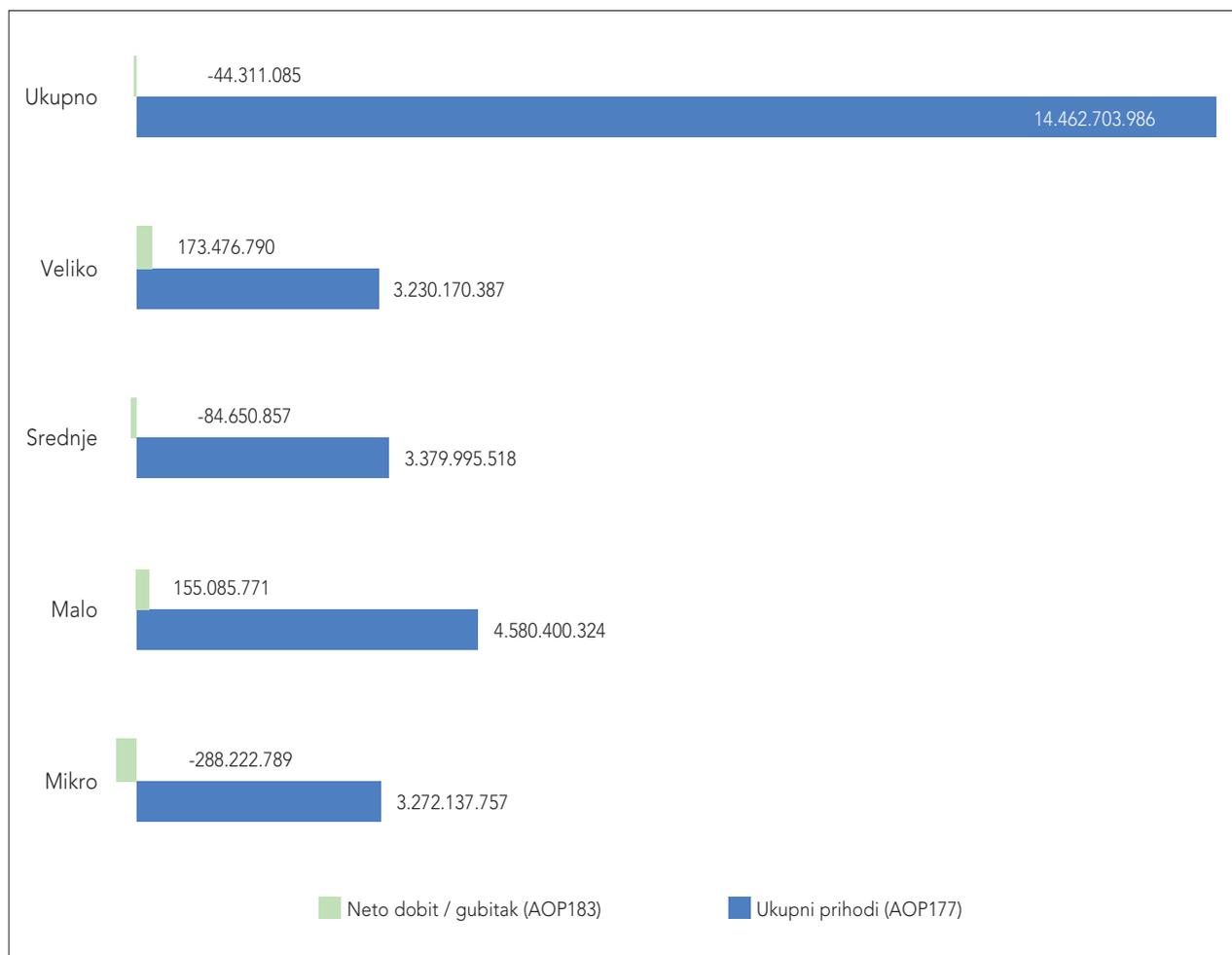
U 2020. godini u Zadarskoj županiji bilo je osam velikih poduzetnika, 51 srednji, 406 malih i 4.951 mikropoduzetnik. Iako najbrojniji i s ukupno najviše zaposlenika, mikropoduzetnici (poduzetnici s manje od 10 zaposlenika) ostvarili su otprilike jednaki prihod kao i veliki poduzetnici (kojih je samo osam) s ukupno gotovo tri puta manje zaposlenika. Agregirana netodobit ostvorena je kod malih i velikih poduzetnika, a gubitak kod mikro i srednjih.

### Godišnji financijski izvještaj (odabrane stavke) gospodarstva Zadarske županije u 2020. godini prema veličini poduzetnika, u kunama

Stavke GFI	Mikro	Malo	Srednje	Veliko	Ukupno
UKUPNA AKTIVA (AOP065)	8.853.826.974	6.972.518.855	7.832.146.535	6.416.183.255	30.074.675.619
KAPITAL I REZERVE (AOP067)	27.063.901	1.589.762.903	2.973.452.540	3.329.033.237	7.919.312.581
UKUPNI PRIHODI (AOP177)	3.272.137.757	4.580.400.324	3.379.995.518	3.230.170.387	14.462.703.986
NETO DOBIT/GUBITAK (AOP183)	-288.222.789	155.085.771	-84.650.857	173.476.790	-44.311.085
BRUTO INVEST. U NOVU IMOV. (AOP284)	91.336.132	67.569.810	132.045.798	247.129.110	538.080.850
BROJ ZAPOSLENIH	10.062	7.788	4.896	3.585	26.331
BROJ TVRTKI	4.951	406	51	8	5.416

Izvor: FINA; obrada: HGK – ŽK Zadar

### Ukupni prihodi i neto financijski rezultati gospodarstva Zadarske županije u 2020. godini prema veličini poduzetnika, u kunama



Izvor: FINA; obrada: HGK – ŽK Zadar

## ZAPOSLENOST I PLAĆE U ZADARSKOJ ŽUPANIJI

### Zaposlenost i nezaposlenost

Zaposleni u gospodarstvu (stanje krajem razdoblja) 2020. godine:

- **26.331**, 6,0 posto manje nego 2019. godine; na državnoj razini 1,1 posto manje

Ukupno zaposleni (osiguranici HZMO-a) 2020. godine:

- krajem siječnja **54.860**, 3,8 posto više nego u siječnju 2019. (52.835)

- krajem srpnja **58.974**, 4,9 posto manje nego u srpnju 2019. (62.028)

Ukupno zaposleni (osiguranici HZMO-a) 2021. godine:

- krajem siječnja **54.941**, 0,1 posto više nego u siječnju 2020.; 4,0 posto više nego u siječnju 2019.

- krajem srpnja **61.759**, 4,7 posto više nego u srpnju 2020.; 0,4 posto manje nego u srpnju 2019.

Ukupno zaposleni, prema administrativnim izvorima (DZS), lipanj 2021. godine:

- **60.950**, 3,7 posto više nego godinu prije; na državnoj razini 1.563.484 ili 2,2 posto više

Aktivno stanovništvo, prema administrativnim izvorima (DZS), lipanj 2021. godine:

- **64.325**, 1,2 posto više nego godinu prije; na državnoj razini 1.689.716 ili 0,5 posto više

Stopa registrirane nezaposlenosti (DZS), lipanj 2021. godine:

- **5,2**, godinu prije bilo je 7,5; na državnoj razini 7,5, godinu prije bilo je 9,0

Registrirane nezaposlene osobe u 2019. godini:

- godišnji prosjek (podaci HZZ-a) **4.954**, 21,0 posto više od prosjeka 2019. (4.095)

- stopa registrirane nezaposlenosti 31. ožujka (DZS) **9,2** posto, isto kao 2019.; na državnoj razini **8,9**, manja nego 2018. (9,1)

Podatke o zaposlenosti dobivamo iz više izvora te je, ovisno o izvoru, njihov obuhvat različit. Prilikom usporedbe ovih podataka najtočniji

rezultati dobivaju se ako se uspoređuju podaci istog obuhvata i iz istog izvora. Ponekad je ipak potrebno usporediti i podatke iz različitih izvora; obuhvat u tom slučaju nije identičan, ali i ovakvi rezultati mogu biti indikativni i pomoći sagledavanju problematike zaposlenosti, iako nisu potpuno u skladu s pravilima statističke obrade podataka. Zaposlenost i nezaposlenost stanovništva u Hrvatskoj prate četiri institucije:

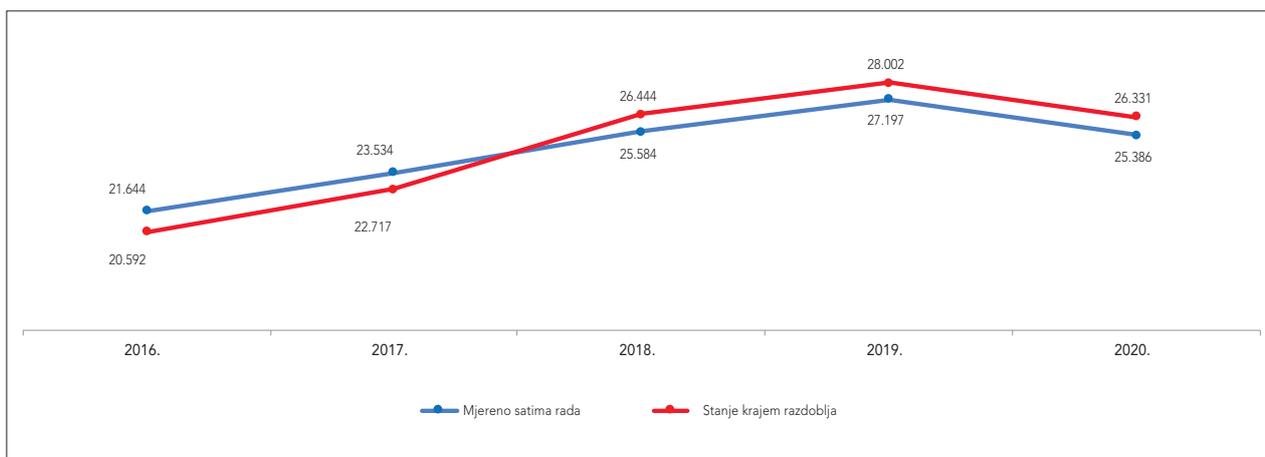
- za ovu su analizu najvažniji podaci iz financijskih izvještaja poduzetnika obveznika plaćanja poreza na dobit, predanih FINA-i. Kretanje broja zaposlenih u gospodarskim subjektima ovisno je o poslovnim rezultatima i indikator je poslovne uspješnosti toga istoga gospodarstva. Nedostatak ovih podataka jest u tome što su njime obuhvaćeni podaci samo onih poduzetnika koji su izvješća predali, a ne predaju ih svi. Ovi se podaci odnose samo na zaposlene u pravnim osobama iz područja gospodarstva, bez sektora bankarstva i osiguranja. Kriterij je sjedište pravne osobe, a ne prebivalište zaposlenika. Najčešće se rabe podaci o prosječnom broju zaposlenih mjerivo satima rada. Precizno su usporedivi samo podaci izvještajnog razdoblja (godine) s podacima iz prethodnog razdoblja iz tih istih izvještaja. Vremenski sljedovi ne donose preciznu usporedbu jer ni u jednom izvještajnom razdoblju izvještaje ne predaju svi poduzetnici
- evidencija broja osiguranika Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje (HZMO) najbolje oslikava područje ukupne zaposlenosti (s obzirom na to da je dominantna većina osiguranika zaposlena) iako je ne poistovjećujemo s brojem zaposlenih. Evidencija se vodi za kategorije osiguranika: radnike kod pravnih osoba, radnike kod fizičkih osoba, obrtnike, poljoprivrednike, samostalne profesionalne djelatnosti, zaposlene kod međunarodnih organizacija, s produženim osiguranjem i ostale. Iz kategorije radnika kod pravnih

osoba radnici u gospodarstvu nisu izdvojeni kao posebna kategorija, pa su ovi podaci teško usporedivi s podacima FINA-e

- Državni zavod za statistiku (DZS) od 2021. godine pruža informaciju o stanju zaposlenosti po pojedinim županijama za svaki mjesec. Dani su podaci o ukupnoj zaposlenosti i samo za žene, zaposlenost, neto i bruto plaće po područjima djelatnosti
- Hrvatski zavod za zapošljavanje registrira nezaposlene osobe koje su prijavljene na Zavodu. Evidencija se vodi na mjesečnoj bazi i vrlo je detaljna: prema prebivalištu, prema spolu, prema stručnoj spremi, prema godinama starosti itd. Jedina je mana to što evidencijom nisu obuhvaćane nezaposlene osobe koje su se propustile registrirati na Zavodu ili su to pravo izgubile a da se nisu zaposlile.

Održavanje visokog stupnja zaposlenosti u kriznim vremenima odlika je gospodarstva Zadarske županije i to smo u svojim analizama više puta naglasili. Unatoč velikim poslovnim problemima u kriznom razdoblju, gospodarstvenici poslodavci zadržali su približno isti broj zaposlenika. Relativno je mali broj otpuštanja zaposlenih u kriznim razdobljima, manji nego na državnoj razini te manji nego u sektoru obrtništva, na što poslodavci u gospodarstvu Zadarske županije mogu biti ponosni. Povećanjem gospodarske aktivnosti u posljednjim godinama povećava se i broj zaposlenih, razina zaposlenosti iz 2008. godine nadmašena je u 2014. godini i kontinuirano raste, a na kraju 2019. dosegnut je broj od 28.002 zaposlenika u gospodarstvu Zadarske županije. Koronakriza je učinila svoje i u 2020. godini zaposlenost županije otprilike je na razini iz 2018. godine.

### Broj zaposlenih u gospodarstvu Zadarske županije



Izvor: FINA; obrada: HGK – ŽK Zadar

Kad se uspoređuju dva podatka o broju zaposlenih (iz GFI-ja poduzetnika), zamjetno je da posljednjih godina broj zaposlenih na kraju godine premašuje prosječan broj zaposlenih tijekom godine (mjereno satima rada). Dosad je sezonsko zapošljavanje značajno povećavalo godišnji prosjek i ta je brojka redovito bila veća od broja zaposlenih u gospodarstvu na kraju godine. To znači da uz snažno sezonsko zapošljavanje, poglavito u djelatnostima izravno i neizravno povezanim s turizmom, kontinuirano raste i zaposlenost u drugim

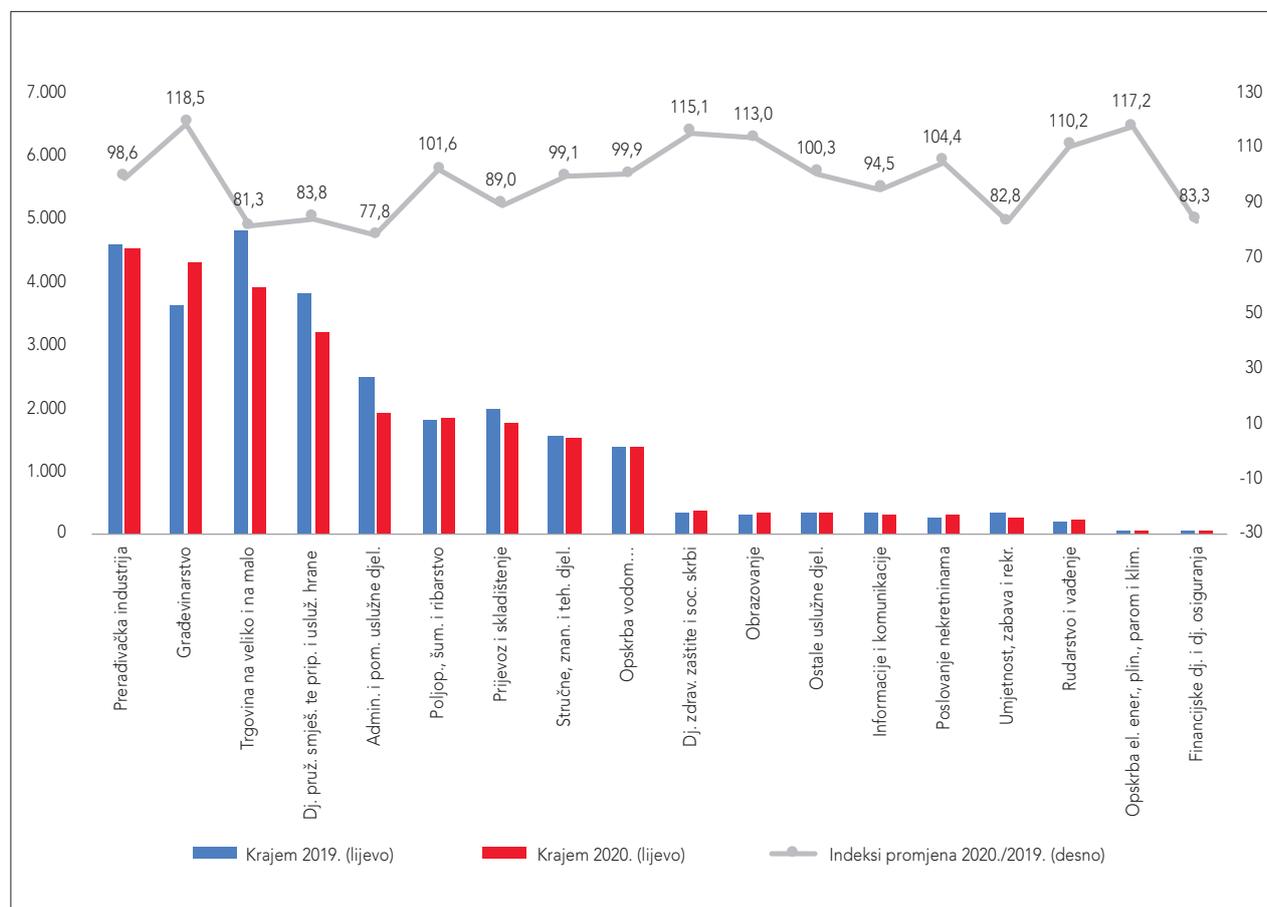
branšama i taj porast zaposlenosti nije u vezi sa sezonskim oscilacijama.

U nastavku je iznesen pregled broja zaposlenih u gospodarstvu Zadarske županije po područjima djelatnosti. Na kraju 2019. godine gospodarstvo je imalo ukupno 28.002 zaposlene osobe, a na kraju 2020. godine njih 26.331 ili 6,0 posto manje. Vidljive su značajne razlike u održavanju broja zaposlenih u pojedinim područjima djelatnosti tijekom najgoreg razdoblja koronakrize, odnosno

do kraja 2020. godine. Po broju zaposlenih najznačajnije područje djelatnosti svih godina do 2019. bilo je (G) Trgovina. Kraj 2020. dočekali su na trećem mjestu po broju zaposlenih, odnosno broj od 4.807 zaposlenih na kraju 2019. godine smanjen je na 3.906 ili 18,7 posto. U smanjenje od 900 zaposlenih ubraja se i administrativno smanjenje za oko 400 bivših zaposlenika Sonik trgovine, a sada Studenca. Naime, metoda kojom FINA obrađuje podatke iz GFI-ja sve financijske rezultate i podatke o zaposlenima statistički smješta u sjedište poduzetnika, a to je u slučaju Studenca u Splitsko-dalmatinskoj županiji. Najveći rast broja zaposlenih zabilježen je u području (F) Građevinarstvo, što svjedoči o nastavku ekspanzije ovog sektora započetog prije nekoliko godina. Na poslovanje građevinarstva kriza nije osobito utjecala, pa je i broj od 3.617 zaposlenih krajem 2019. godina narastao na 4.287 na kraju 2020. godine ili za čak 18,5

posto. Time se ovo područje djelatnosti s četvrtoga popelo na treće mjesto u kategoriji zapošljavanja. (C) Prerađivačka industrija tek je neznatno smanjila broj zaposlenih, za 1,4 posto, te s 4.507 zaposlenika na kraju 2020. godine svejedno zasjela na prvo mjesto. Najveći pad zaposlenosti dogodio se u područjima (I) Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (izgubljeno je 613 radnih mjesta) i u (N) Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti (545 radnih mjesta). U Zadarskoj županiji u području N značajni su iznajmljivanje plovila i druge djelatnosti usko povezane s turizmom, pa je razumljivo da je kriza imala snažan utjecaj i na ovaj sektor. Od ostalih područja veći pad zaposlenosti, i to za 219 zaposlenih, zabilježen je u području (H) Prijevoz i skladištenje (sektoru koji je također snažno pogođen krizom na globalnoj razini) te području (R) Umjetnost, zabava i rekreacija (54 radna mjesta).

### Broj zaposlenih u gospodarstvu Zadarske županije u 2019. i 2020. godini i indeksi promjena, po područjima djelatnosti



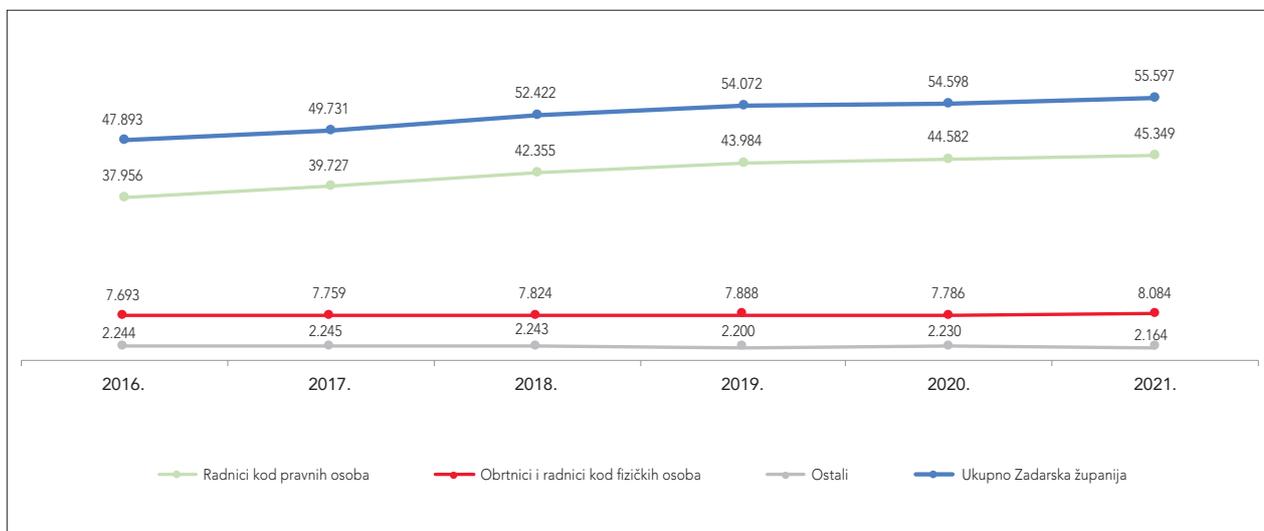
Izvor: FINA; obrada: HGK – ŽK Zadar

Sve dosad predstavljene podatke o broju zaposlenih, samo u gospodarstvu, nalazimo u izvješćima Financijske agencije. Podatke o ukupnoj zaposlenosti rezidenata nekog područja, u ovom slučaju stanovnika Zadarske županije, crpimo iz Statističkih informacija Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje (HZMO) o broju njihovih osiguranika. Na sljedećim grafovima pratimo promjene u razini zaposlenosti na području Zadarske županije prema osnovama osiguranja. Uvažavajući sezonske oscilacije u županiji, ovdje je prikazano stanje broja zaposlenih krajem prvog i drugog tromjesečja. Nažalost, ne mogu se izdvojeno pratiti promjene u broju zaposlenih u gospodarstvu jer se radnici kod svih pravnih osoba (u javnoj upravi i u gospodarstvu) evidentiraju u jedinstvenoj stavci. Kao zajednička kategorija prikazani su obrtnici i radnici kod fizičkih osoba. Posljednja skupna kategorija – Ostali

(Poljoprivrednici, Samostalne profesionalne djelatnosti, Zaposleni kod međunarodnih organizacija i u inozemstvu te Produženo osiguranje) relativno je malobrojna i nije podložna velikim sezonskim oscilacijama niti se značajno mijenjala tijekom promatrana razdoblja.

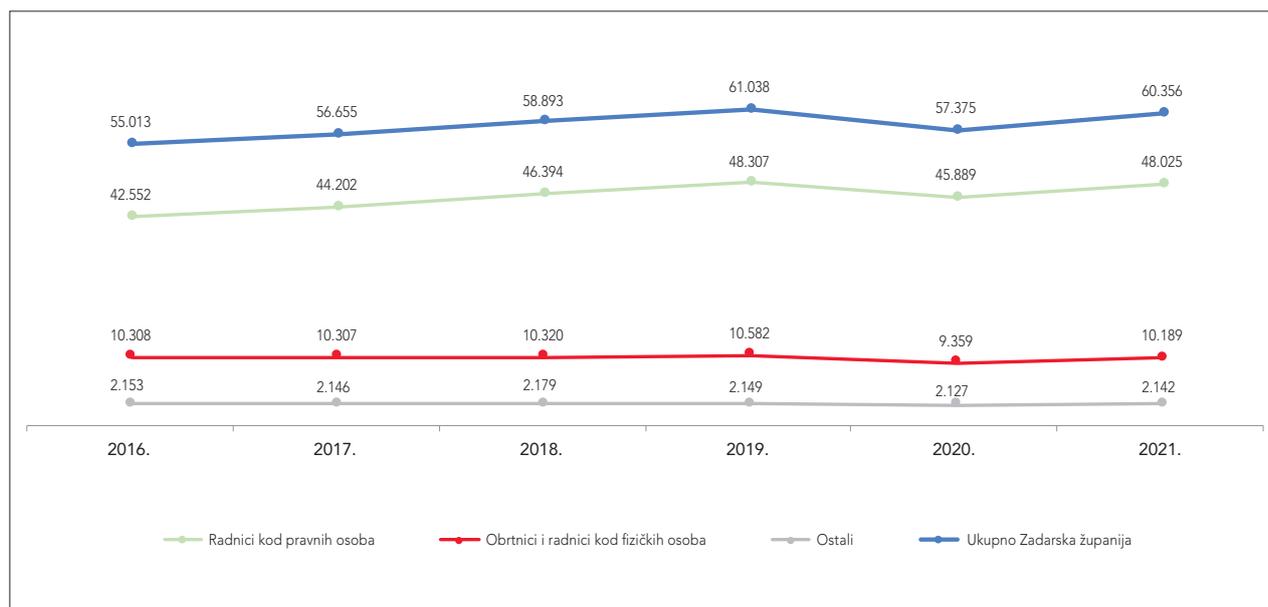
Radnici kod pravnih osoba, dakle u gospodarstvu i javnom sektoru, predstavljaju oko 80 posto svih zaposlenika u Zadarskoj županiji i taj udjel stalno raste. U zimskom razdoblju, ovdje predstavljenom stanjem zaposlenosti na dan 31. ožujka, ni koronakriza nije utjecala na taj rast, pa tako ni na rast ukupnog broja zaposlenih. U ljeto 2020. godine bilježi se osjetan pad zaposlenosti i u pravnim osobama i u obrtništvu, a sve kategorije zaposlenih (osiguranika HZMO-a) u ljeto 2021. godine ponovno se približavaju razini iz istog razdoblja 2019. godine.

### Broj zaposlenih (osiguranika HZMO-a prema osnovama osiguranja) u Zadarskoj županiji, stanje 31. ožujka



Izvor: HZMO; obrada: HGK – ŽK Zadar

### Broj zaposlenih (osiguranika HZMO-a prema osnovama osiguranja) u Zadarskoj županiji, stanje 30. lipnja

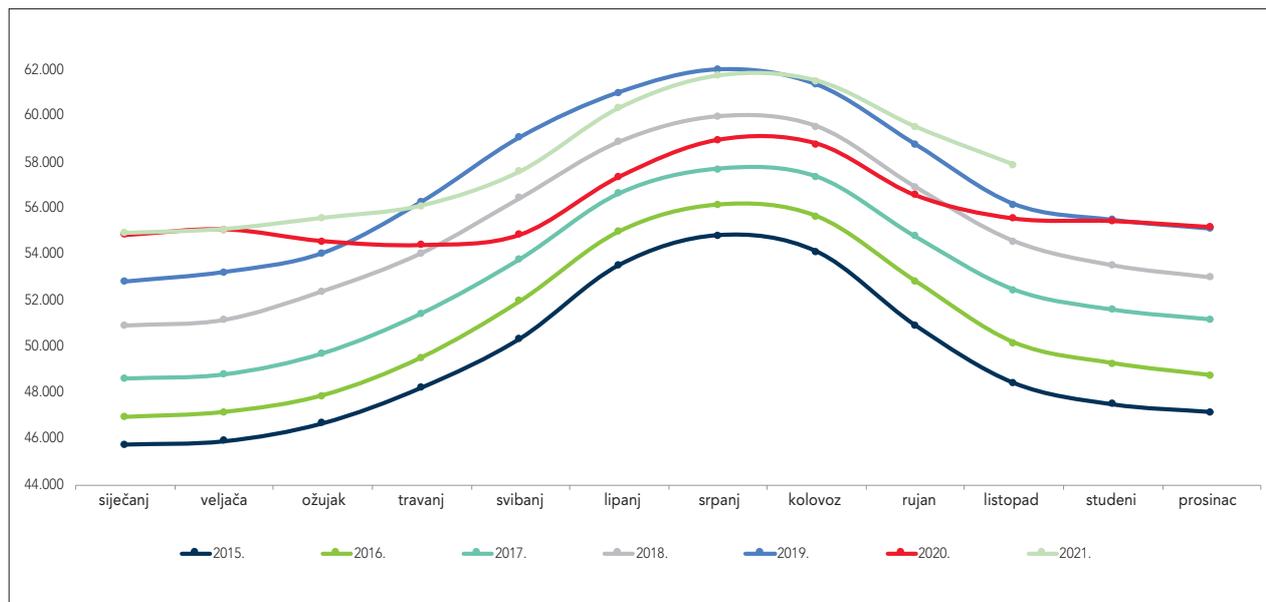


Izvor: HZMO; obrada: HGK – ŽK Zadar

Plastična slika promjene broja zaposlenih tijekom godine vidljiva je na sljedećem grafikonu. Veliki utjecaj sezonskog zapošljavanja stvara svojevrsan „trbuh“ u ljetnim mjesecima, ali gospodarstvo Zadarske županije raznoliko je i raste iz godine u godinu. U promatranom razdoblju, od siječnja 2015. do ožujka 2020. godine, zaposlenost u svakome mjesecu veća je od zaposlenosti u istome mjesecu prethodne godine. Relativni rast izraženiji je u zimskim mjesecima, što svjedoči o povećanju zaposlenosti i u drugim sektorima, ne samo onima povezanim s turističkom sezonom. Poremećaj u poslovanju uzrokovan pandemijom razlog je smanjenja broja

zaposlenih u proljeće 2020. godine, međutim, pravodobne mjere Vlade RH za očuvanje radnih mjesta i relativno uspješna turistička sezona uspjeli su tijekom ljeta povećati zaposlenost i održati je na zadovoljavajućoj razini. Zaposlenost u tom razdoblju bila je na razini između zaposlenosti u 2017. i 2018. godini. Krajem 2020. godine broj zaposlenih već je na razini iz 2019. godine. Nakon oscilacija tijekom proljeća 2021. godine, u kolovozu prelazi razinu iz 2019. Posljednji podatak govori o tome da je ukupno zaposlenih krajem listopada 2021. godine bilo 57.903, što je za 4,2 posto više nego krajem listopada prethodne godine.

## Kretanje broja zaposlenih (osiguranika HZMO-a) u Zadarskoj županiji, po mjesecima

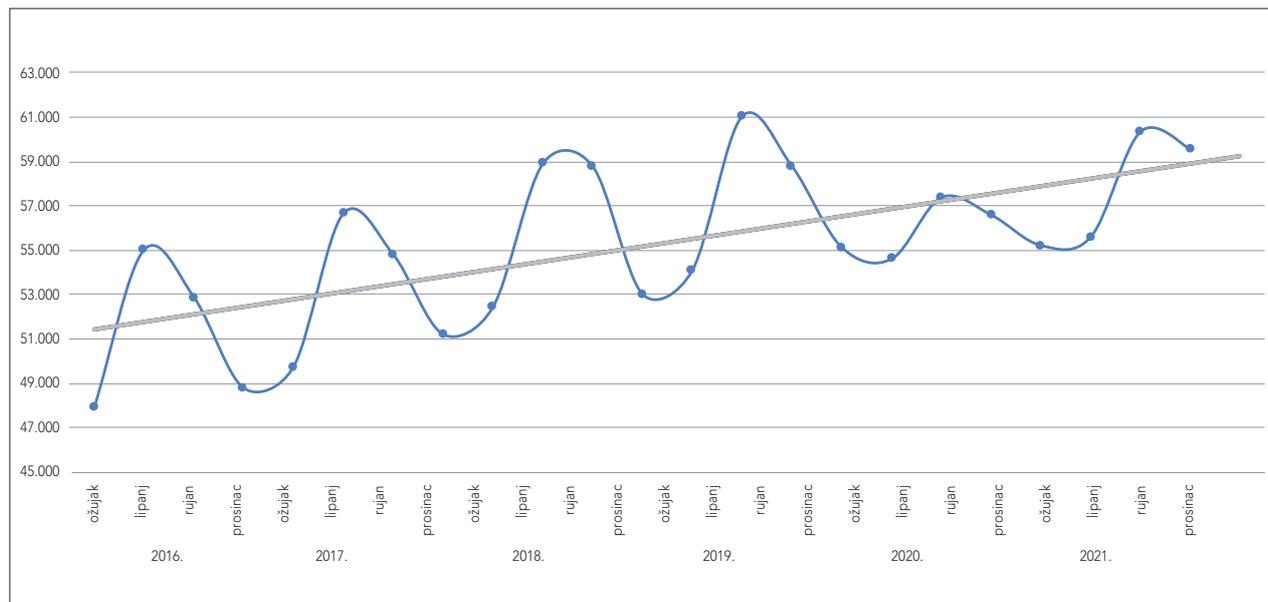


Izvor: HZMO; obrada: HGK – ŽK Zadar

Usporedba s kretanjem zaposlenosti na državnoj razini predstavljena je na sljedećim grafikonima. Zbog velikog utjecaja sezonskog zapošljavanja u gospodarstvu, sinusoida sezonskih oscilacija značajno je izražena u Zadarskoj županiji, kao i u svim jadranskim županijama sa snažnim turističkim sektorom. Na razini države također su javljaju sezonske oscilacije, ali znatno manje. Većina hrvatskih poslodavaca posluje u sektorima s ujednačenim brojem zaposlenih tijekom cijele godine, pa je utjecaj sezonskih oscilacija turističkog sektora znatno manji na državnoj razini. Nadalje, vidljiv je kontinuirani rast zaposlenosti i na županijskoj i na državnoj

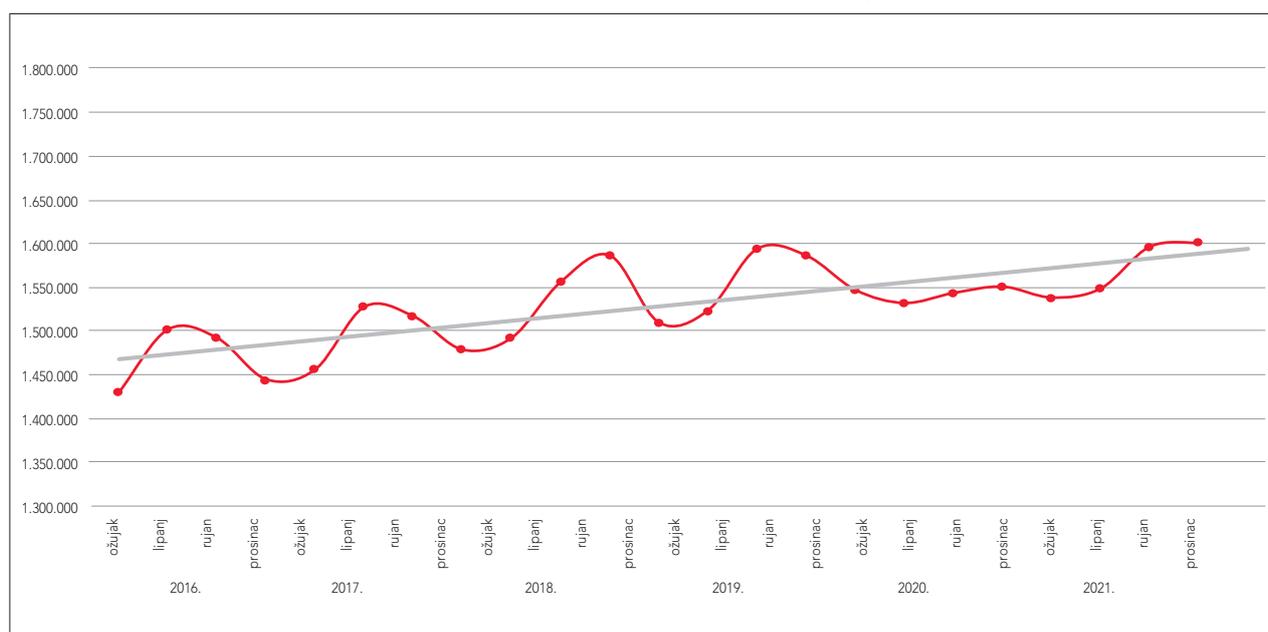
razini, koji se ne može pripisati samo rastu zaposlenosti u turizmu već i drugim sektorima oporavljenim od gospodarske krize iz prethodnih godina. Pritom je uzlazni trend u zapošljavanju u Zadarskoj županiji jači od onog na državnoj razini, što je nesumnjivo posljedica rasta turističkog prometa, ali i rasta zaposlenosti u drugom sektorima (prerađivačka industrija, građevinarstvo, administrativne djelatnosti itd.). Pad zaposlenosti u 2020. godini najviše se osjetio u turističkoj sezoni. Oporavak na državnoj razini dogodio se već u proljeće 2021. godine, a u Zadarskoj županiji od kolovoza opet se bilježe rekordne brojke zaposlenih.

### Kretanje broja zaposlenih (osiguranika HZMO-a) na području Zadarske županije



Izvor: HZMO; obrada: HGK – ŽK Zadar

### Kretanje broja zaposlenih (osiguranika HZMO-a) na području Hrvatske



Izvor: HZMO; obrada: HGK – ŽK Zadar

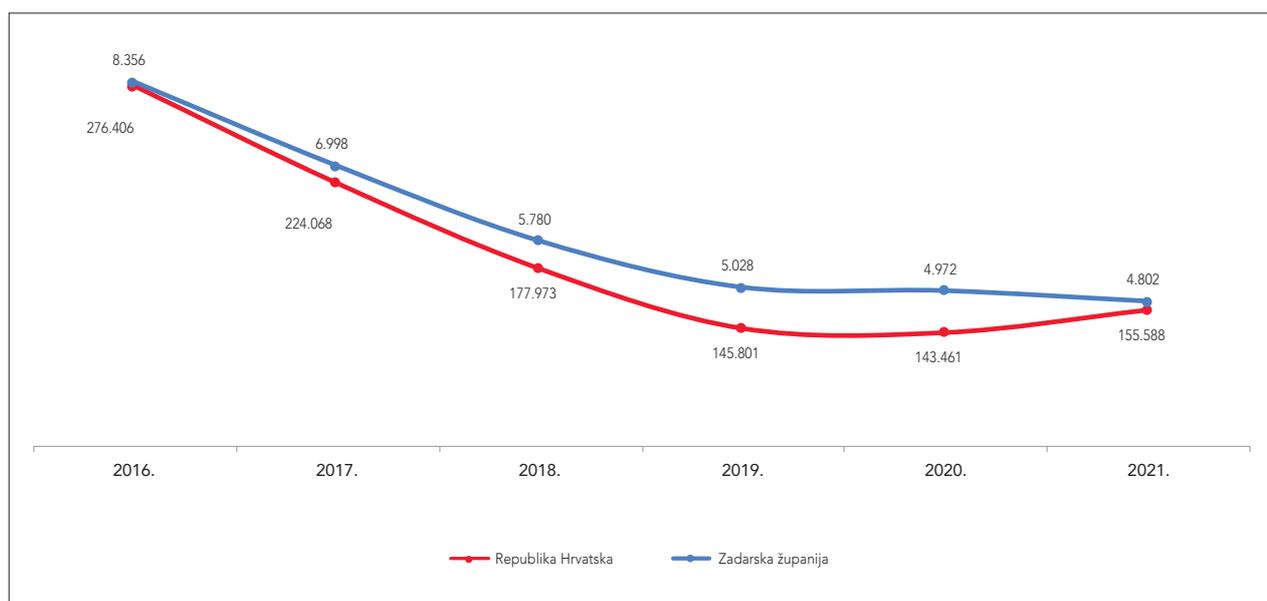
Za usporedbu prikazane su promjene broja nezaposlenih osoba na području Zadarske županije i na području cijele države, i to na iste nadnevke, 31. ožujka i 30. lipnja. Broj registriranih nezaposlenih osoba detaljno prati te mjesečno objavljuje njihovo stanje Hrvatski zavod za zapošljavanje. U gospodarski

relativno uspješnim godinama, od 2016. do 2019., broj nezaposlenih smanjuje se i to nešto bržim tempom na državnoj nego na županijskoj razini. Izvansezonska nezaposlenost (predstavljena stanjem 31. ožujka) povećana je utjecajem koronakrize, pa je pad nezaposlenosti ublažen na proljeće

2020. godine i na državnoj i na razini Zadarske županije. Ali dok 31. ožujka 2021. godine broj nezaposlenih u Hrvatskoj raste na 155.588 (8,5 posto više nego godinu prije), Zadarska županija i dalje bilježi pad nezaposlenosti (4.802 nezaposlene osobe ili 3,6 posto manje nego na isti dan prethodne godine). Sezonska nezaposlenost (predstavljena stanjem 30. lipnja) imala je veliki rast ljeti 2020. godine,

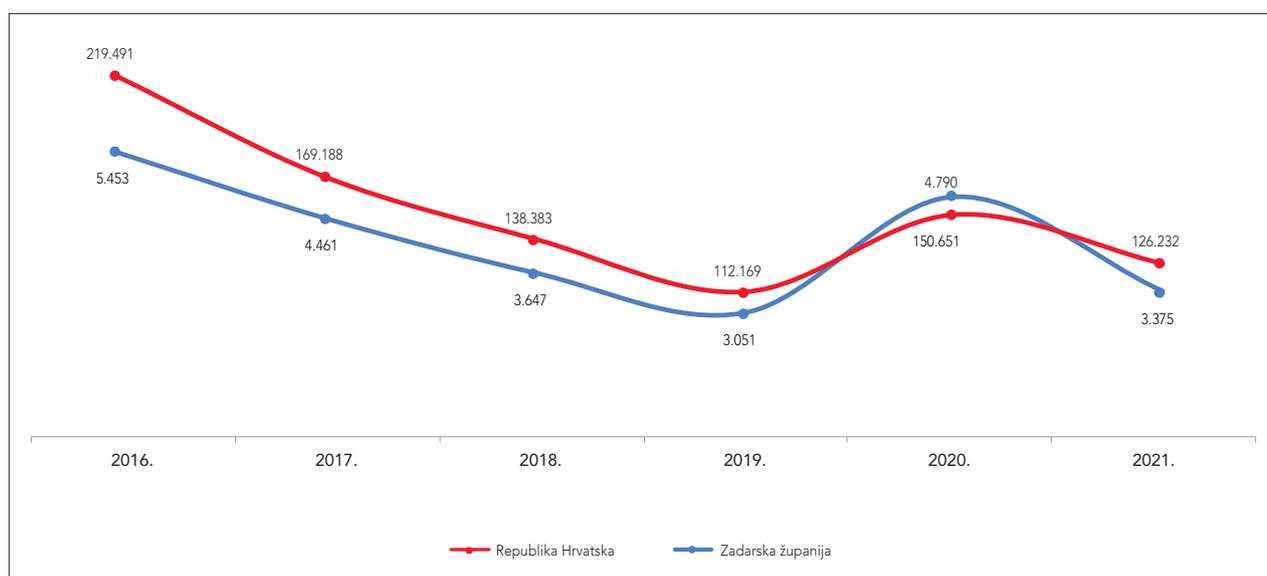
znatno veći u Zadarskoj županiji nego u cijeloj državi, ali je i znatno više smanjen na ljetu 2021. godine. U Zadarskoj županiji 30. lipnja 2021. godine bilo je 3.375 registriranih nezaposlenih osoba (29,5 posto manje nego godinu prije i blizu broja na isti dan 2019. godine). U cijeloj državi na taj dan 126.232 osobe bile su nezaposlene, odnosno 16,2 posto manje nego godinu prije.

### Registrirane nezaposlene osobe u Zadarskoj županiji i ukupno u Hrvatskoj, stanje 31. ožujka



Izvor: HZZ, obrada: HGK – ŽK Zadar

### Registrirane nezaposlene osobe u Zadarskoj županiji i ukupno u Hrvatskoj, stanje 30. lipnja



Izvor: HZZ, obrada: HGK – ŽK Zadar

## Plaće u Zadarskoj županiji

Prosječna mjesečna bruto isplaćena plaća u gospodarstvu Zadarske županije u 2020. (FINA): **7.776 kuna**, 2,3 posto veća nego u 2019.; na državnoj razini 8.776 kuna, 0,4 posto veća

Prosječna mjesečna isplaćena plaća u pravnim osobama Zadarske županije u 2019. (DZS):

- bruto **8.186 kuna**, 3,3 posto veća nego u 2018.; na državnoj razini 8.942 kune, 3,8 posto veća

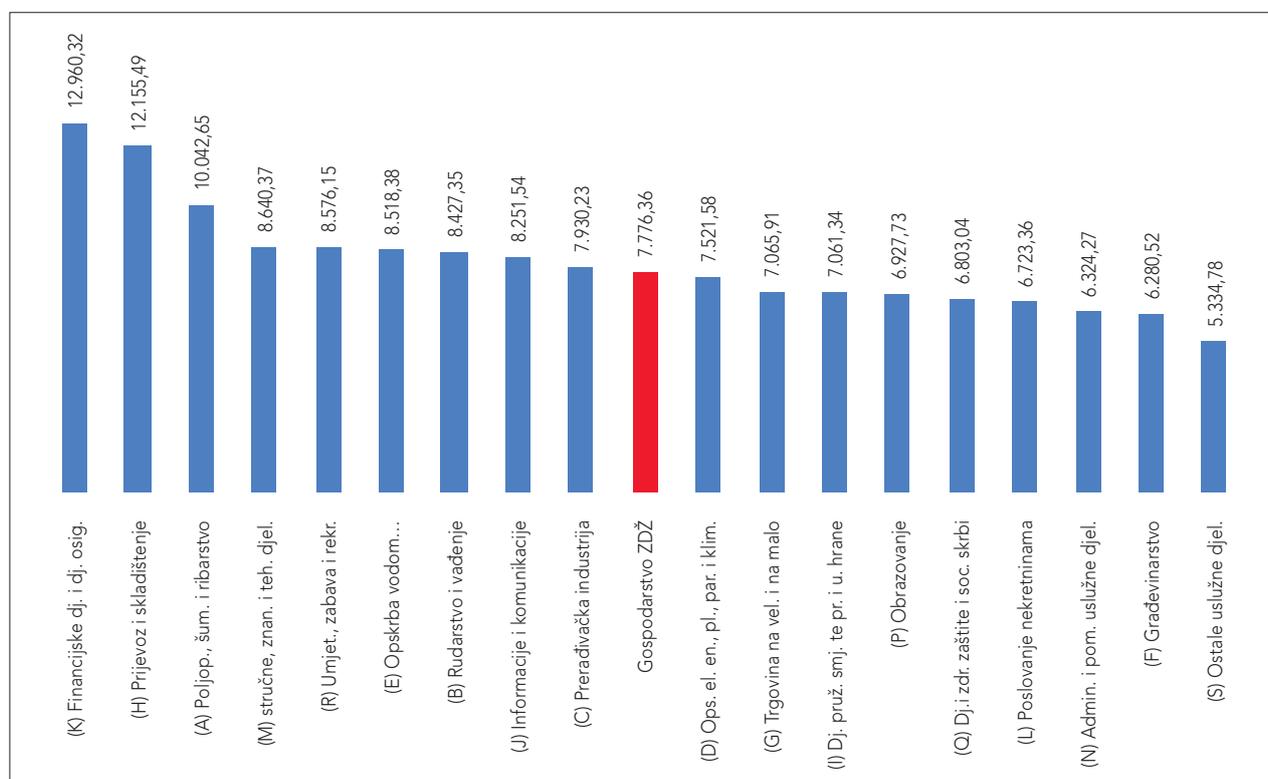
- neto **5.980 kuna**, 2,9 posto veća nego u 2018.; na državnoj razini 6.382 kune, 3,5 posto veća

Podaci iz godišnjih financijskih izvještaja o prosječnom broju zaposlenih te o troškovima osoblja (AOP137) dovode i do izračuna prosječne mjesečne bruto isplaćene plaće u **gospodarstvu** Zadarske županije. Valja napomenuti da se prema ovoj metodi izračuna prosječne plaće ukupni iznos *Troškova osoblja*

isplaćen zaposlenicima tijekom cijele godine dijeli na zaposlenike koji su se kod poslodavca zatekli na kraju godine. Točnost izračuna razmjerna je podudarnosti prosječnog broja zaposlenih tijekom godine – broju zaposlenih na kraju godine.

Prosječna mjesečna bruto isplaćena plaća u 2020. godini iznosila je 7.776,36 kuna i bila je veća za 2,3 posto u odnosu na prosječnu plaću isplaćenu u 2019. godini. Velike su razlike u visini isplaćene brutoplaće po pojedinim područjima djelatnosti i kreću se od 5.334,78 kuna u (S) Ostalim uslužnim djelatnostima do 12.960,32 kune u (K) Financijskim djelatnostima i djelatnostima osiguranja. Plaće su rasle u većini područja djelatnosti, osim u sektorima najviše pogođenima utjecajem koronakrize. Tako je u (I) Djelatnostima pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane prosječna plaća smanjena za 8,4 posto, a u (R) Umjetnosti, zabavi i rekreaciji za 7,6 posto.

### Prosječna mjesečna bruto isplaćena plaća\* u gospodarstvu Zadarske županije u 2020. godini, po područjima djelatnosti



\*Prosječna mjesečna isplaćena brutoplaća dobivena je dijeljenjem Troškova osoblja (AOP137) s brojem zaposlenih – stanje krajem razdoblja i s 12 mjeseci

Izvor: FINA, obrada: HGK – ŽK Zadar

U nastavku su izneseni i podaci o plaćama kako ih statistički obrađuje Državni zavod za statistiku. Podaci o prosječnim mjesečnim neto i bruto plaćama dobiveni su na temelju godišnjeg istraživanja koje se provodi jedanput na godinu sa stanjem 31. ožujka. Tim istraživanjem obuhvaćene su pravne osobe svih oblika vlasništva, tijela državne vlasti i tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave na području Republike Hrvatske. Gospodarstvo nije posebno obrađeno, dio je većeg skupa pravnih osoba. Posljednji objavljeni podaci odnose se na 2019. godinu.

Pravne osobe u Zadarskoj županiji svojim su zaposlenicima u toj godini isplatile

prosječnu mjesečnu brutoplaću u iznosu od 8.186 kuna (3,3 posto veću nego u 2018. godini), odnosno prosječnu mjesečnu netoplaću u iznosu od 5.980 kuna (2,9 posto veću nego godinu prije). Na državnoj razini prosječne plaće bile su veće, a imale su i veći rast u odnosu na prethodnu 2018. godinu. Kao i u brojnim drugim pokazateljima gospodarske razvijenosti hrvatskih regija, Grad Zagreb dominira s najvećom prosječnom netoplaćom od 7.468 kuna (10.803 kune bruto). Slijede ga Primorsko-goranska i Zagrebačka županija (Zadarska je sedma u nizu), dok se najmanje plaće isplaćuju u županijama na istoku Hrvatske.

### Prosječne mjesečne neto i bruto plaće u pravnim osobama u 2018. i 2019. godini

Županija	Neto plaće			Bruto plaće		
	2018.	2019.	Indeksi	2018.	2019.	Indeksi
<b>Republika Hrvatska</b>	<b>6.164</b>	<b>6.382</b>	<b>103,5</b>	<b>8.612</b>	<b>8.942</b>	<b>103,8</b>
Grad Zagreb	7.187	7.468	103,9	10.382	10.803	104,1
Primorsko-goranska	6.180	6.350	102,8	8.604	8.884	103,3
Zagrebačka	6.031	6.316	104,7	8.431	8.855	105,0
Istarska	6.109	6.307	103,2	8.511	8.804	103,4
Dubrovačko-neretvanska	6.164	6.260	101,6	8.557	8.689	101,5
Splitsko-dalmatinska	5.736	5.938	103,5	7.903	8.211	103,9
<b>Zadarska</b>	<b>5.809</b>	<b>5.980</b>	<b>102,9</b>	<b>7.927</b>	<b>8.186</b>	<b>103,3</b>
Karlovačka	5.719	5.930	103,7	7.825	8.138	104,0
Koprivničko-križevačka	5.639	5.855	103,8	7.686	7.981	103,8
Ličko-senjska	5.612	5.861	104,4	7.578	7.969	105,2
Šibensko-kninska	5.697	5.821	102,2	7.740	7.944	102,6
Osječko-baranjska	5.574	5.733	102,9	7.574	7.824	103,3
Sisačko-moslavačka	5.551	5.667	102,1	7.509	7.697	102,5
Međimurska	5.379	5.589	103,9	7.272	7.597	104,5
Krapinsko-zagorska	5.337	5.562	104,2	7.242	7.584	104,7
Požeško-slavonska	5.375	5.540	103,1	7.200	7.481	103,9
Varaždinska	5.199	5.482	105,4	7.046	7.474	106,1
Brodsko-posavska	5.428	5.501	101,3	7.333	7.447	101,6
Vukovarsko-srijemska	5.314	5.490	103,3	7.076	7.328	103,6
Bjelovarsko-bilogorska	5.161	5.364	103,9	6.947	7.235	104,1
Virovitičko-podravska	5.047	5.261	104,2	6.721	7.036	104,7

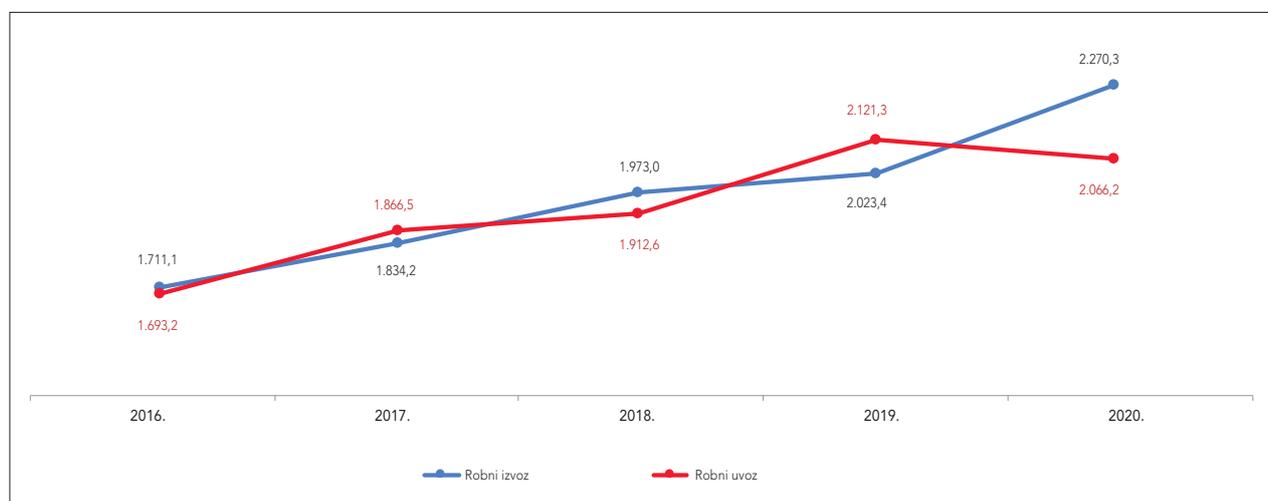
Izvor: DZS, obrada: HGK – ŽK Zadar

## VANJSKOTRGOVINSKA RAZMJENA ZADARSKE ŽUPANIJE

Vanjskotrgovinsku razmjenu gospodarstva, odnosno robni i nerobni izvoz te uvoz poduzetnika obveznika poreza na dobit, bez banaka i bez osiguravajućih društava, pratimo iz njihovih godišnjih financijskih izvještaja. Poduzetnici u obrascu POD-DOP Financijskoj agenciji dostavljaju, pored ostaloga, i podatke o vrijednosti godišnjeg prihoda od prodaje u inozemstvu – AOP oznaka 243 (za 2008. i 2009. – oznaka 233, od 2010. do 2015. – oznaka 257)

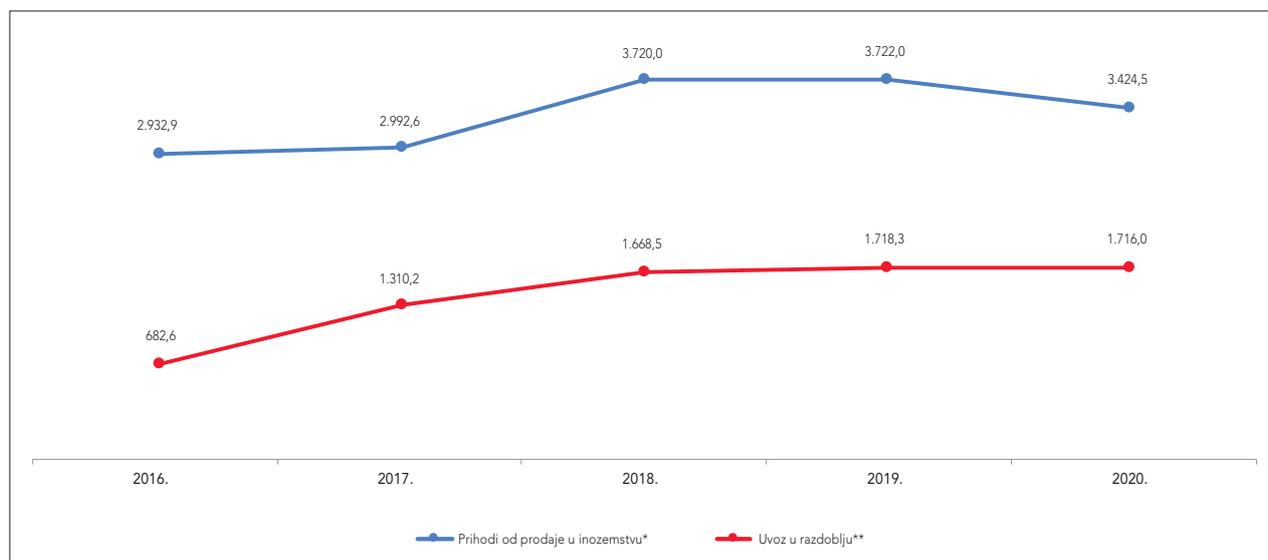
i vrijednosti godišnjeg uvoza – AOP oznaka 273 (za 2008. i 2009. – oznaka 267, od 2010. do 2015. – oznaka 292). Državni zavod za statistiku prati samo robni izvoz i robni uvoz na temelju podataka Carinske uprave o stvarnom prometu roba preko državne granice. Evidencija DZS-a ne uključuje uvoz i izvoz usluga, a izvoz usluga osobito je zastupljen u gospodarstvu Zadarske županije i u nekim godinama nadmašivao je robni izvoz.

Robni izvoz i uvoz u Zadarskoj županiji, milijuni kuna



Izvor: DZS; obrada HGK – ŽK Zadar

Vanjskotrgovinska razmjena gospodarstva Zadarske županije, milijuni kuna



\* GFI, stavka AOP243; \*\* GFI, stavka AOP273

Izvor: FINA; obrada HGK – ŽK Zadar

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku, robni izvoz poduzeća registriranih u Zadarskoj županiji (prema Statističkome poslovnom registru) u 2020. godini iznosio je 2.270,3 mil. kuna ili 12,2 posto više nego u 2019. godini, dok je robni uvoz iznosio 2.066,2 mil. kuna ili 2,6 posto manje nego godinu prije.

Prema godišnjim financijskim izvještajima poduzetnika, u 2020. godini gospodarstvo Zadarske županije ostvarilo je prihode od prodaje u inozemstvu (uključuju prihode od robnog izvoza i izvoza usluga) u visini od 3.424,5 mil. kuna ili 8,0 posto manje nego u 2019. godini. Istodobno, gospodarstvo je izravno uvezlo robe i usluga u vrijednosti od 1.716,0 mil. kuna, tek 0,1 posto manje nego godinu prije.

Razlike iz ovih dvaju izvora daju podatak o približnoj visini izvoza usluga gospodarstva Zadarske županije, ostvarenom uglavnom u dvije specifične branše: smještajnom turizmu i brodarstvu. U pojedinim godinama udjel izvoza usluga ili nerobni izvoz iznosio je i više od polovice ukupnih prihoda od prodaje u inozemstvu. U 2020. godini izvoz usluga iznosio je samo 1.154,2 mil. kuna ili tek 33,7 posto ukupno ostvarenih prihoda od prodaje u inozemstvu. Posljedica je to smanjenog poslovanja ovih dviju branši najviše pogođenih koronakrizom. Napomena: ovi podaci dobiveni iz dvaju metodološki različitih izvora mogu biti samo indikativni, ali i takvi daju uvid u visinu i značaj izvoza usluga u ukupnom gospodarstvu Zadarske županije.

Službeni podaci o robnoj razmjeni Hrvatske i pojedinih županija, ujedno usporedivi s istim podacima svih zemalja Europske unije, podaci su koje objavljuje Državni zavod za statistiku. Pridruživanjem Republike Hrvatske Europskoj uniji, 1. srpnja 2013. godine, statistički podaci o robnoj razmjeni Republike Hrvatske s inozemstvom dobivaju se iz dvaju različitih izvora: Intrastatova obrasca za statistiku robne razmjene između država članica EU-a i Jedinствene carinske deklaracije za statistiku robne razmjene s državama nečlanicama EU-a (Extrastat). Izvor podataka za statistiku robne razmjene s državama članicama EU-a

jest Intrastatov obrazac kojim izvještajne jedinice izvješćuju o primicima i/ili otpremama na mjesečnoj osnovi, tj. u mjesecu u kojem roba fizički ulazi ili napušta teritorij Republike Hrvatske. Izvještajne jedinice jesu svi poslovni subjekti obveznici poreza na dodanu vrijednost, čija vrijednost robne razmjene s državama članicama EU-a prelazi prag uključivanja određenoga za izvještajnu godinu. Radi potpunog usklađivanja s metodologijom i zakonodavstvom EU-a u podatke od 2013. uključena je vrijednost trgovine ispod praga uključivanja, procijenjena na osnovi podataka o isporukama i stjecanjima dobara u države članice / iz država članica EU-a, dobivenih od Porezne uprave Republike Hrvatske. Izvor podataka za statistiku robne razmjene s trećim zemljama, odnosno državama nečlanicama EU-a, jesu Jedinствene carinske deklaracije o izvozu i uvozu robe. Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske dobiva od Carinske uprave Republike Hrvatske kontrolirane Jedinствene carinske deklaracije u obliku slogova. Poštujući osnovne metodološke preporuke Statističkog ureda UN-a i Eurostata, Državni zavod za statistiku statistički obrađuje i objavljuje prikupljene podatke Intrastata i Extrastata kao jedinstvene podatke robne razmjene Republike Hrvatske s inozemstvom.

Statistika robne razmjene s inozemstvom obuhvaća svu robu koja se izvozi iz zemlje odnosno uvozi u nju. U podatke o robnoj razmjeni s inozemstvom uključeni su i izvoz i uvoz prema osnovi unutarnje i vanjske proizvodnje na brutoosnovi. Statistička vrijednost robe jest vrijednost robe na hrvatskoj granici. Kod izvoza, odnosno otprema, vrijednosti su prikazane prema paritetu fob, a kod uvoza, odnosno primitaka, vrijednosti su prikazane prema paritetu cif. Iznosi u stranim valutama preračunani su u kune i eure primjenom tekućih dnevnih tečajnih lista koje vrijede na dan carinjenja robe, a od 1. srpnja 2013. primjenom mjesečnih tečajnih lista određenih za izvještajni mjesec. Primjenjuje se srednji valutni tečaj Hrvatske narodne banke. Podaci po županijama dobiveni su na osnovi razvrstavanja poduzeća, koja su realizirala izvoz i uvoz, u županiju u kojoj su registrirana prema Statističkome poslovnom registru.

**Robna razmjena Zadarske županije s inozemstvom u 2020. godini,  
prema zemljama partnerima, u 000 kuna**

Zemlja partner	Robni izvoz	Udjel	Zemlja partner	Robni uvoz	Udjel
Italija	441.286	19,4%	Njemačka	464.897	22,5%
Njemačka	319.801	14,1%	Italija	458.577	22,2%
Slovenija	299.953	13,2%	Grčka	223.744	10,8%
Francuska	226.670	10,0%	Slovenija	170.541	8,3%
Japan	185.307	8,2%	Francuska	113.029	5,5%
Švicarska	167.563	7,4%	Španjolska	74.146	3,6%
Poljska	81.704	3,6%	Belgija	51.312	2,5%
Španjolska	73.654	3,2%	Nizozemska	45.745	2,2%
Austrija	61.970	2,7%	Češka	45.458	2,2%
Češka	55.827	2,5%	Austrija	43.091	2,1%
Srbija	51.393	2,3%	Bosna i Hercegovina	39.875	1,9%
Bosna i Hercegovina	37.375	1,6%	Maroko	33.734	1,6%
Kanada	30.496	1,3%	Mađarska	32.015	1,5%
Mađarska	30.188	1,3%	Srbija	29.853	1,4%
Kina	22.959	1,0%	Švedska	27.476	1,3%
Ostale zemlje	184.105	8,1%	Ostale zemlje	212.681	10,3%
<b>Ukupno</b>	<b>2.270.251</b>	<b>100,0%</b>	<b>Ukupno</b>	<b>2.066.174</b>	<b>100,0%</b>

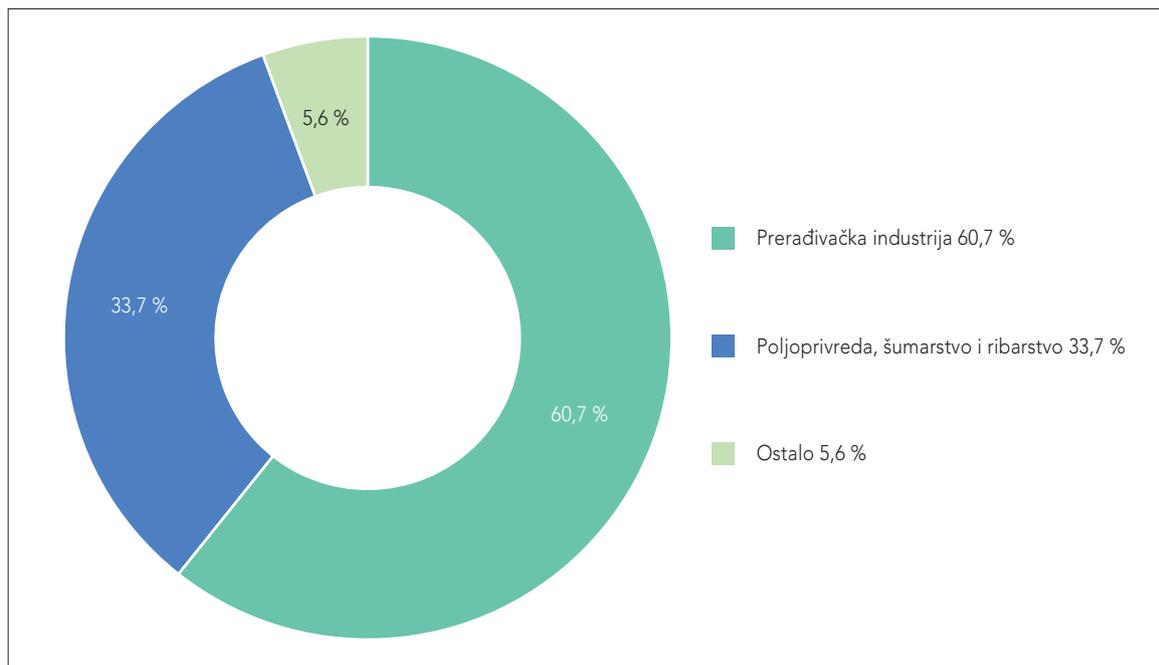
Izvor: DZS; obrada HGK – ŽK Zadar

Italija, Njemačka i Slovenija tradicionalno su najveći vanjskotrgovinski partneri gospodarstva Zadarske županije i s tim zemljama obavi se više od polovice robne razmjene. U izvozu slijedi Francuska, a na četvrtom je mjestu, prijašnjih godina još bolje pozicioniran, Japan, najveći svjetski uvoznik uzgojene tune. Slovenija i Njemačka glavna su izvozna tržišta prerađivačke industrije, dok je Italija najveći uvoznik proizvoda ribarstva i akvakulture gospodarstva Zadarske županije.

Raspoređeno po područjima djelatnosti (NKD 2007.), robnu razmjenu Zadarske županije predvodi Prerađivačka industrija, i to sa 60,7 posto robnog izvoza i 46,5 posto robnog

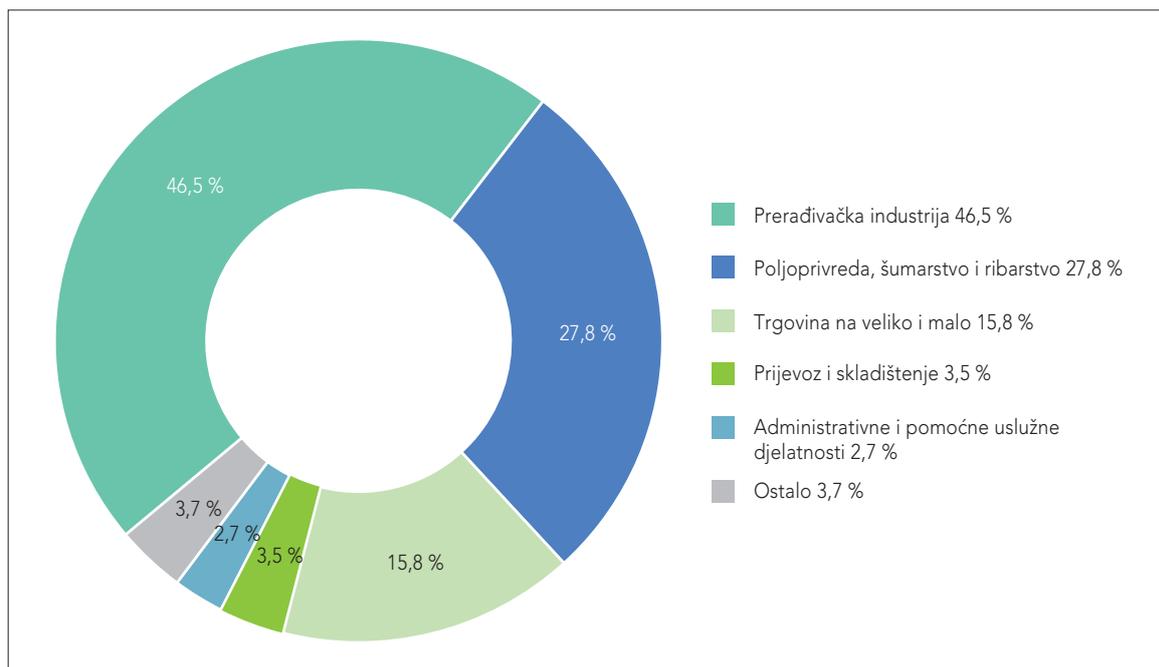
uvoza u 2020. godini. Najvećim se dijelom izvoze proizvodi metalske industrije (alumijski odljevi, alumijske folije) te manjim dijelom proizvodi prehrambene industrije, a uvozi uglavnom repromaterijal za potrebe istih industrija. Vrijednost izvoza od 33,7 posto, koji otpada na područje Poljoprivrede, šumarstva i ribarstva, najvećim dijelom odnosi se na uzgojenu tunu i bijelu ribu. S uzgajivačima ribe povezan je i najveći dio robnog uvoza ovog područja djelatnosti, a odnosi se na opremu te hranu za uzgoj ribe. Područje Trgovine na veliko i na malo tek je treće u strukturi robnog uvoza s 15,8 posto udjela, a treće je i u strukturi robnog izvoza. Udjel ostalih područja djelatnosti manje je značajan u robnom uvozu, a osobito u robnom izvozu.

### Struktura vrijednosti izvoza Zadarske županije u 2020. godini, po područjima djelatnosti



Izvor: DZS; obrada HGK – ŽK Zadar

### Struktura vrijednosti uvoza Zadarske županije u 2020. godini, po područjima djelatnosti



Izvor: DZS; obrada HGK – ŽK Zadar

Kad robnom izvozu pribrojimo i onaj nerobni, odnosno izvoz usluga, dobijemo potpuniju sliku vanjskotrgovinske aktivnosti gospodarstva. Ovi podaci dostupni su iz godišnjih financijskih izvještaja (GFI), koje

poduzetnici dostavljaju Financijskoj agenciji, a sadržani su u stavci Prihodi od prodaje u inozemstvu (AOP243). Popis najvećih izvoznika sastavljen je prema visini prihoda od prodaje u inozemstvu iz njihovih računa dobiti i gubitka.

### Najveći izvoznici iz Zadarske županije u 2020. godini\*

1. ALUFLEXPACK NOVI d.o.o.	POLIČNIK	17. EZ ENGINEERING d.o.o.	BIBINJE
2. TANKERSKA PLOVIDBA d.d.	ZADAR	18. MARASKA d.d.	ZADAR
3. CROMARIS d.d.	ZADAR	19. PITTER PUTNIČKA AGENCIJA d.o.o.	TKON
4. LTH METALNI LIJEV d.o.o.	BENKOVAC	20. MIŠLOV d.o.o.	POLIČNIK
5. TANKERSKA NEXT GENERATION d.d.	ZADAR	21. RADION d.o.o.	BENKOVAC
6. KALI TUNA d.o.o.	KALI	22. OLIMP d.o.o.	BENKOVAC
7. JADRAN-TUNA d.o.o.	BIOGRAD N/M	23. INTERMOD d.o.o.	ZADAR
8. PELAGOS NET FARMA d.o.o.	ZADAR	24. FALKENSTEINER HOTELMANAGEMENT d.o.o.	ZADAR
9. KORNAT ITTICA d.o.o.	PAKOŠTANE	25. ILIRIJA d.d.	BIOGRAD N/M
10. R.Z. OMEGA 3	KALI	26. ADRIA MORE d.o.o.	PAKOŠTANE
11. HSTEC d.d.	ZADAR	27. BAVARIA YACHTING SERVIS d.o.o.	TKON
12. THOME CROATIA d.o.o.	ZADAR	28. ZRAČNA LUKA ZADAR d.o.o.	ZEMUNIK DONJI
13. ARBACOMMERCE d.o.o.	ZADAR	29. TABAK GRUPA d.o.o.	POLIČNIK
14. MARINA DALMACIJA d.o.o.	SUKOŠAN	30. NOCLERIUS d.o.o.	GRAČAC
15. TVORNICA MREŽA I AMBALAŽE d.o.o.	BIOGRAD N/M	31. SPORT LIVE d.o.o.	ZADAR
16. MARDEŠIĆ d.o.o.	SALI	32. TURISTHOTEL d.d.	ZADAR

\* prema iznosima unesenim u GFI

Izvor: FINA; obrada HGK – ŽK Zadar

Za kraj ovog pregleda donosimo prve privremene podatke o robnoj razmjeni Zadarske županije i cijele države s inozemstvom u prvoj polovici 2021. godine. Povećan je i izvoz i uvoz roba u odnosu na isto razdoblje prethodne godine. Na državnoj

razini robni izvoz povećan je za 27,6 posto, a robni uvoz za 19,3 posto. Zadarska županija rekordni robni izvoz iz prve polovice 2020. godine uvećala je za čak 38,8 posto u istom razdoblju 2021. godine, dok je robni uvoz bio za 22,6 posto veći.

### Robni izvoz i uvoz u Zadarskoj županiji i Hrvatskoj u razdoblju siječanj – lipanj, milijuni kuna

Administrativno područje	Robni izvoz			Robni uvoz		
	1.-6. 2020.	1.-6. 2021. privrem. pod.	indeksi 2021./2020.	1.-6. 2020.	1.-6. 2021. privrem. pod.	indeksi 2021./2020.
Zadarska županija	1.076,8	1.494,3	138,8	919,2	1.126,9	122,6
Hrvatska - ukupno	51.808,8	66.119,9	127,6	84.144,2	100.356,8	119,3

Izvor: DZS; obrada: HGK – ŽK Zadar

## POLJOPRIVREDA I RIBARSTVO

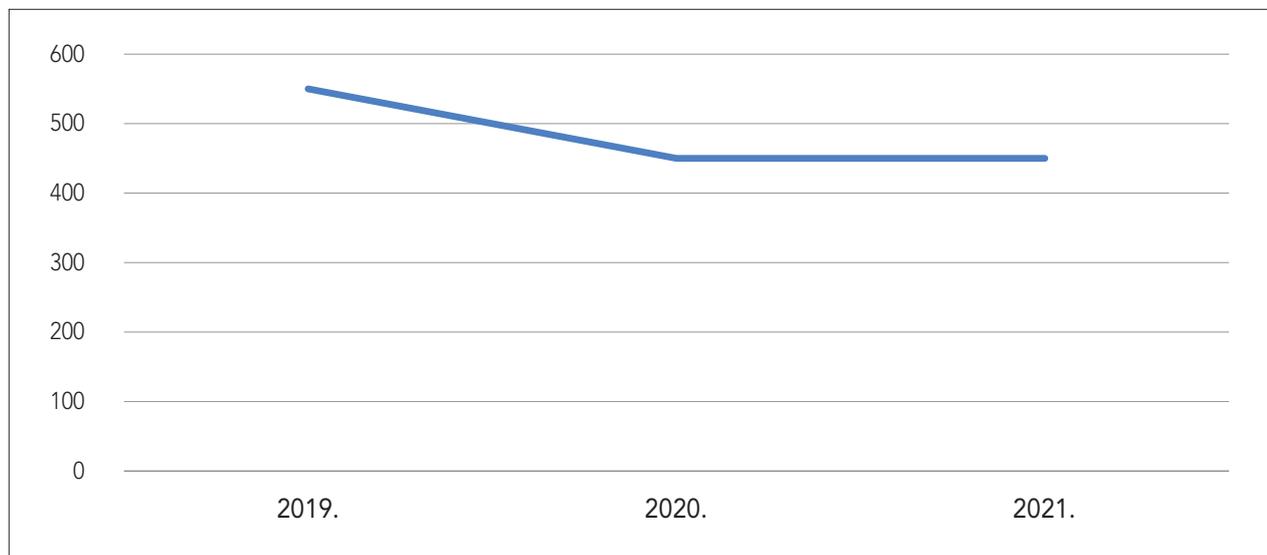
Najvažniji dio ribolova, plivaričarski ribolov, i u 2021. podvrgnut je restriktivnim mjerama koje su uvedene u posljednjih nekoliko godina. Maksimalni ulov sitne plave ribe u 2021. godini ne smije prijeći onaj iz 2014. Ograničen je broj ribolovnih dana u godini na najviše 155, dok broj dana lova na pojedinu vrstu (srdelu ili incuna) ne smije preći 135. Značajan utjecaj na budućnost ovog tipa ribolova dat će novi višegodišnji plan upravljanja za sitnu plavu ribu. On će odrediti smjer ribolova u sljedeće četiri godine. Plan se donosi u koordinaciji s MEDAC-om, a odobrit će ga i GFSCM te Komisija EU-a.

U 2021. kvota za izlov tune ostala je ista, 952,53 tone. Od te ukupne kvote 833,46 tona otpada na gospodarski ribolov i 90 tona na udičarske alate. Maksimalni dopušteni prilov jest 10,57 tona. Kvotu je izlovilo 18 tunolovaca u razdoblju od 26. svibnja – 1. srpnja 2021.

Kočarski ribolov godinama stagnira i ne raste. Uzrok su preeksploatirani stokovi bijele ribe. Zbog novih mjera koje se provode u glavnome ribolovnom području – Jabučkoj kotlini primjetan je oporavak najvažnijih demerzalnih vrsta riba. Zaštitu Jabučke kotline provode talijanska i hrvatska strana zajedno i mjera je dala rezultate. Svi znanstveni podaci upućuju na oporavak stokova oslića, trlje i škampa.

### Veličina, karakteristike i struktura ribolovne flote Zadarske županije

Broj plovila u Zadarskoj županiji u razdoblju 2019. – 2021.

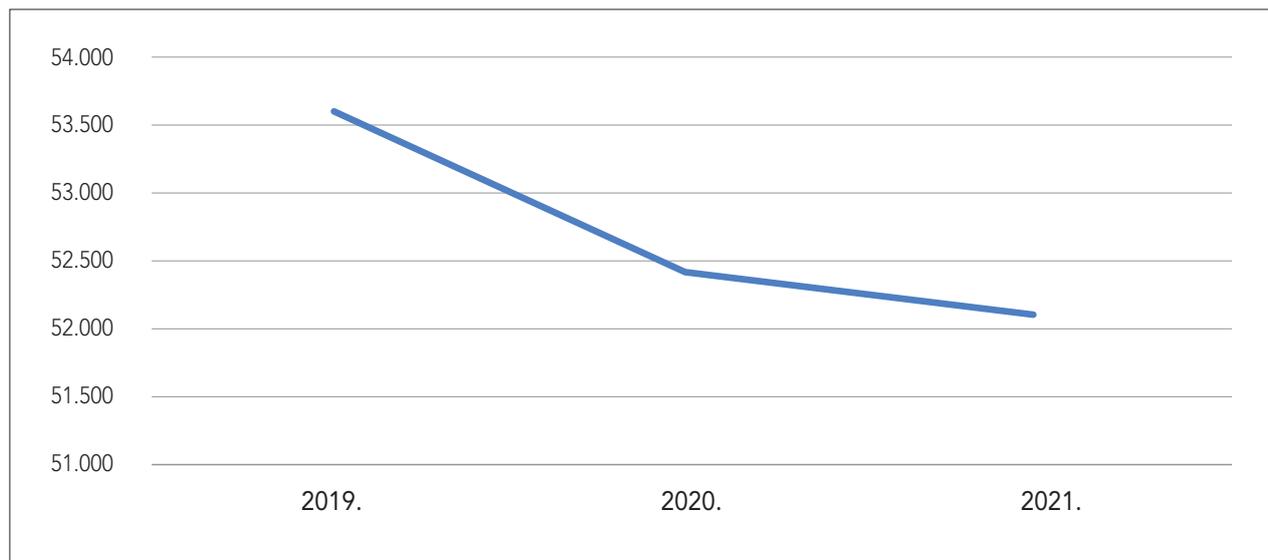


Izvor: Ministarstvo poljoprivrede, Uprava ribarstva; obrada: HGK –ŽK Zadar

Broj ribarskih plovila u razdoblju 2019. – 2021. smanjuje se. Razlog tome su sve restriktivnije mjere upravljanja koje dovode do izlaska ribarskih brodova iz ove djelatnosti. Također,

tzv. *scrapping* (uništenje brodova) također utječe na smanjenje broja brodova u ovoj djelatnosti.

### Snaga ribolovne flote u Zadarskoj županiji u razdoblju 2019. – 2021., u KW

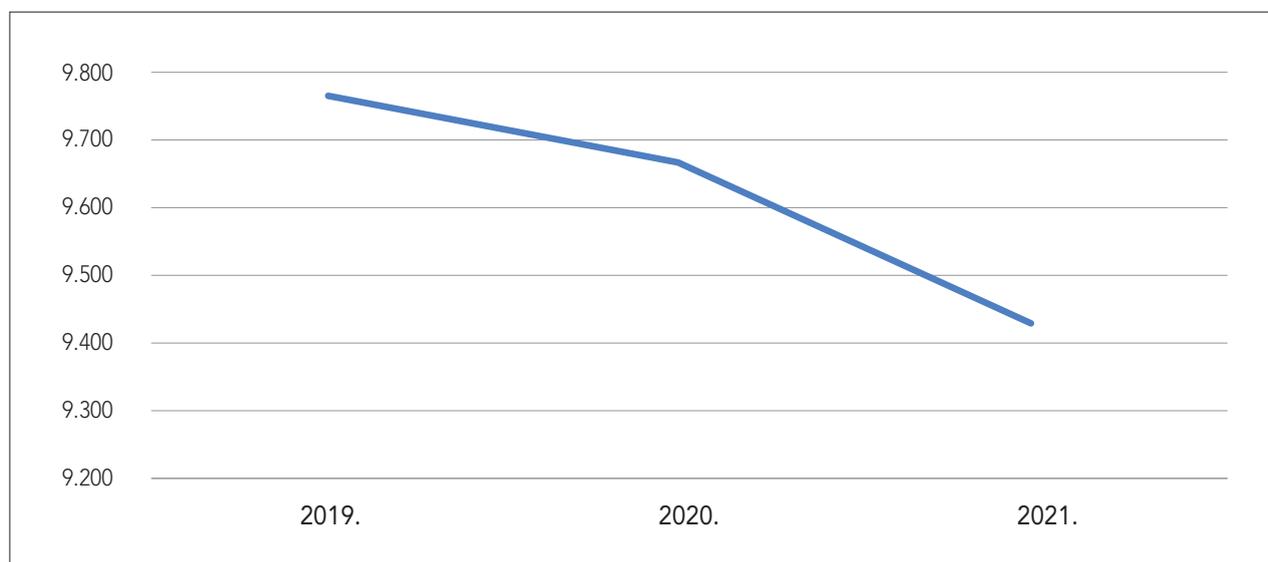


Izvor: Ministarstvo poljoprivrede, Uprava ribarstva; obrada: HGK – ŽK Zadar

Kako se smanjuje broj brodova, smanjuje se i ukupni ribolovni napor izražen u KW. Tako je vidljiv trend smanjenja ukupnog ribolovnog napora koji je proporcionalan trendu

smanjenja ribolovnih plovila. U promatranom razdoblju ukupni kapacitet flote izražen u KW smanjen je za 1.415 KW, s 53.553 na 52.138.

### Ukupna težina ribolovne flote u Zadarskoj županiji u razdoblju 2019. – 2021., u GT

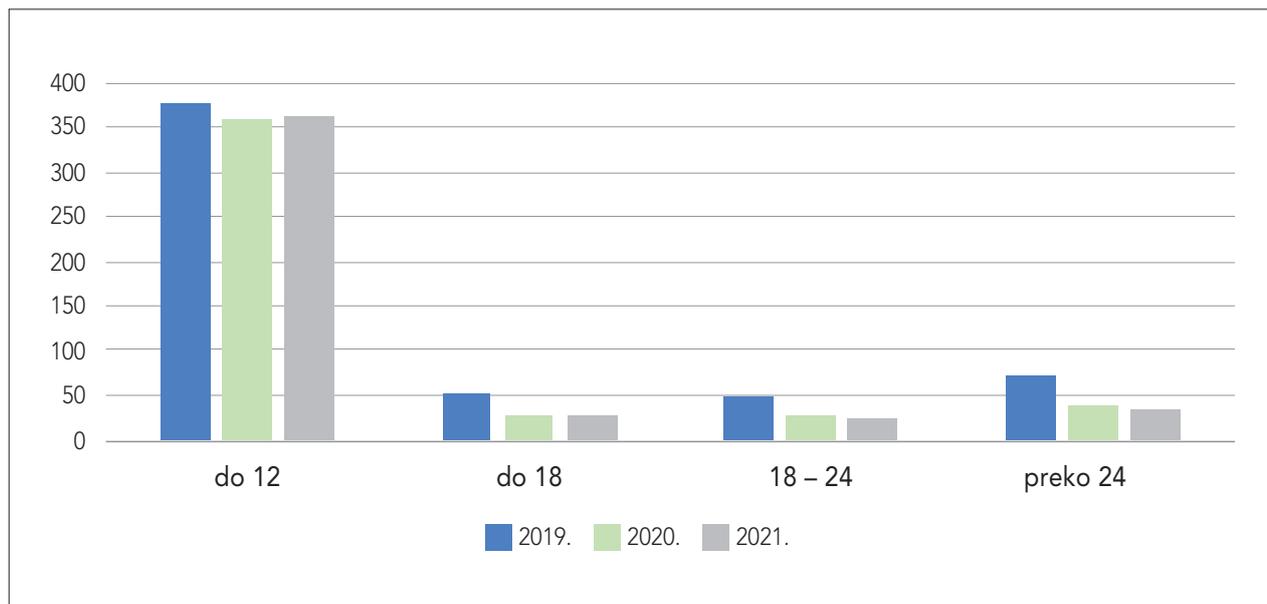


Izvor: Ministarstvo poljoprivrede, Uprava ribarstva; obrada: HGK – ŽK Zadar

Promatrajući treći pokazatelj flote (ukupna težina u GT) vidljivo je smanjenje tonaže s 9.771 na 9.444 tone. I ovaj pokazatelj prati trendove prethodnih dvaju pokazatelja. Iako

apsolutni iznosi nisu tako značajni, trendovi ipak pokazuju da dolazi do sažimanja djelatnosti ribarstva.

### Struktura ribarskih plovila u Zadarskoj županiji po duljini u 2019. i 2020. godini

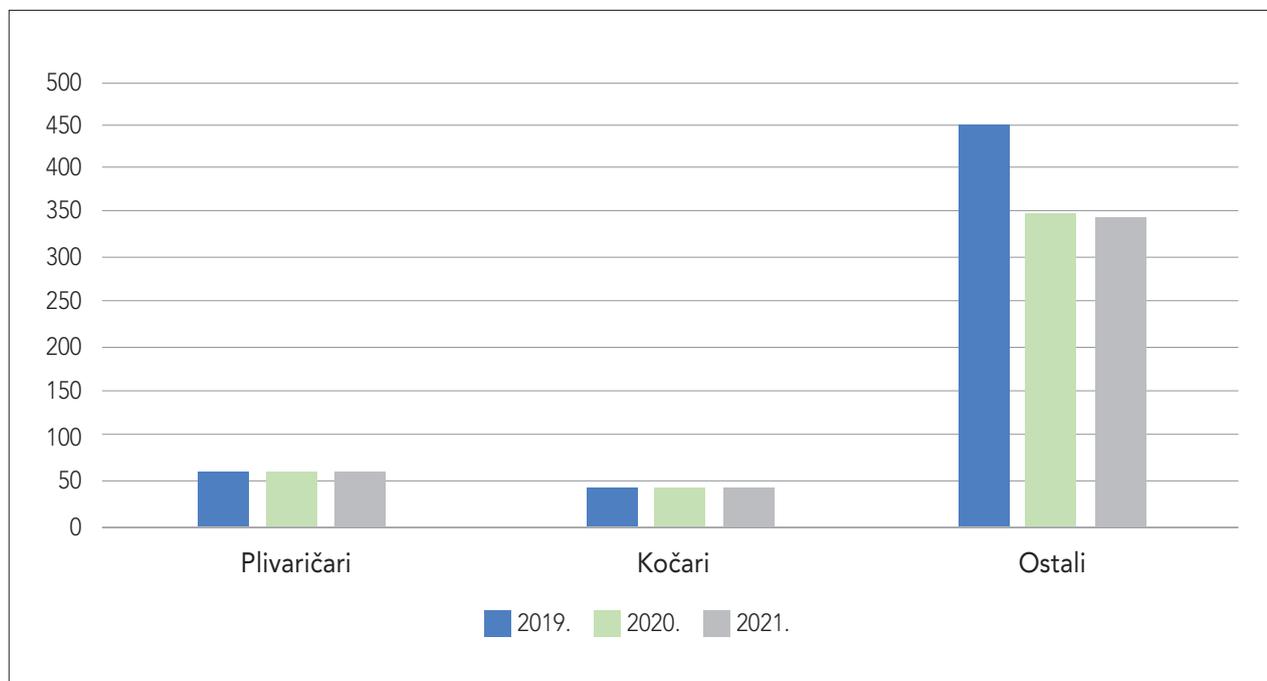


Izvor: Ministarstvo poljoprivrede, Uprava ribarstva; obrada: HGK – ŽK Zadar

U strukturi ribarskih plovila prevladavaju mali brodovi do 12 metara. Brojčano oni su najzastupljenija kategorija. Kategorije od 18 m naviše nisu toliko zastupljene brojčano,

ali efikasnost je ovih brodova najveća. U kategorijama od 12 m pa naviše primjetan je trend smanjenja broja brodova u razdoblju 2019. – 2021. godine.

### Broj plovila prema vrsti ribolovnog alata u Zadarskoj županiji u 2019. i 2020. godini



Izvor: Ministarstvo poljoprivrede, Uprava ribarstva; obrada: HGK – ŽK Zadar

Iz ovoga je grafa vidljivo da se broj plivaričara i kočara u promatranom razdoblju vrlo malo

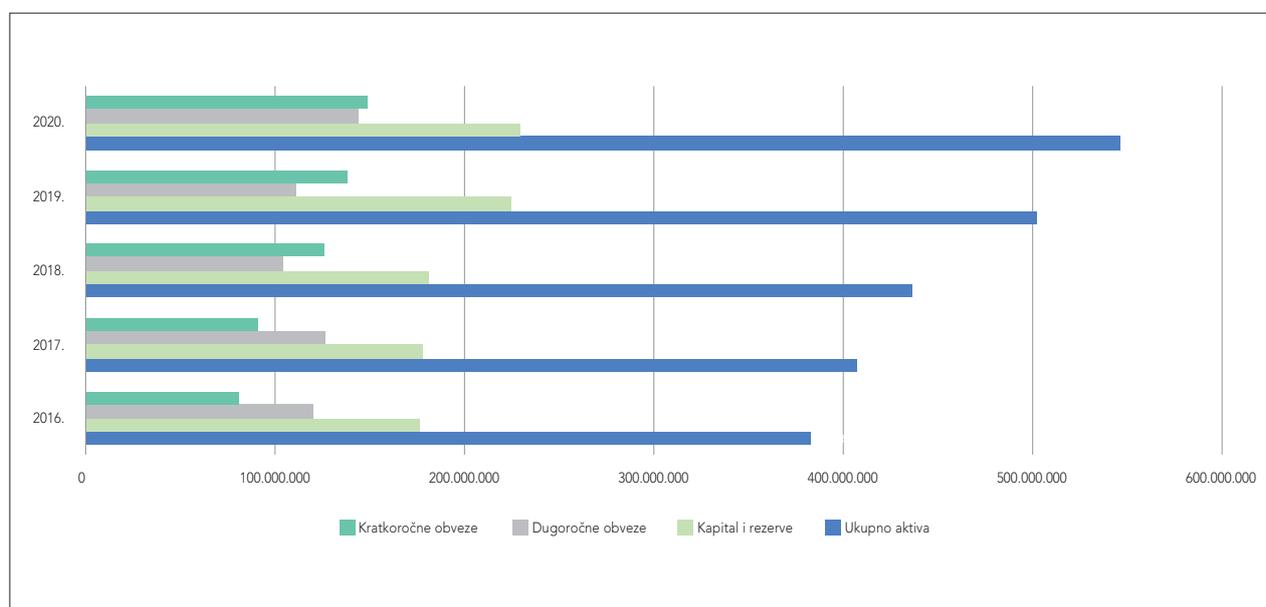
mijenja. Primjetan je nešto veći pad kod ostalih ribolovnih alata, pogotovo u 2020. i 2021.

### Kretanje nekih stavki bilance djelatnosti A01 (Biljna i stočarska proizvodnja, lovstvo i uslužne djelatnosti povezane s njima) u razdoblju 2016. – 2020., kune

Bilanca	AOP	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
Ukupno aktiva	65	383.528.395	407.682.247	436.690.853	502.390.918	546.496.661
Kapital i rezerve	67	176.279.327	178.022.301	180.527.346	224.309.153	229.141.974
Dugoročne obveze	95	120.084.802	126.219.343	104.159.660	111.472.907	143.767.301
Kratkoročne obveze	107	80.671.535	90.362.477	125.972.029	138.293.140	148.519.913
Zaposleni djelatnosti A01:		287	316	347	373	392
Broj poduzeća djelatnosti A01		53	54	94	106	113

Izvor: Fina; obrada: HGK – ŽK Zadar

### Izabrane stavke bilance djelatnosti A01 (Biljna, stočarska proizvodnja, lovstvo i usluge povezane s njima) u razdoblju 2016. – 2021.



Izvor: Fina; obrada: HGK – ŽK Zadar

U promatranome petogodišnjem razdoblju vidljiv je porast stavke ukupne aktive s 383,5 na 586,5 mil. kuna i porast stavke kapitala i rezerve sa 173,3 na 229,1 mil. kuna. Porast

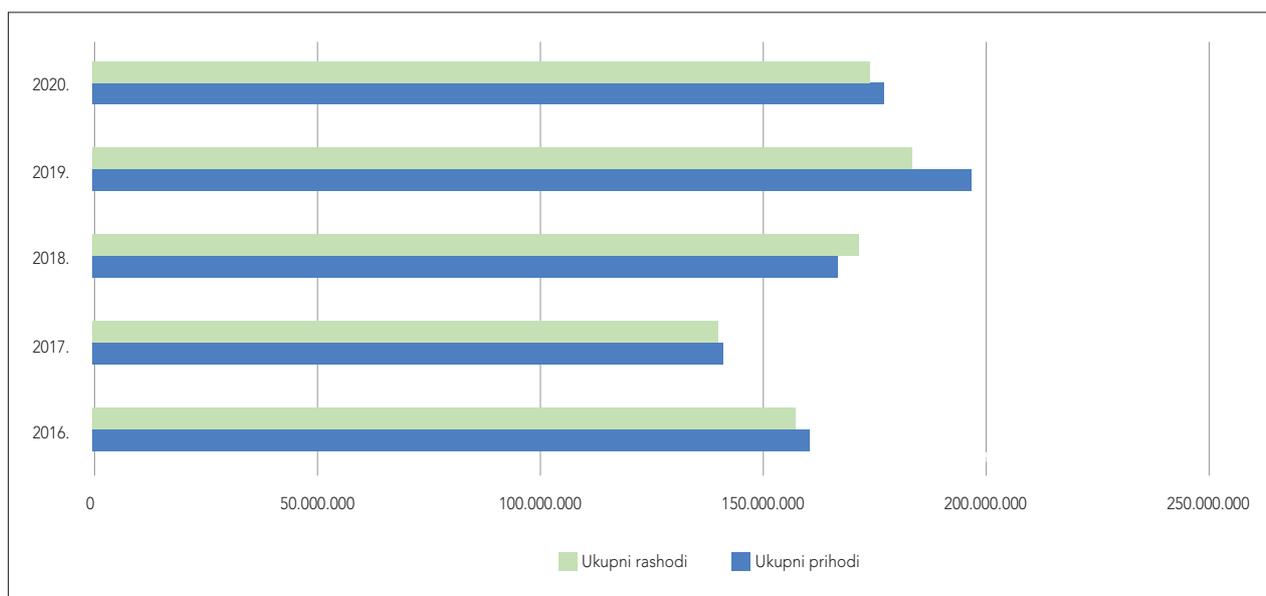
dugoročnih obveza sa 120 na 143,8 mil. kuna te porast kratkoročnih obveza s 80,7 na 148,5 mil. kuna upućuje na povećanje zaduženosti ove djelatnosti.

### Izabrane stavke računa dobiti i gubitka djelatnosti A01 (Biljna i stočarska proizvodnja, lovstvo i uslužne djelatnosti povezane s njima) za 2020. godinu, kune

Račun dobiti i gubitka	AOP	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
Troškovi osoblja	137	23.777.198	24.351.304	27.368.349	32.739.399	33.706.908
Ukupni prihodi	177	159.938.428	140.632.860	166.300.777	196.107.350	176.608.647
Ukupni rashodi	178	156.679.716	139.769.140	171.095.503	183.165.093	173.707.326
Dobit ili gubitak prije oporezivanja	179	3.258.712	863.720	-4.794.726	12.942.257	2.901.321
Dobit ili gubitak razdoblja	183	2.348.987	310.266	-5.765.810	11.792.013	2.258.360
Bruto investicije samo u novu dugotrajnu imovinu	284	1.167.053	1.425.597	3.849.340	9.735.738	26.882.937
Zaposleni djelatnosti A01:		287	316	347	373	392
Broj poduzeća djelatnosti A01		53	54	94	106	113

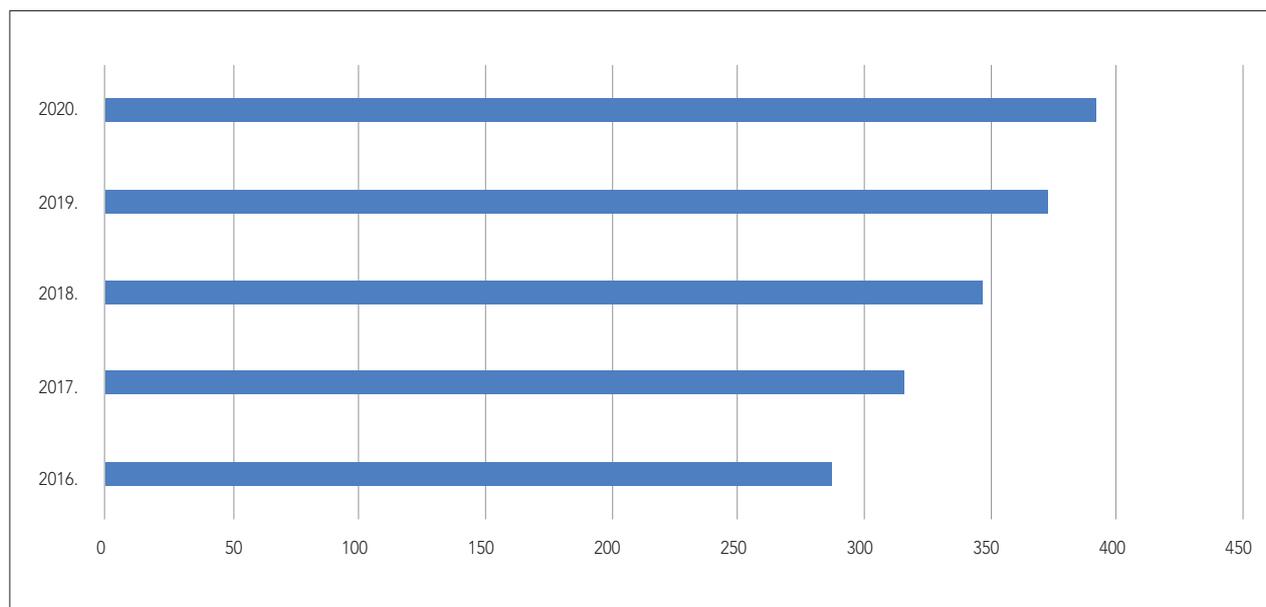
Izvor: Fina; obrada: HGK – ŽK Zadar

### Kretanje ukupnih prihoda i rashoda djelatnosti A01 (biljna i stočarska proizvodnja, lovstvo i usluge povezane s njima) u razdoblju 2016. – 2020.



Izvor: Fina; obrada: HGK – ŽK Zadar

Prosječan broj zaposlenih djelatnosti A01 (Biljna i stočarska proizvodnja, lovstvo i uslužne djelatnosti povezane s njima) u razdoblju 2016. – 2020.



Izvor: Fina; obrada: HGK – ŽK Zadar

Promatranjem ukupnih prihoda i rashoda u razdoblju 2016. – 2020. vidljivo je da su u svim godinama ukupni prihodi veći od ukupnih rashoda, osim u 2018. koja je bila izrazito loša za ovu djelatnost. Ukupni prihodi ove djelatnosti kreću se od 160 do 190 mil. kuna, dok se ukupni rashodi kreću od 156,7 do

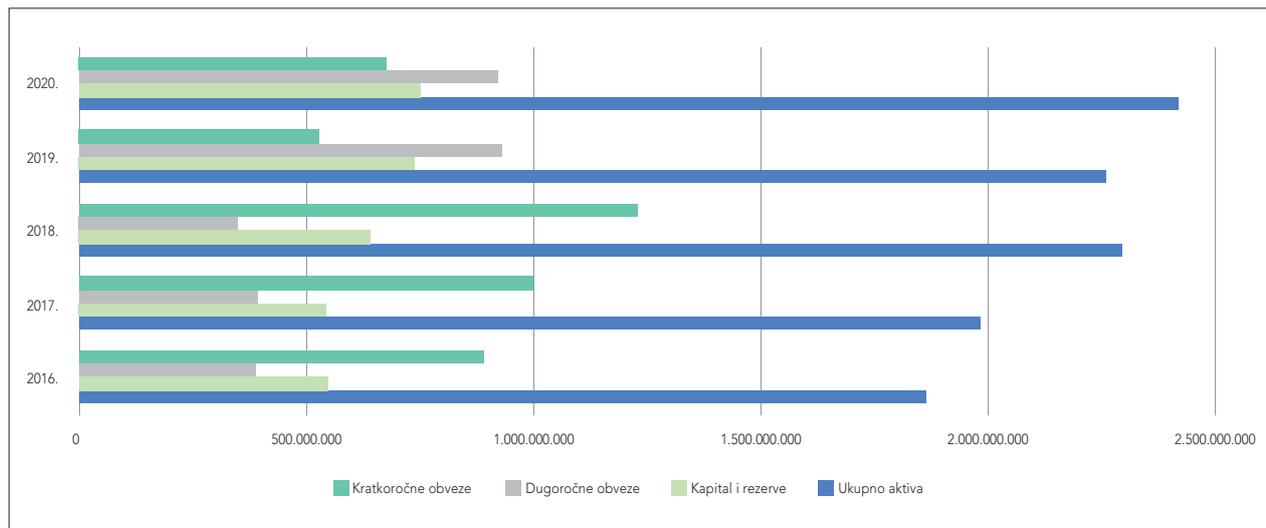
183,2 mil. kuna. Netodobit ove djelatnosti u promatranom razdoblju kreće se od 2,3 do 11,8 mil. kuna, osim u 2018. kad je iskazan gubitak od 5,8 mil. kuna. Prosječan broj zaposlenih raste u svakoj godini promatranog razdoblja kao i brutoinvesticije samo u novu dugotrajnu imovinu.

Izabrane stavke bilance djelatnosti A03 (Ribarstvo), kune

Bilanca	AOP	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
Ukupno aktiva	65	1.827.477.105	1.947.514.877	2.252.693.479	2.219.058.555	2.374.617.554
Kapital i rezerve	67	535.877.197	534.762.134	629.889.654	726.312.191	734.525.657
Dugoročne obveze	95	379.672.219	383.456.564	343.362.741	910.382.233	905.760.752
Kratkoročne obveze	107	873.532.895	980.336.927	1.206.895.807	518.826.326	663.945.115
Zaposleni djelatnosti A03:		1.010	1.113	1.363	1.407	1.407
Broj poduzeća djelatnosti A03		56	56	77	75	75

Izvor: Fina; obrada: HGK – ŽK Zadar

## Grafički prikaz izabranih stavki bilance djelatnosti A03 (Ribarstvo) u razdoblju 2016. – 2020.



Izvor: Fina; obrada: HGK – ŽK Zadar

Djelatnost ribarstva u razdoblju 2016. – 2021. bilježi stalni rast ukupne aktive s 1,8 na 2,4 mlrd. kuna. Stavka kapital i rezerve raste tek nakon 2017. kada je došlo do blagog pada u odnosu na 2016. U 2020. iznosila je 734,5

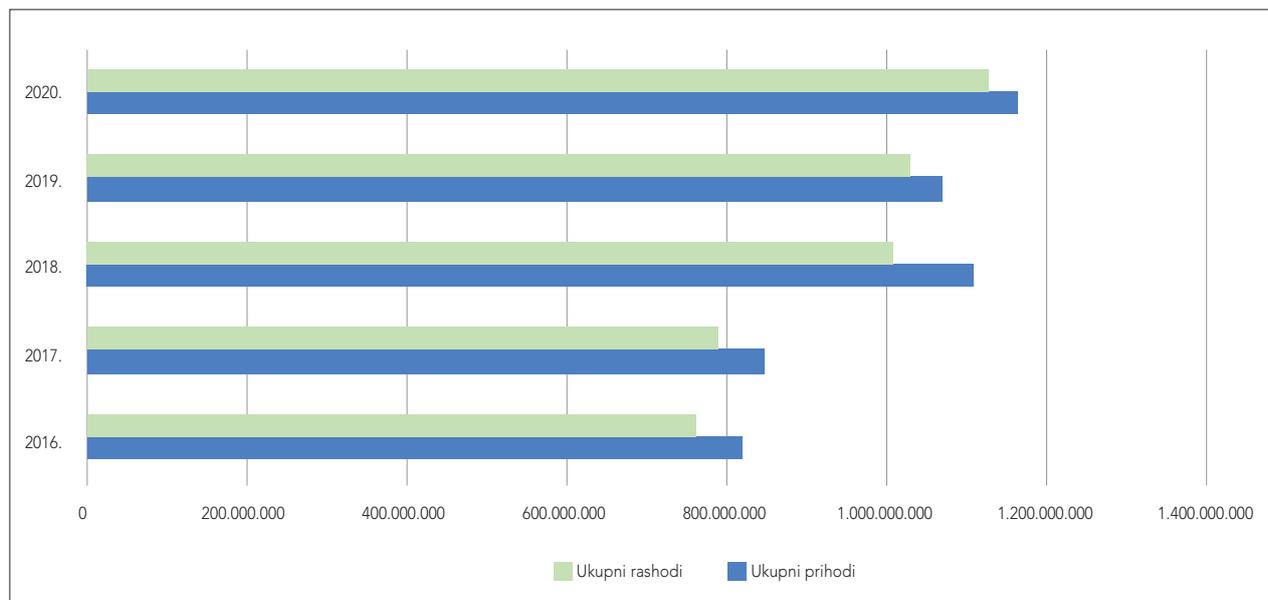
mil. kuna. Pregledom obveza vidljivo je da su u razdoblju 2016. – 2018. prevladavale kratkoročne obveze, a u 2019. i 2020. prevladavaju dugoročne obveze što upućuje na poboljšano poslovanje poduzeća.

## Izabrane stavke računa dobiti i gubitka djelatnosti A03 (Ribarstvo), kune

Račun dobiti i gubitka	AOP	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
Troškovi osoblja	137	109.371.241	123.260.460	160.825.924	177.419.808	184.680.767
Ukupni prihodi	177	820.784.116	847.810.300	1.108.510.417	1.068.812.067	1.163.966.925
Ukupni rashodi	178	762.465.617	789.182.379	1.008.309.924	1.030.442.530	1.127.040.329
Dobit ili gubitak prije oporezivanja	179	58.318.499	58.627.921	100.200.493	38.369.537	36.926.596
Dobit ili gubitak razdoblja	183	51.426.360	51.453.857	87.248.461	28.535.751	32.160.923
Bruto investicije samo u novu dugotrajnu imovinu	284	134.795.433	98.436.249	81.930.166	58.366.268	70.342.675
Zaposleni djelatnosti A03:		1.010	1.113	1.363	1.407	1.407
Broj poduzeća djelatnosti A03		56	56	77	75	75

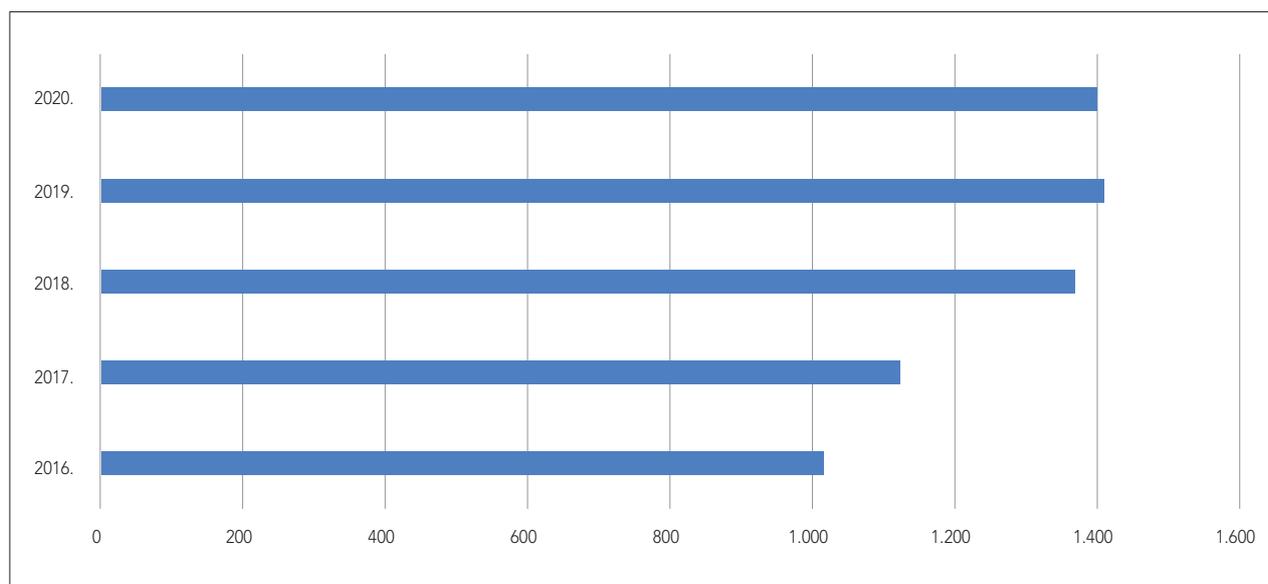
Izvor: Fina; obrada: HGK – ŽK Zadar

## Kretanje ukupnih prihoda i rashoda djelatnosti A03 (Ribarstvo) u razdoblju 2016. – 2020.



Izvor: Fina; obrada: HGK – ŽK Zadar

## Prosječan broj zaposlenih djelatnosti A03 (Ribarstvo) u razdoblju 2016. – 2020.



Izvor: Fina; obrada: HGK – ŽK Zadar

Promatrajući kretanje ukupnih prihoda i rashoda u razdoblju 2016. – 2021. vidljivo je da su ukupni prihodi uvijek veći od rashoda i kreću se u rasponu od 820,8 mil. kuna do 1,64 mlrd. kuna (ukupni prihodi) i od 762 mil. kuna do 1,164 mlrd. kuna (ukupni rashodi). Netodobit u ovom razdoblju kretala se od

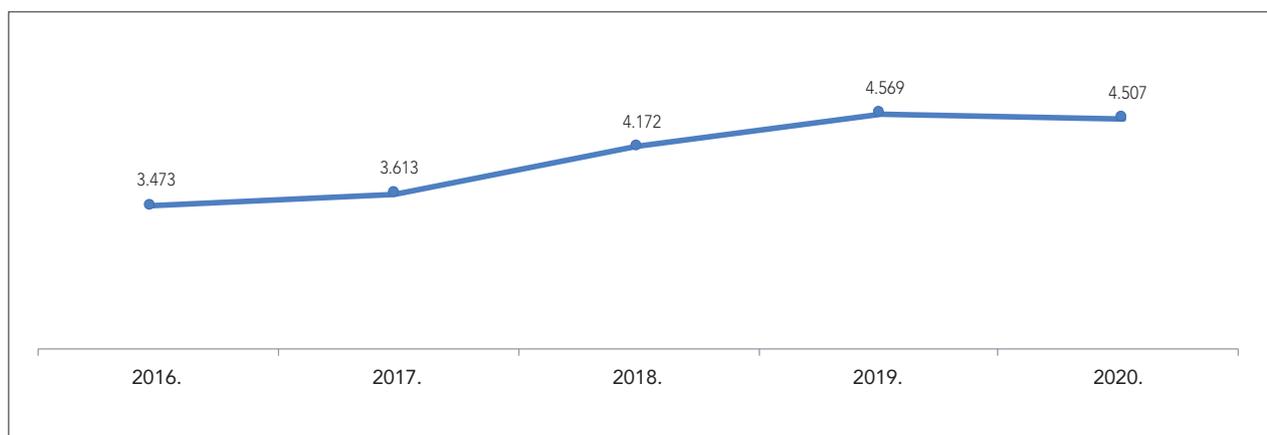
28,5 mil. kuna u 2019. do 51,5 mil. kuna u 2017. Iznos brutoinvesticija kreće se od 70,3 mil. kuna u 2020. do 134,8 mil. kuna u 2016. Porast broja zaposlenih vidljiv u prethodnim godinama sada je isti kao i u 2019. Došlo je do usporavanja zapošljavanja u ovoj djelatnosti u 2020. godini.

## PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA

Nacionalna klasifikacija djelatnosti (NKD 2007.) u industrijski sektor smješta područja djelatnosti: B - Rudarstvo i vađenje, C - Prerađivačka djelatnost, D - Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija, bez posljednje skupine 35.3 Opskrba parom i klimatizacija. U Zadarskoj županiji daleko najznačajnije od ovih područja jest C - Prerađivačka djelatnost, koja je u

poslovnoj 2020. godini postignutim ukupnim prihodima prestigla i G – Trgovinu na veliko i na malo. Rastu prihoda, zaposlenosti i dobiti Prerađivačke industrije posljednjih nekoliko godina najviše su pridonijele tvrtke iz odjeljaka C24 – Proizvodnja metala i C10 – Proizvodnja prehrambenih proizvoda, ali i niz tvrtki iz cijele lepeze drugih odjeljaka djelatnosti.

Broj zaposlenih u Prerađivačkoj industriji Zadarske županije, stanje krajem razdoblja

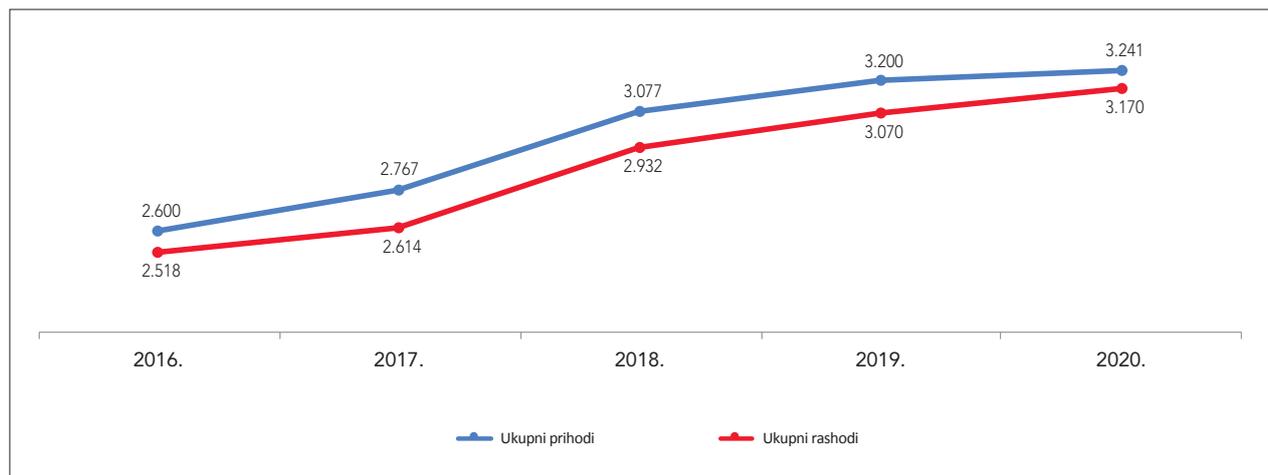


Izvor: FINA; obrada HGK – ŽK Zadar

Višegodišnji rast broja zaposlenih ipak je zaustavljen u 2020. godini kao posljedica smanjenja narudžbi na početku pandemije i opće nesigurnosti u poslovanju tijekom cijele godine. Pojedini odjeljci nisu se uspjeli oporaviti, ali masovnih otpuštanja nije bilo, poglavito zbog mjera Vlade RH, kojima su osigurane plaće zaposlenika i u uvjetima drastičnog smanjenja proizvodnje.

Prihodi su smanjeni u većini odjeljaka, ali zahvaljujući povećanju u nekoliko većih odjeljaka, kumulativno je ostvareno blago povećanje ukupnih prihoda. Kontinuitet rasta prihoda nije prekinut, a očekuje se i nastavak tog trenda u 2021. godini. Rashodi su povećani u nešto većem obujmu, pa je ostvarena dobit manja nego u prethodne četiri godine.

## Ukupni prihodi i rashodi u Prerađivačkoj industriji Zadarske županije, milijuni kuna



Izvor: FINA; obrada HGK – ŽK Zadar

Koronakriza nije imala osobito velik utjecaj na proizvodnju, posebice na onu okrenutu izvozu. Godišnje financijske izvještaje predalo je ukupno 485 obveznika, što je za 3,4 posto više od broja predanih izvještaja za 2019. godinu. Iako s nešto manje zaposlenih na kraju 2020. u odnosu na kraj 2019. godine (indeks 98,6), Prerađivačka industrija ostvarila je veće ukupne prihode (indeks 101,3), ali uz dosta manju brutodobit (indeks 54,5). Važno je napomenuti da je agregirana dobit ostvarena i u, za brojne segmente gospodarstva, izrazito nepovoljnoj godini. Većina odjeljaka poslovala je pozitivno, gubici su iskazani u

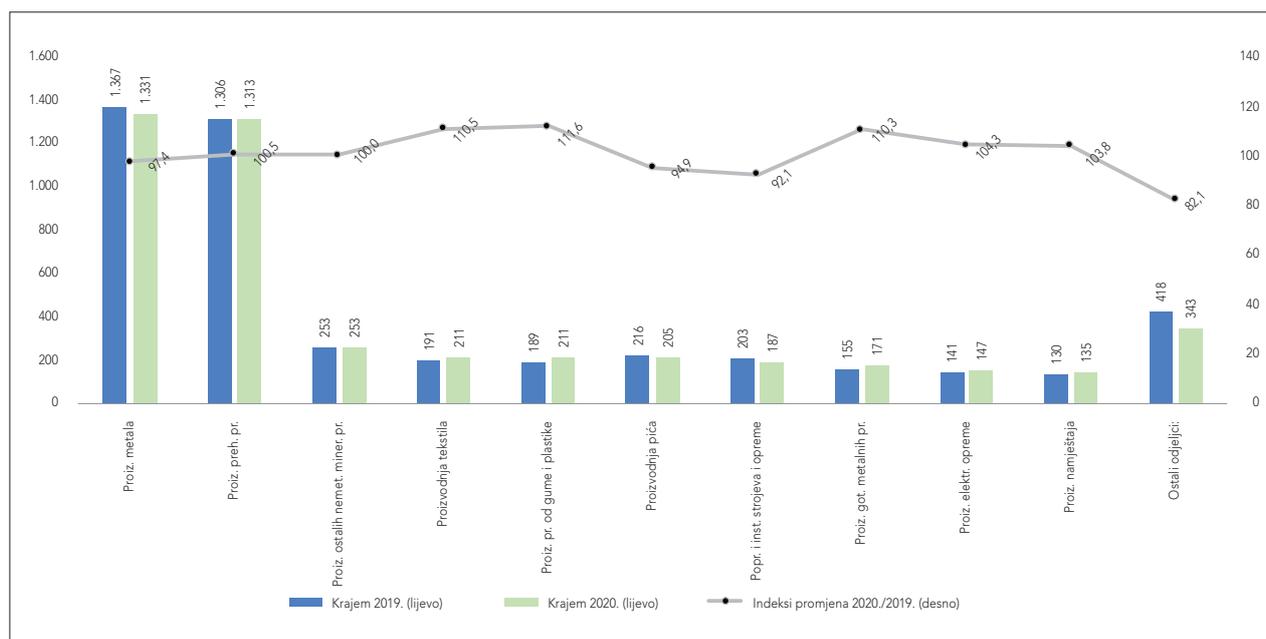
nekoliko odjeljaka, najviše u C28 – Proizvodnja strojeva i uređaja i C11 – Proizvodnja pića. U najznačajnijem odjeljku djelatnosti, C24 – Proizvodnja metala, nije bilo promjene broja poduzeća – ista četiri koja su poslovala i u prethodnoj godini u 2020. su, s neznatno smanjenim brojem zaposlenih (indeks 97,4), ostvarila veće ukupne prihode (indeks 108,6) uz nešto manju brutodobit (indeks 85,0). I C – Proizvodnja prehrambenih proizvoda, s približno istim brojem zaposlenih, ostvarila je zadovoljavajuće prihode (indeks 89,6) i manju, ali ipak pozitivnu razliku prihoda i rashoda (indeks 65,3).

Broj zaposlenih, prihodi i financijski rezultat Prerađivačke industrije gospodarstva Zadarske županije u 2019. i 2020. godini, po odjeljcima djelatnosti

Odjeljak djelatnosti	Broj GFI			Broj zaposlenih krajem razdoblja 2020./2019.			Ukupni prihodi AOP177			Dobit ili gubitak prije oporezivanja AOP179		
	2019.	2020.	Indeksi 2020./2019.	2019.	2020.	Indeksi 2020./2019.	2019.	2020.	Indeksi 2020./2019.	2019.	2020.	Indeksi 2020./2019.
C PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA	469	485	103,4	4.569	4.507	98,6	3.199.967.648	3.240.694.724	101,3	130.284.358	71.042.191	54,5
C10 Proizv. prehr. pr.	128	132	103,1	1.306	1.313	100,5	615.005.078	550.834.440	89,6	18.694.087	12.213.628	65,3
C11 Proizvodnja pića	15	16	106,7	216	205	94,9	142.924.523	101.310.777	70,9	-568.692	-19.724.869	3.468,5
C13 Proizvodnja tekstila	18	20	111,1	191	211	110,5	74.535.390	72.461.893	97,2	5.079.704	5.140.142	101,2
C14 Proizvodnja odjeće	9	9	100,0	16	14	87,5	3.492.357	916.184	26,2	-87.821	-198.358	225,9
C15 Proizv. kože i srodnih pr.	1	1	100,0	1	3	300,0	81.549	190.377	233,5	9.835	-21.259	-216,2
C16 Prerada drva i pr. od drva i pluta	23	24	104,3	63	64	101,6	16.501.419	19.217.439	116,5	465.315	1.285.695	276,3
C17 Proizv. papira i pr. od papira	3	3	100,0	27	28	103,7	15.645.355	13.835.089	88,4	1.419.352	1.718.987	121,1
C18 Tiskanje i umnož. snim. zapisa	15	19	126,7	27	31	114,8	8.453.396	7.255.487	85,8	1.027.115	-1.998.724	-194,6
C19 Proizv. koks i raf. naftnih pr.	2	2	100,0	19	22	115,8	33.610.297	43.258.441	128,7	6.665.565	12.487.049	187,3
C20 Proizv. kemikalija i kem. pr.	7	9	128,6	27	29	107,4	11.437.886	9.894.968	86,5	408.529	-568.637	-139,2
C21 Proizv. osn. farmac. pr. i farm. priprav.	0	1		0	1		0	1			-18.083	
C22 Proizv. pr. od gume i plastike	29	30	103,4	189	211	111,6	130.557.201	161.043.427	123,4	1.256.887	3.205.096	255,0
C23 Proizv. ostalih nemet. miner. pr.	24	25	104,2	253	253	100,0	268.104.806	257.518.780	96,1	8.678.066	186.635	2,2
C24 Proizv. metala	4	4	100,0	1.367	1.331	97,4	1.379.106.037	1.497.796.346	108,6	61.953.987	52.664.920	85,0
C25 Proizv. got. metalnih pr.	42	41	97,6	155	171	110,3	102.706.528	97.713.624	95,1	7.807.174	3.943.609	50,5
C26 Proizv. računala te elektr. i optičkih pr.	15	14	93,3	57	47	82,5	27.618.535	31.192.916	112,9	2.187.874	3.020.218	138,0
C27 Proizv. elektr. opreme	8	8	100,0	141	147	104,3	94.899.218	88.519.535	93,3	12.857.716	10.189.937	79,3
C28 Proizv. strojeva i uređaja	13	12	92,3	94	21	22,3	35.831.807	20.936.840	58,4	-7.968.188	-28.312.890	355,3
C29 Proizv. mot. vozila, prik. i polup.	3	3	100,0	13	13	100,0	4.083.769	1.811.948	44,4	441.162	-430.812	-97,7
C30 Proizv. ostalih prijev. sredstava	14	12	85,7	52	43	82,7	18.182.443	12.011.755	66,1	1.103.031	1.271.373	115,3
C31 Proizv. namještaja	23	22	95,7	130	135	103,8	133.022.757	177.963.856	133,8	1.019.215	7.567.890	742,5
C32 Ostala prerađivačka ind.	9	9	100,0	22	27	122,7	4.095.920	4.459.848	108,9	75.622	125.476	165,9
C33 Popr. i inst. strojeva i opreme	64	69	107,8	203	187	92,1	80.071.377	70.550.753	88,1	7.758.823	7.295.168	94,0

Izvor: FINA; obrada HGK – ŽK Zadar

## Broj zaposlenih u Prerađivačkoj industriji gospodarstva Zadarske županije u 2019. i 2020. godini i indeksi promjena, po odjeljima djelatnosti



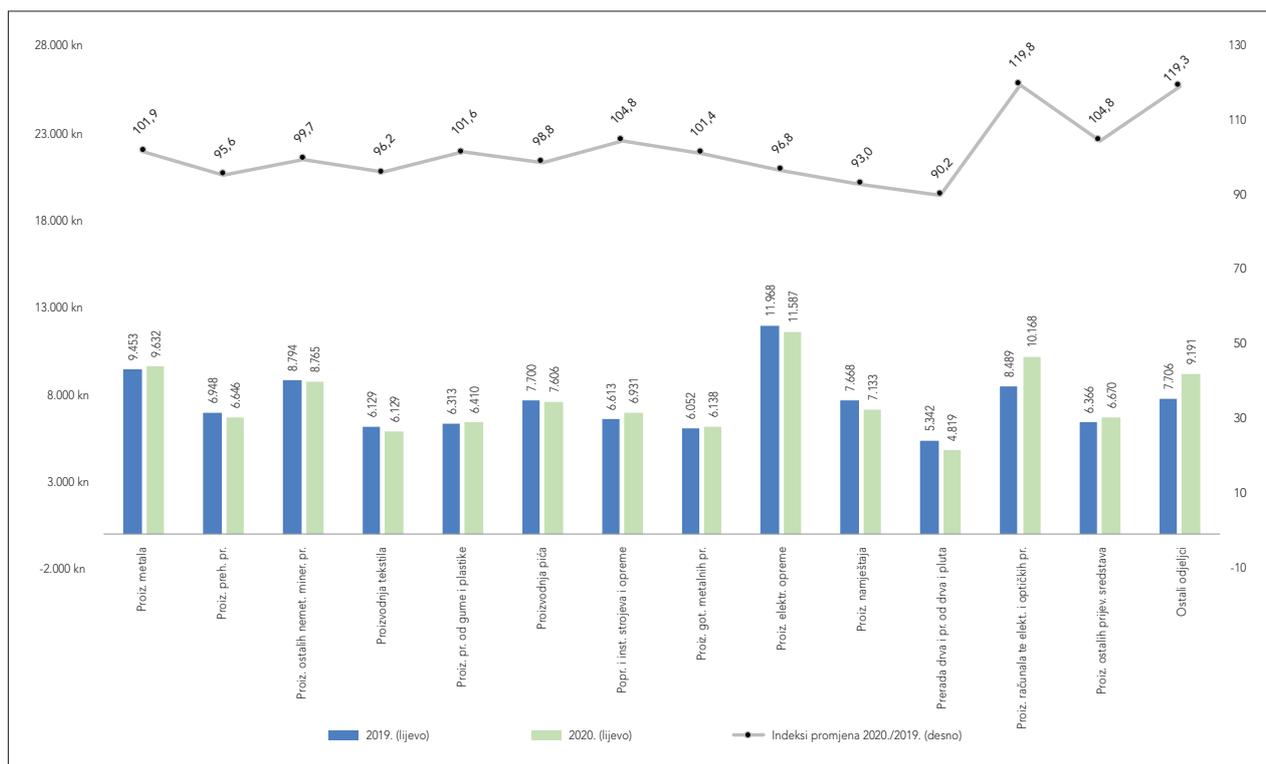
Izvor: FINA; obrada HGK – ŽK Zadar

Izrazito dominantni brojem svojih zaposlenika i u 2020. godini jesu odjeljci C24 – Proizvodnja metala i C10 – Proizvodnja prehrambenih proizvoda. Dok u odjeljku C24 posluju samo četiri tvrtke, u odjeljak C10 smjestile su se čak 132 tvrtke, većinom proizvođači pekarskih proizvoda i prerađivači morskih organizama. Po broju zaposlenih vodeći su Tvornica kruha Zadar d.d. (214 zaposlenih) i Mardešić d.o.o. (89 zaposlenih). Najveći proizvođači metala, Aluflexpack novi d.o.o. (796 zaposlenih) i LTH Metalni lijev d.o.o. (525 zaposlenih), ujedno su i jedni od najvećih poslodavaca u gospodarstvu Zadarske županije. Valja napomenuti da apsolutno najveći poslodavac Aluflexpack novi d.o.o. većinu svojih zaposlenika zapošljava u svojim pogonima izvan Zadarske županije, a svi se pripisuju sjedištu tvrtke, u skladu s propisanom FINA-inom metodom evidentiranja. Dok je u odjeljku C24 došlo do blagog smanjenja broja zaposlenih (s 1.367 krajem 2019. na 1.331 krajem 2020. godine), odjeljak C10 bilježi minimalan porast zaposlenosti. Šaroliku sliku različitih sektora proizvodnje čini još osam odjeljaka s brojem zaposlenih od 135 do 253 po pojedinom

odjeljku i još 13 sa znatno manjim brojem zaposlenih. U dijelu odjeljaka smanjen je broj zaposlenih, a u manjem dijelu odjeljaka povećan je njihov broj, u tri odjeljka čak za više od 10 posto: C22 – Proizvodnja proizvoda od gume i plastike, C13 – Proizvodnja tekstila i C25 – Proizvodnja gotovih metalnih proizvoda.

Prosječna mjesečna bruto isplaćena plaća u Prerađivačkoj industriji praktično je ostala ista, odnosno sa 7.936 kuna u 2019. godini smanjena je na 7.930 ili za 0,1 posto. Ovaj pokazatelj izračunava se dijeljenjem Troškova osoblja (AOP137) s brojem zaposlenih (stanje krajem godine) i 12 mjeseci. Ako broj zaposlenih na kraju godine nije približan prosječnom broju zaposlenih koji su tijekom godine primali plaću, ni ovaj pokazatelj neće biti potpuno realan. Najveći poslodavci imali su povećanje plaća za 1,9 posto u odjeljku C24, odnosno smanjenje za 4,4 posto u odjeljku C10. U ostalim odjeljima djelatnosti promjena prosječne plaće kretala se od smanjenja za 9,8 posto u C - Prerada drva do povećanja od 19,8 posto u C26 – Proizvodnja računala.

## Prosječna mjesečna bruto isplaćena plaća u Prerađivačkoj industriji gospodarstva Zadarske županije u 2019. i 2020. godini i indeksi promjena, po odjeljcima djelatnosti



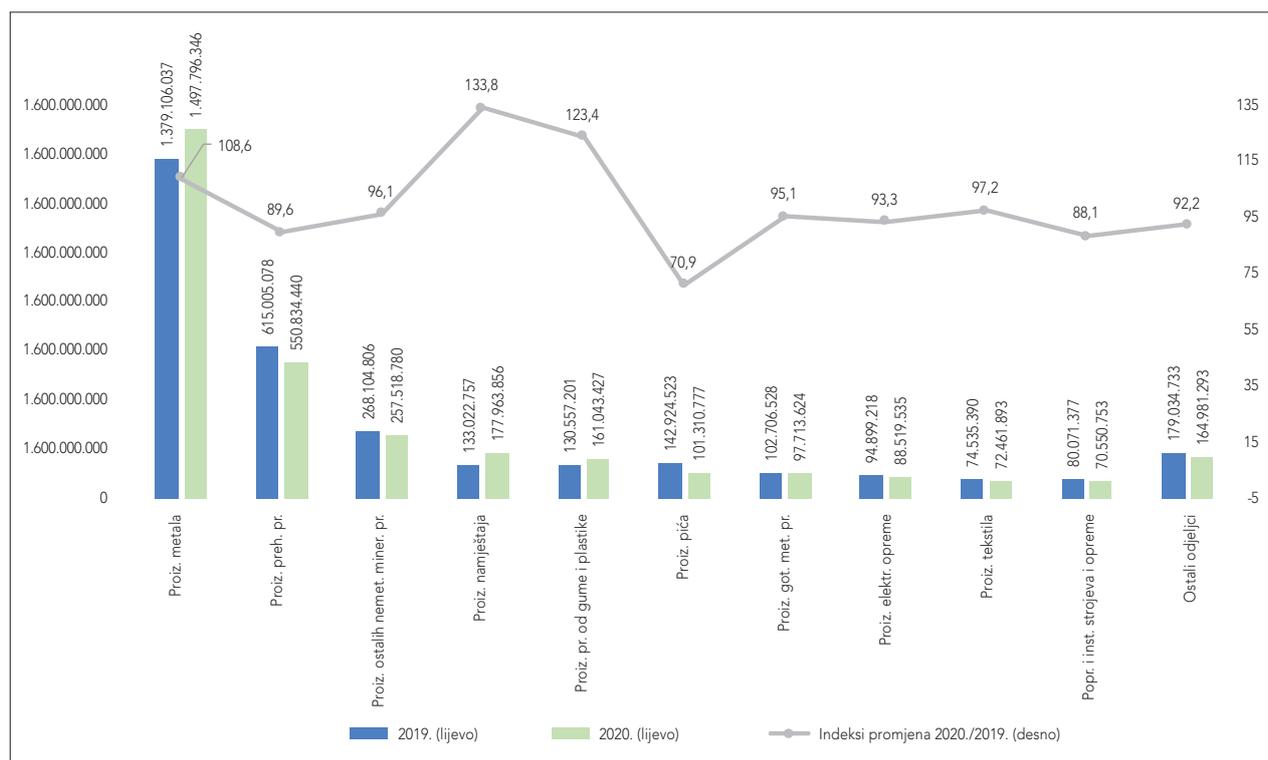
Izvor: FINA; obrada HGK – ŽK Zadar

U strukturi ukupnih prihoda, s ostvarenih gotovu milijardu i pol kuna, odjeljak C24 – Proizvodnja metala dostigao je 46,2 posto ukupnih prihoda Prerađivačke industrije, što je najviše dosad. Ovoj branši to predstavlja povećanje od 8,6 posto u odnosu na prihode iz 2019. godine. Slijedi C10 – Proizvodnja prehrambenih proizvoda s 551 milijunom kuna ukupnih prihoda ili 17,0 posto u strukturi Prerađivačke industrije. Odjeljku C10 taj iznos predstavlja smanjenje ukupnih prihoda za 10,4 posto u odnosu na prethodnu godinu. U strukturi slijede C23 sa 7,9 posto udjela, C31 s 5,5 posto udjela itd. Od srednjih odjeljaka povećanje ukupnih prihoda imali su C31 – Proizvodnja namještaja za 33,8 posto i C22

– Proizvodnja proizvoda od gume i plastike za 23,4 posto.

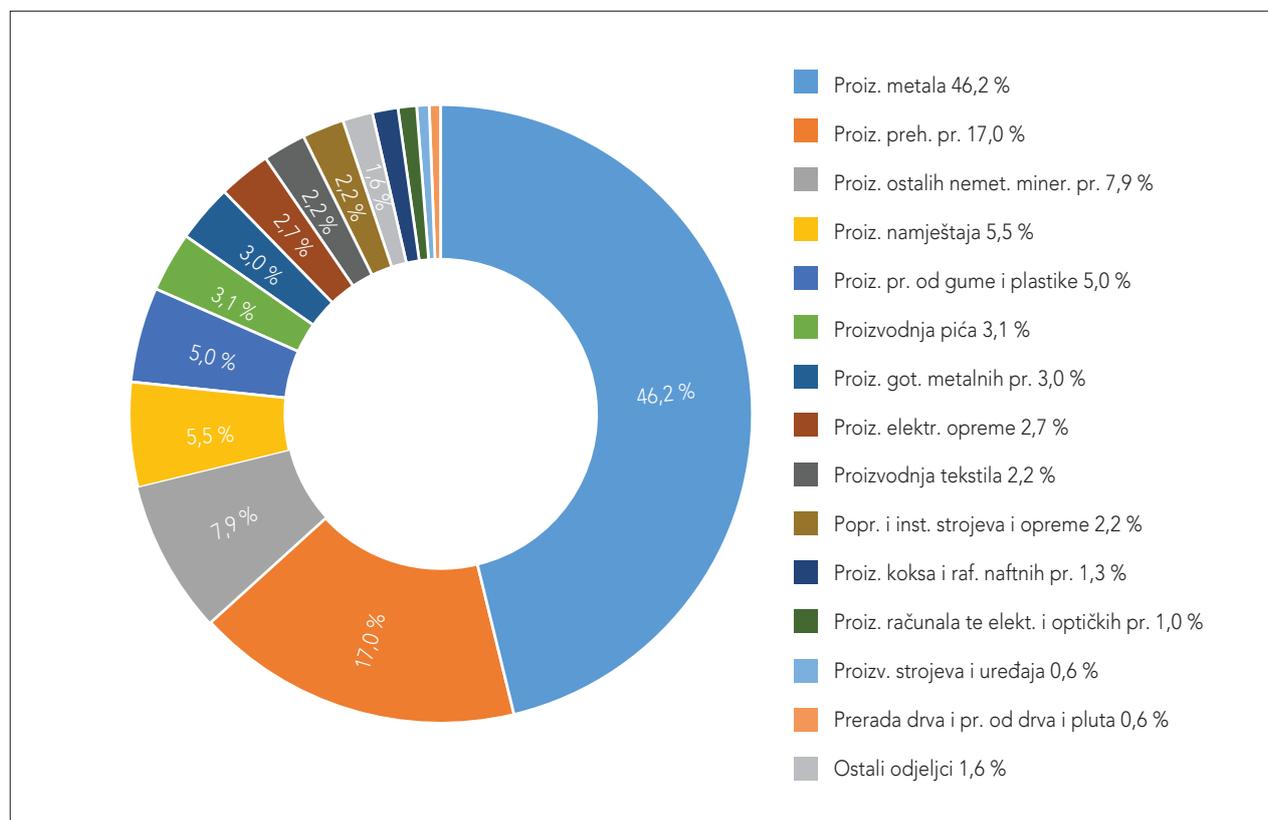
Brutodobit, odnosno Dobit ili gubitak prije oporezivanja (AOP179) za cijelu Prerađivačku industriju iznosila je 71 milijun kuna i bila je za 45,5 posto manja od ostvarene brutodobiti prethodne, 2019. godine. C24 – Proizvodnja metala i ovdje je vodeći odjeljak, a ostvareno je 52,7 milijuna kuna, što je na razini 85,0 posto prošlogodišnje brutodobiti. C10 – Proizvodnja prehrambenih proizvoda s 12,2 milijuna kuna dostigla je 65,3 posto svoje prošlogodišnje brutodobiti. Ukupno osam odjeljaka iskazalo je gubitak, najviše C28 – Proizvodnja strojeva i uređaja i C11 – Proizvodnja pića.

## Ukupni prihodi Prerađivačke industrije gospodarstva Zadarske županije (kune) u 2019. i 2020. godini i indeksi promjena, po odjeljima djelatnosti



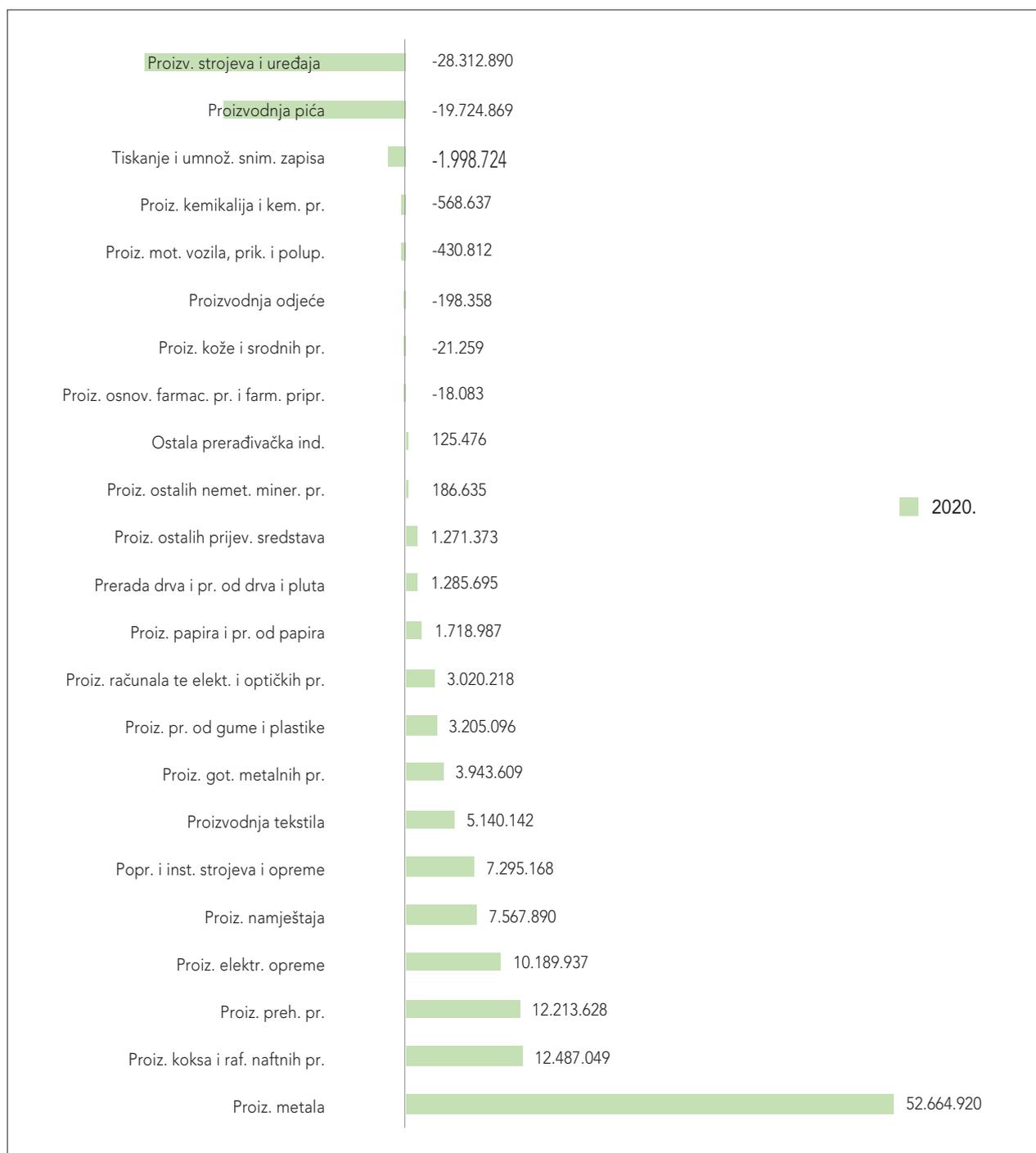
Izvor: FINA; obrada HGK – ŽK Zadar

## Struktura ukupnih prihoda u Prerađivačkoj industriji gospodarstva Zadarske županije u 2020. godini, po odjeljima djelatnosti



Izvor: FINA; Obrada HGK – ŽK Zadar

## Ostvarena dobit ili gubitak prije oporezivanja (AOP179) Prerađivačke industrije gospodarstva Zadarske županije u 2020. godini (kune), po odjeljcima djelatnosti



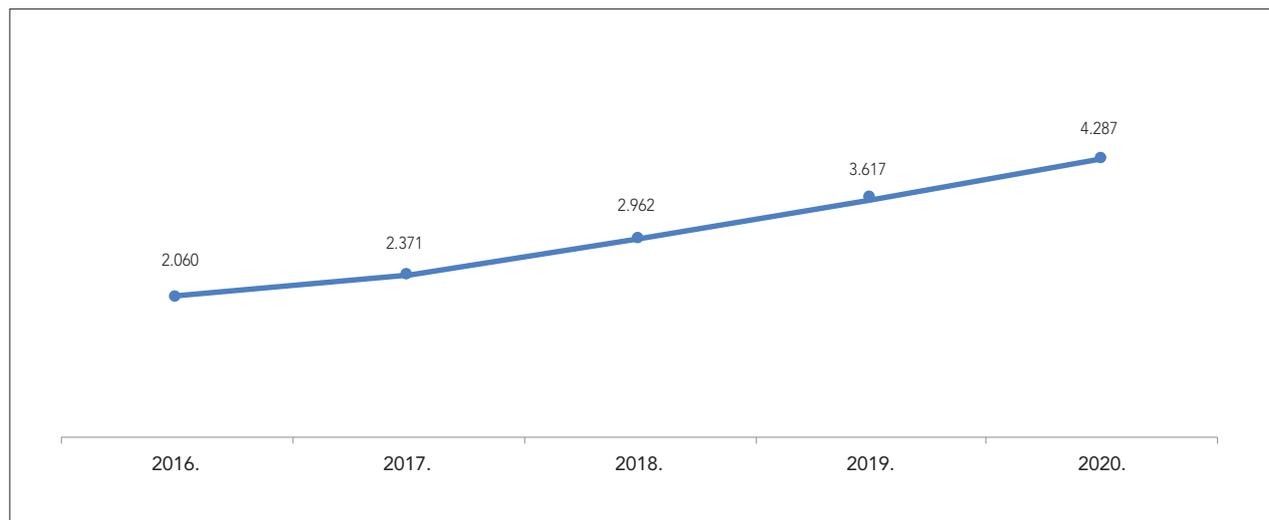
Izvor: FINA; obrada HGK – ŽK Zadar

## GRADITELJSTVO

Djelatnost graditeljstva Zadarske županije i u poslovnoj 2020. godini bilježi sjajne rezultate. Broj zaposlenih povećan je za 18,5 posto u odnosu na prethodnu godinu, a prihodi su povećani za 23 posto.

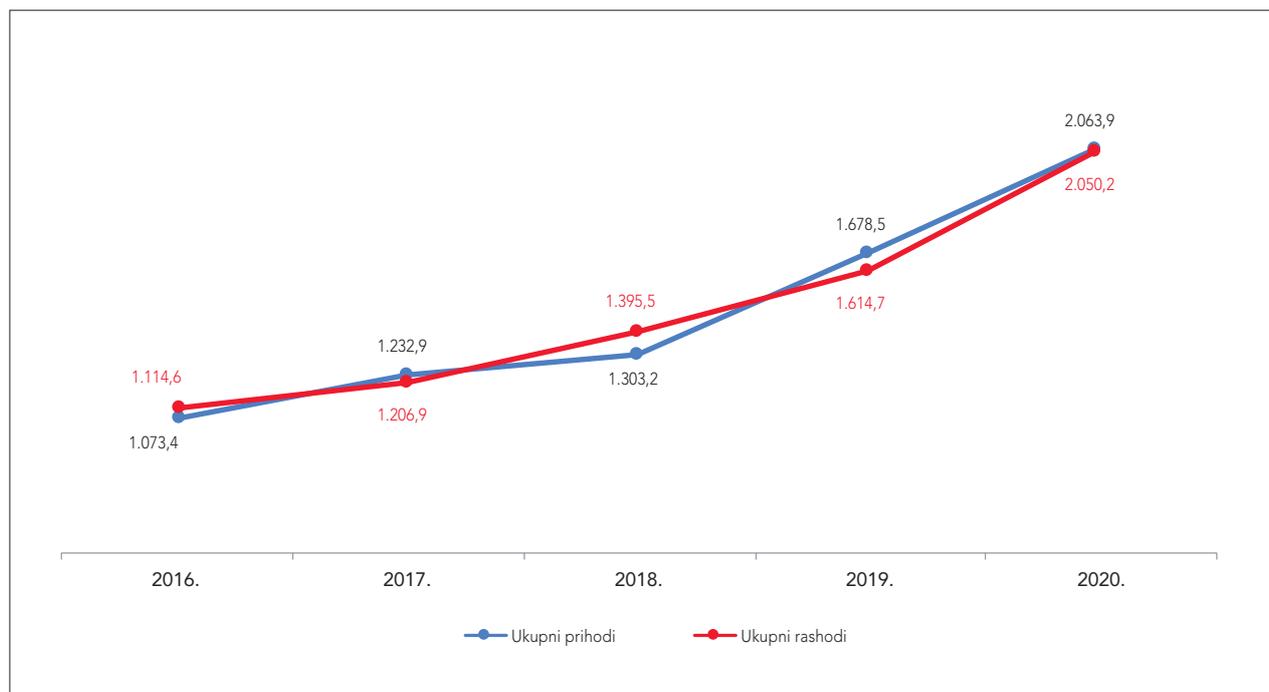
U 2020. godini u Zadarskoj županiji zaprimljena su ukupno 824 zahtjeva za izdavanjem građevinske dozvole, a izdana je 998 građevinska dozvola.

### Broj zaposlenih u građevinarstvu gospodarstva Zadarske županije (stanje krajem razdoblja)



Izvor: FINA; obrada HGK – ŽK Zadar

### Ukupni prihodi i rashodi u građevinarstvu gospodarstva Zadarske županije (u milijunima kuna)

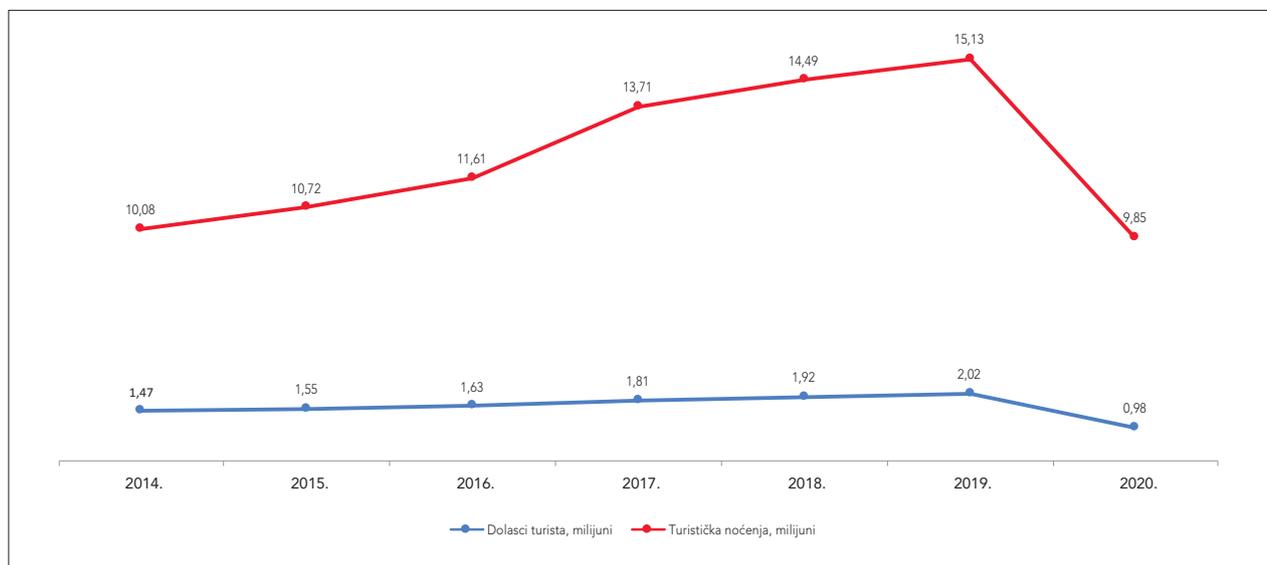


Izvor: FINA; obrada HGK – ŽK Zadar

## TURIZAM

### Turistički dolasci i noćenja u 2020. godini

Turistički promet u Zadarskoj županiji

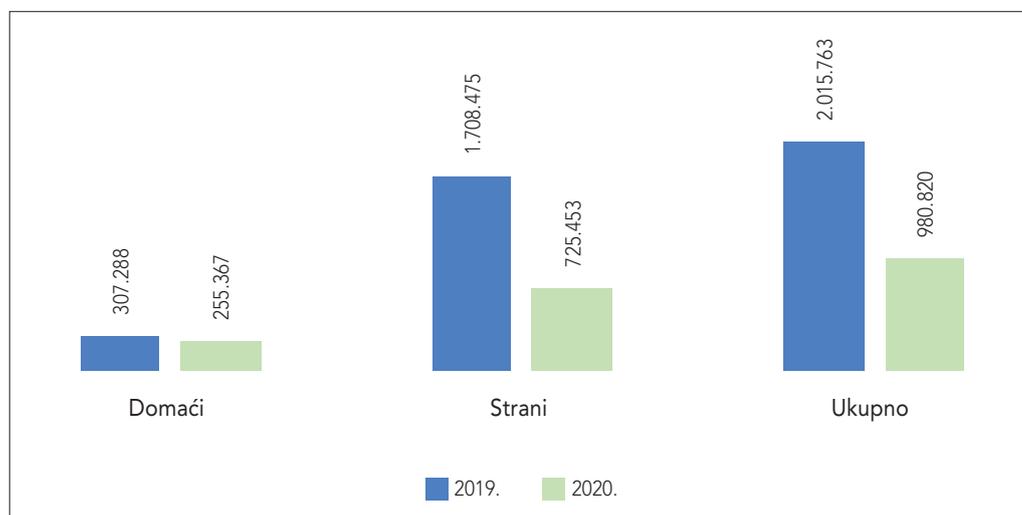


Izvor: TZ Zadarske županije; obrada: HGK – ŽK Zadar

Prema podacima Turističke zajednice Zadarske županije, u 2020. godini u županiji je ostvareno ukupno 980.820 turističkih dolazaka ili 51,3 posto manje nego u 2019. godini te ukupno 9.847.958 noćenja ili 34,9 posto manje nego prethodne godine. Dolasci domaćih turista smanjeni su za 16,9 posto, a dolasci stranih turista za 57,5 posto.

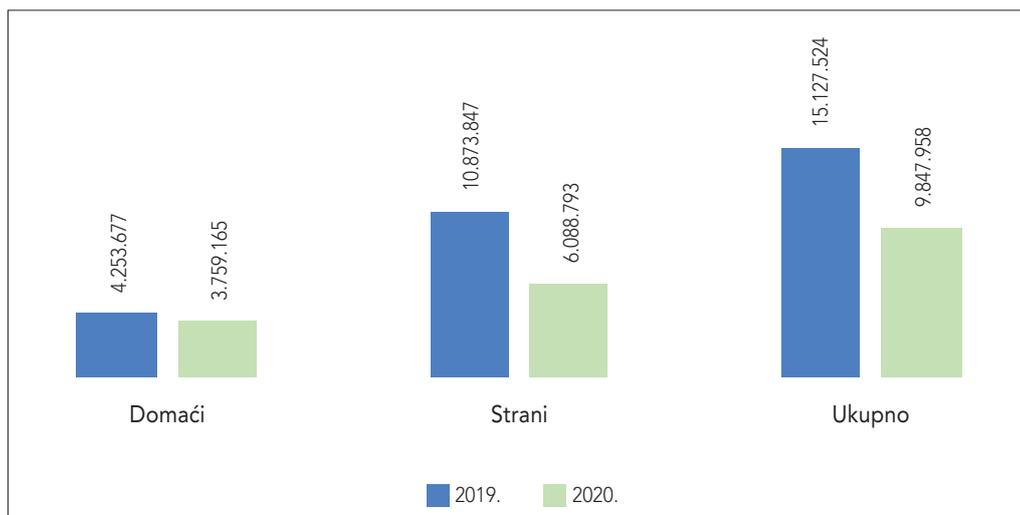
Noćenja domaćih turista smanjena su za 11,6 posto, a noćenja stranih turista za 44 posto, iz čega zaključujemo da su turisti u 2020. godini boravili u prosjeku nešto duže nego u prethodnoj godini, odnosno prosječni boravak domaćeg turista iznosio je 14,7 dana, stranog turista 8,4 dana, a prosjek boravka svih turista bio je 10 dana.

Broj dolazaka turista u Zadarsku županiju



Izvor: Turistička zajednica Zadarske županije; obrada: HGK – ŽK Zadar

## Broj turističkih noćenja u Zadarskoj županiji



Izvor: Turistička zajednica Zadarske županije; obrada: HGK – ŽK Zadar

U odnosu na turistički promet u cijeloj državi, Zadarska županija imala je najmanji pad dolazaka i noćenja. Turistički dolasci u Hrvatskoj 2020. godine bili su na razini od tek 37,5 posto dolazaka iz 2019. godine, pa je

udjel Zadarske županije u ovoj kategoriji s 9,7 posto u 2019. povećan na 12,6 posto u 2020. godini. U broju turističkih noćenja Zadarska županija povećala je svoj udjel s 13,9 posto u 2019. na 18,1 posto u 2020. godini.

## Udjel Zadarske županije u hrvatskome turističkom prometu

Područje	2019.		2020.		Indeksi 2020./2019.	
	Dolasci	Noćenja	Dolasci	Noćenja	Dolasci	Noćenja
Hrvatska ukupno	20.703.683	108.672.888	7.761.717	54.394.810	37,5	50,1
Zadarska županija	2.015.763	15.127.524	980.820	9.847.958	48,7	65,1
Udjel ZDŽ-a u RH	9,7%	13,9%	12,6%	18,1%		

Izvor: Turistička zajednica Zadarske županije; obrada: HGK – ŽK Zadar

## Broj dolazaka i noćenja u Zadarskoj županiji po tržištima 2019. i 2020. godine

ZEMLJA DOLASKA	2019.			2020.			Indeksi 2020./2019.	
	Dolasci	Noćenja	%noć.	Dolasci	Noćenja	%noć.	Dolasci	Noćenja
Slovenija	217.184	1.924.914	12,72	169.318	1.651.358	16,77	78,0	85,8
Njemačka	297.328	2.377.051	15,71	163.170	1.527.846	15,51	54,9	64,3
Poljska	123.051	870.206	5,75	88.470	646.448	6,56	71,9	74,3
Češka	120.785	902.492	5,97	79.543	608.086	6,17	65,9	67,4
Austrija	128.045	821.808	5,43	47.272	368.537	3,74	36,9	44,8
Slovačka	96.066	710.753	4,70	32.409	266.473	2,71	33,7	37,5
Mađarska	89.640	554.042	3,66	33.891	243.240	2,47	37,8	43,9
BiH	45.526	292.583	1,93	12.713	115.023	1,17	27,9	39,3
Italija	78.000	413.015	2,73	15.818	114.726	1,16	20,3	27,8
Švicarska	22.951	122.673	0,81	8.942	69.770	0,71	39,0	56,9

Nizozemska	45.260	286.065	1,89	8.614	68.402	0,69	19,0	23,9
Francuska	54.697	206.242	1,36	11.288	57.265	0,58	20,6	27,8
Ostala tržišta	389.942	1.392.003	9,20	54.005	351.619	3,57	13,8	25,3
STRANI TURISTI	1.708.475	10.873.847	71,88	725.453	6.088.793	61,83	42,5	56,0
DOMAĆI TURISTI	307.288	4.253.677	28,12	255.367	3.759.165	38,17	83,1	88,4
UKUPNO	2.015.763	15.127.524	100,00	980.820	9.847.958	100,00	48,7	65,1

Izvor: Turistička zajednica Zadarske županije; obrada: HGK – ŽK Zadar

Turistička zajednica prati različite vidove fizičkog obujma turističkih kretanja. Ovdje je iznesen prikaz po zemljama dolaska u Zadarsku županiju i po tipovima smještajnih objekata u kojima su turisti boravili. Domaći turisti, gledajući pojedinačno druge emitivne zemlje, ostvarili su najviše noćenja i u 2019. i u 2020. godini, ali udjel njihovih noćenja povećan je s 28,12 posto u 2019. na 38,17 posto u 2020. godini. Turisti iz Slovenije bili su najbrojniji strani gosti u 2020. godini sa 16,77

posto udjela u ukupnom broju turista. Tako su na prvome mjestu prestigili turiste iz Njemačke, a na trećemu mjestu turisti iz Poljske prestigili su one iz Češke.

Turisti se najviše koriste objektima u domaćinstvu, a ova vrsta smještaja zastupljena je s više od trećine svih noćenja u 2019. i 2020. godini. Hotelski smještaj, ionako slabo zastupljen u Zadarskoj županiji, imao je najveći relativni pad noćenja, za 64 posto.

#### Noćenja turista u Zadarskoj županiji po vrstama objekata u 2019. i 2020. godini

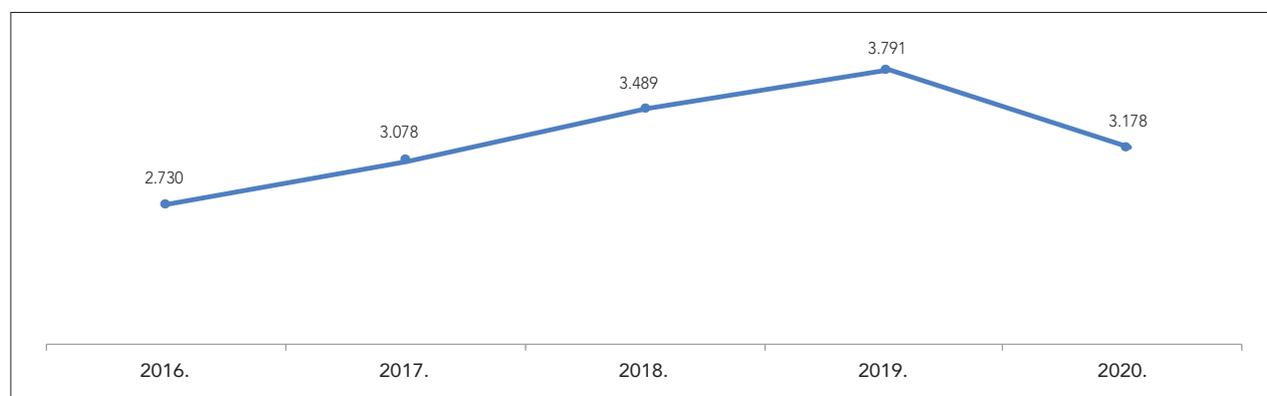
Vrsta objekta	2019.			2020.			Indeksi 2020./2019.		
	Domaći	Strani	Ukupno	Domaći	Strani	Ukupno	Domaći	Strani	Ukupno
Hoteli	227.353	1.186.300	1.413.653	183.223	325.929	509.152	80,59	27,47	36,02
Kampovi	122.891	2.036.191	2.159.082	136.213	989.759	1.125.972	110,84	48,61	52,15
Nekomercijalni smještaj	3.076.123	1.374.581	4.450.704	2.690.602	1.203.512	3.894.114	87,47	87,55	87,49
Objekti na OPG-u (seljačkom domaćinstvu)	797	15.861	16.658	1.084	12.852	13.936	136,01	81,03	83,66
Objekti u domaćinstvu	675.604	4.801.882	5.477.486	632.912	2.816.168	3.449.080	93,68	58,65	62,97
Ostali ugostiteljski objekti za smještaj (Druge vrste - skupina kampovi)	115.718	750.558	866.276	84.718	353.504	438.222	73,21	47,10	50,59
Ostalo	2.276	2.805	5.081	1.624	1.462	3.086	71,35	52,12	60,74
Plovni objekt	32.897	705.641	738.538	28.789	385.530	414.319	87,51	54,64	56,10
Restorani	18	28	46	0	77	77	0,00	275,00	167,39
Ukupno:	4.253.677	10.873.847	15.127.524	3.759.165	6.088.793	9.847.958	88,37	55,99	65,10

Izvor: Turistička zajednica Zadarske županije; obrada: HGK – ŽK Zadar

Već je spomenuto da je ova branša najviše pogođena krizom, koja je gotovo paralizirala turistička kretanja. Pored fizičkih pokazatelja, i oni financijski, koji se odnose na gospodarstvenike obveznike plaćanja poreza na dobit, značajno su nepovoljniji od pokazatelja uspješnosti prethodnih godina. Nakon višegodišnjega kontinuiranoga rasta svih pokazatelja, ova godina bila je dramatična. Na kraju 2020. godine uspjelo se održati 3.178 radnih mjesta, odnosno 613 manje nego godinu prije, što predstavlja

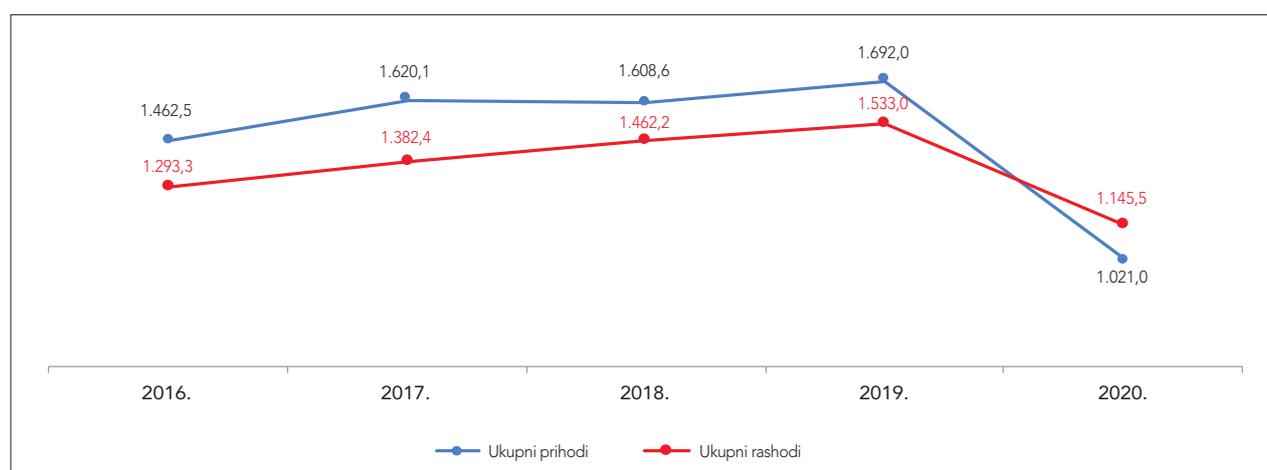
smanjenje za 16,2 posto zaposlenih. Ukupni prihodi od 1,021 milijuna kuna bili su za 39,7 posto manji od prošlogodišnjih, a umjesto brutodobiti od 159 milijuna kuna u 2019. godini, ova godina završena je s brutogubitkom od 124,4 milijuna kuna. Kraj 2020. dočekan je i s 22,2 posto manjom aktivom i s 39,7 posto manjim kapitalom i rezervama. Izostale su i investicije, koje su bile intenzivne u prethodnim godinama, a u 2020. godini iznosile su 25 milijuna kuna ili 64,8 posto manje nego u 2019. godini.

### Broj zaposlenih u Djelatnostima pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane gospodarstva Zadarske županije, stanje krajem razdoblja



Izvor: FINA; obrada: HGK – ŽK Zadar

### Ukupni prihodi i rashodi u Djelatnostima pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane gospodarstva Zadarske županije, milijuni kuna



Izvor: FINA; obrada: HGK – ŽK Zadar

Oporavak turističkog prometa u 2021. godini i optimizam među vodećim ljudima iz ove branše upućuje na to da će pokazatelji uspješnosti za ovu godinu biti znatno bolji.

Najznačajnije tvrtke i područja djelatnosti I: Turisthotel d.d., Ilirija d.d., Punta Skala d.o.o., Borik d.o.o., Crvena luka d.d. i Hoteli Zadar d.o.o.

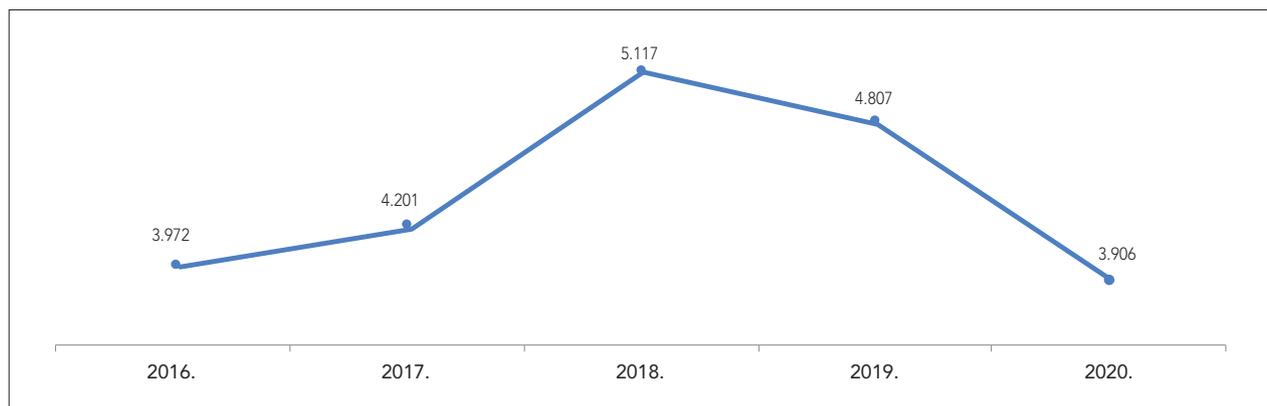
## TRGOVINA

Prvi je put sektor Trgovine izgubio prvo mjesto u strukturi gospodarstva Zadarske županije, i to u kategoriji broja zaposlenih te u kategoriji ukupnih prihoda. Na kraju 2020. godine zaposlenih je bilo 3.906, što je za 901 zaposlenog ili za 18,7 posto manje nego godinu prije. Jednako tako, ukupni prihodi ostvareni u 2020. godini u iznosu od 3.024,2 milijuna kuna bili su za 738,1 milijun kuna ili za 19,6 posto manji nego u 2019. godini. Iskazan je i brutogubitak od 36,4 milijuna kuna. Trgovina je imala i 9,6 posto manju aktivu i čak 31,1 posto manji kapital i rezerve na kraju 2020. godine. Treba napomenuti da

ove brojke ne bi bile ovako loše da u 2020. godini nije došlo do preuzimanja tvrtke Sonik trgovina d.o.o. i administrativnog pripajanja njezinih rezultata novom vlasniku iz Splitsko-dalmatinske županije. Time su, zahvaljujući metodi obrade podataka, svi rezultati te, sada bivše tvrtke, pripisani gospodarstvu Splitsko-dalmatinske županije. A riječ je o oko 400 zaposlenih i oko 260 milijuna kuna ukupnih prihoda.

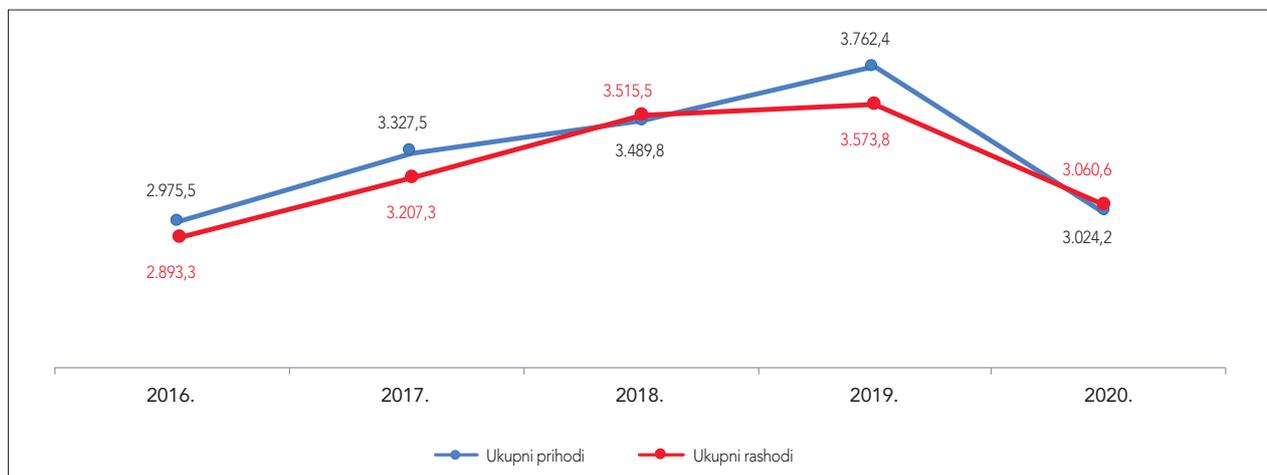
Najznačajnije su tvrtke iz sektora trgovine: Bakmaz d.o.o., Bure d.o.o., Tri Bartola d.o.o., Ljekarna Kaštel Farm i Intermod d.o.o.

Broj zaposlenih u Trgovini na veliko i na malo gospodarstva Zadarske županije, stanje krajem razdoblja



Izvor: FINA; obrada: HGK – ŽK Zadar

Ukupni prihodi i rashodi u Trgovini na veliko i na malo gospodarstva Zadarske županije, milijuni kuna



Izvor: FINA; obrada: HGK – ŽK Zadar

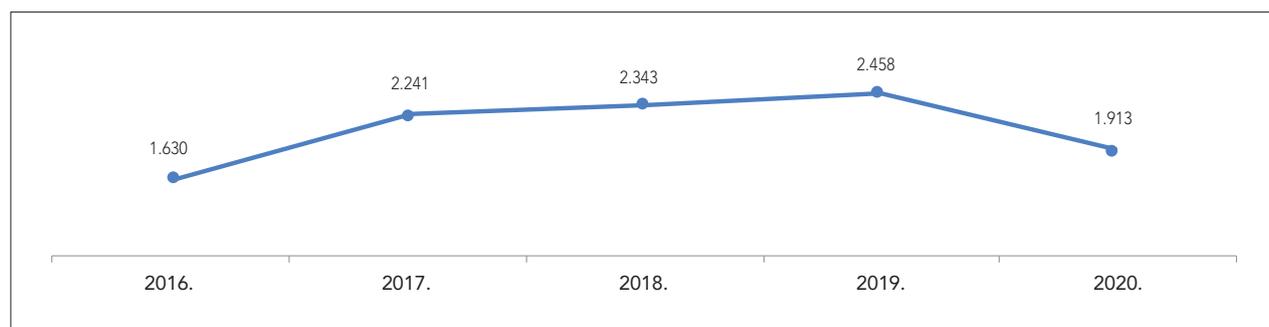
## ADMINISTRATIVNE I POMOĆNE USLUŽNE DJELATNOSTI

Područje djelatnosti N – Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti u Zadarskoj županiji najčešće su povezane s turizmom, i to putem iznajmljivanja plovila. Zato je i ova branša imala velikih teškoća u poslovanju tijekom epidemije, kad je turistički promet na ovom području bio prepolovljen. Kraj 2020. godine dočekalo je 1.913 radnih mjesta, što je za 22,2 posto manje nego na kraju 2019. godine. Posljedica je to velikog pada ukupnih prihoda tijekom godine, i to za 18,8 posto i ostvarenoga gubitka od ukupno 35,8 milijuna kuna. Aktiva na kraju 2020. godine (1.272,2

mil. kuna) veća je za 12,3 posto, ali vlastitog je kapitala (72,2 mil. kuna) za 26,5 posto manje nego na kraju 2019. godine. Uspješna turistička sezona u 2021. godini sigurno će značajno poboljšati uspješnost tvrtki iz ovog područja u njihovim novim godišnjim izvještajima.

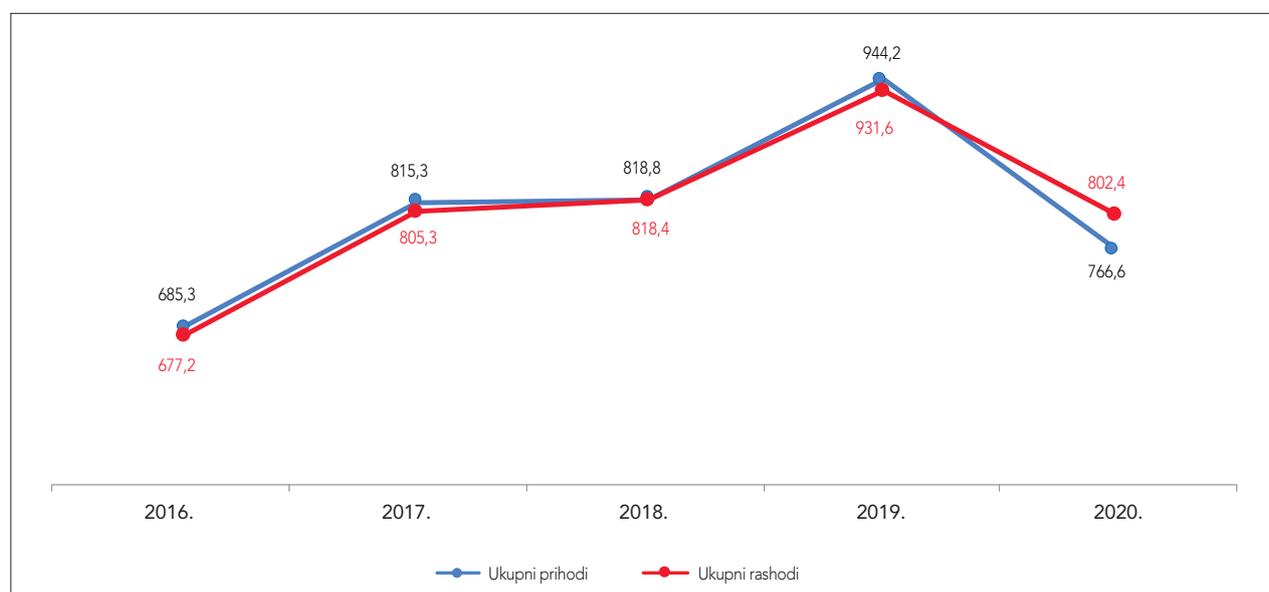
Značajnije su tvrtke u ovom području djelatnosti: Mediteran security d.o.o., Angelina tours d.o.o., Pitter putnička agencija d.o.o., Master Yachting d.o.o. i Brala d.o.o.

Broj zaposlenih u Administrativnim i pomoćnim uslužnim djelatnostima gospodarstva Zadarske županije, stanje krajem razdoblja



Izvor: FINA; obrada: HGK – ŽK Zadar

Ukupni prihodi i rashodi u Administrativnim i pomoćnim uslužnim djelatnostima gospodarstva Zadarske županije, milijuni kuna



Izvor: FINA; obrada: HGK – ŽK Zadar

## STRUČNE, ZNANSTVENE I TEHNIČKE DJELATNOSTI

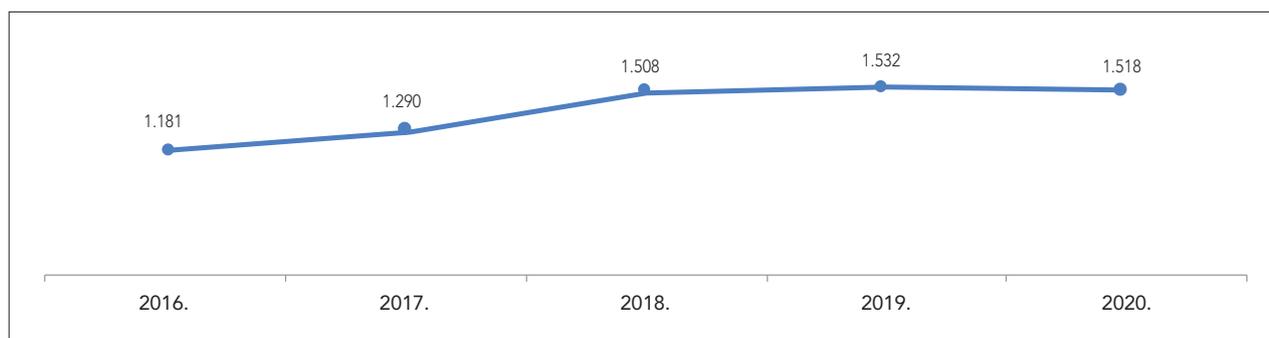
Još jedna mala gospodarska branša, odnosno skupina branši zaslužuje biti predstavljena u ovoj publikaciji. Djelatnosti obuhvaćene u ovom području raznolike su: odvjetnici, arhitekti, inženjeri raznih struka, knjigovođe, konzultanti, marketinški agenti, dizajneri, fotografi, veterinari... Broj zaposlenih stalno se povećavao do 2019. godine, a ni na kraju 2020. godine nije došlo do većeg smanjenja radnih mjesta. U ostvarenju ukupnih prihoda bilježi se veće smanjenje, i to za 9,1 posto, međutim i rashodi su smanjeni za 10,7 posto, pa je ovo područje djelatnosti u cjelini ostvarilo

brutodobit od 47,5 milijuna kuna, tek neznatno manje od prošlogodišnje dobiti.

Od drugih bitnih pokazatelja navodimo da je Aktiva (887,3 mil. kuna) za 8,8 posto manja nego na kraju 2019. godine, ali Kapital i rezerve (168,6 mil. kuna) povećani su za čak 148,1 posto, a i Investicije samo u novu dugotrajnu imovinu (5,1 mil. kuna) bile su veće za 41,5 posto.

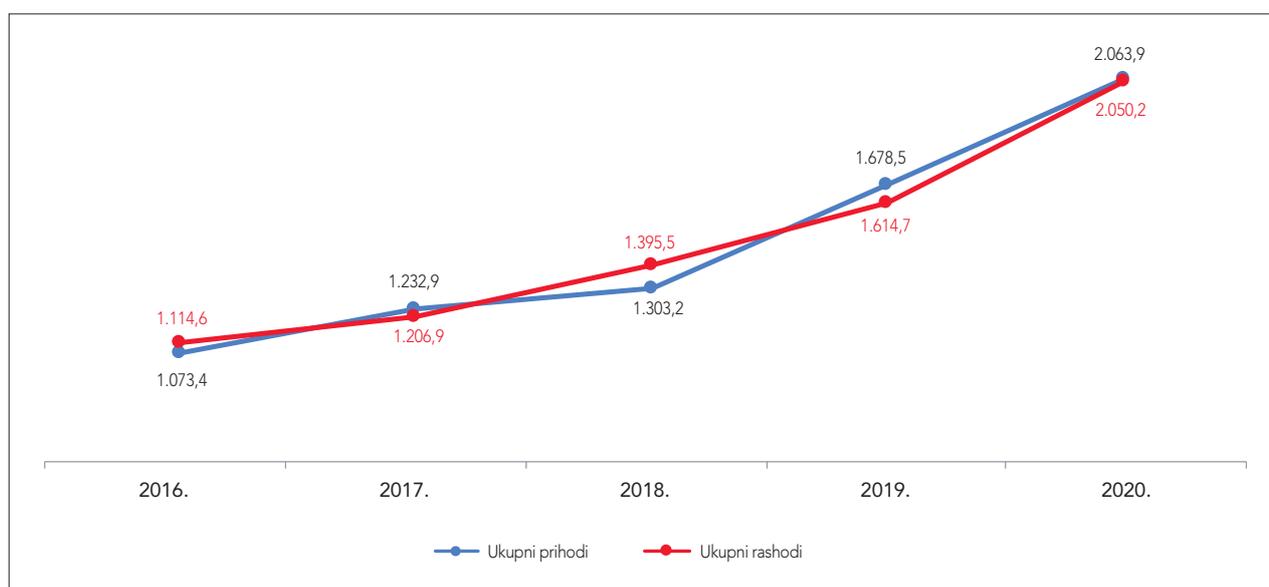
Veći su predstavnici ovog područja djelatnosti: Locum d.o.o., Thome Croatia d.o.o. i EZ Engineering d.o.o.

Broj zaposlenih u Stručnim, znanstvenim i tehničkim djelatnostima gospodarstva Zadarske županije, stanje krajem razdoblja



Izvor: FINA; obrada: HGK – ŽK Zadar

Ukupni prihodi i rashodi u Stručnim, znanstvenim i tehničkim djelatnostima gospodarstva Zadarske županije, milijuni kuna



Izvor: FINA; obrada: HGK – ŽK Zadar

## PRIJEVOZ I SKLADIŠTENJE

### Pomorski putnički promet

U 2020. godini u Republici Hrvatskoj na državnim linijama u linijskom obalnom pomorskom prijevozu, u odnosu na 2019. godinu, promet je u znatnom padu zbog situacije s pandemijom COVID-a 19, pa je ostvaren promet manji za 37,6 posto putnika i 27,6 posto vozila, dok je na Zadarskom području promet putnika manji za 28 posto, a vozila za 16 posto.

Na brodskim linijama najviše putnika prevezeno je na liniji Preko – Zadar i obratno (308.631) što je pad od 47 posto u odnosu na godinu prije. Svakako se bilježi pad prijevoza putnika na brodskim linijama od 42 posto u odnosu na 2019. godinu.

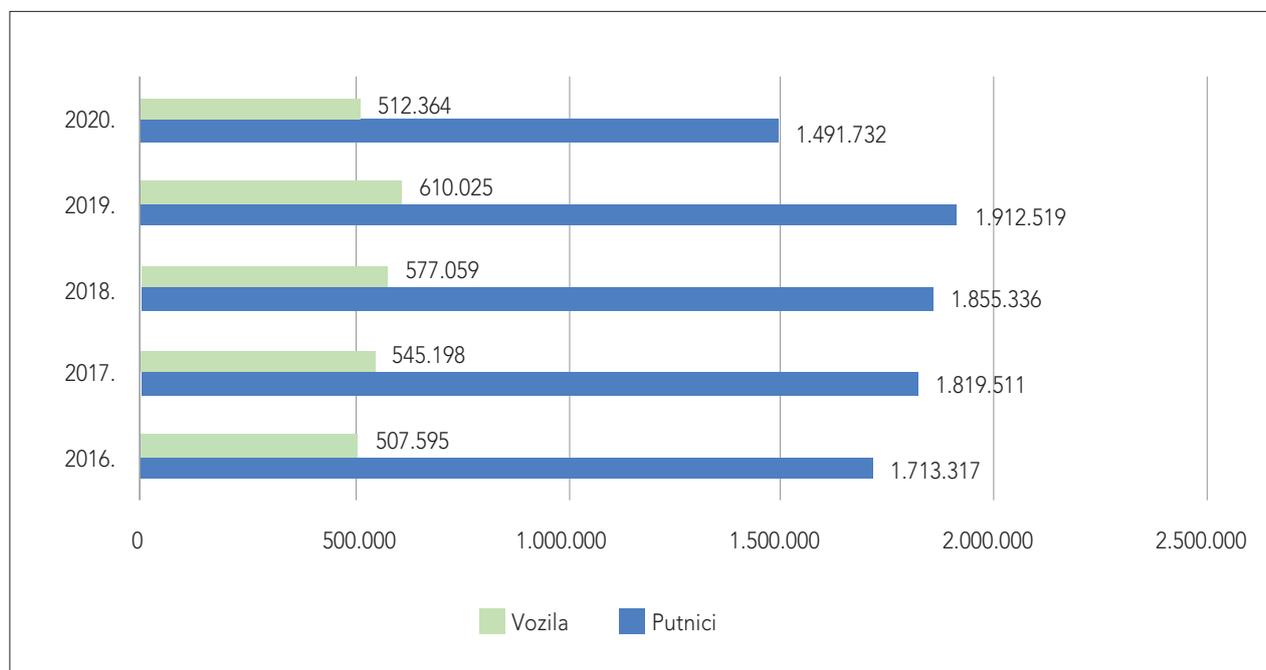
Na trajektnim linijama najviše putnika prevezeno je na liniji Preko – Ošljak – Zadar i obratno (946.097), koja je i po broju vozila

najprometnija linija (332.503). Pad prometa putnika na toj je liniji iznosio samo 17 posto, a vozila 13 posto u odnosu na godinu prije. U usporedbi s prošlom godinom ukupan promet putnika na trajektnim linijama bilježi pad od 22 posto za prijevoz putnika, a za prijevoz vozila pad iznosi 16 posto.

Na brzobrodskim linijama najviše putnika prevezeno je na liniji Zadar – Sali – Zaglav – Bršanj i obratno (65.622), a zabilježeni pad u prometu putnika brzobrodskih linija u odnosu na prošlu godinu iznosio je 34 posto.

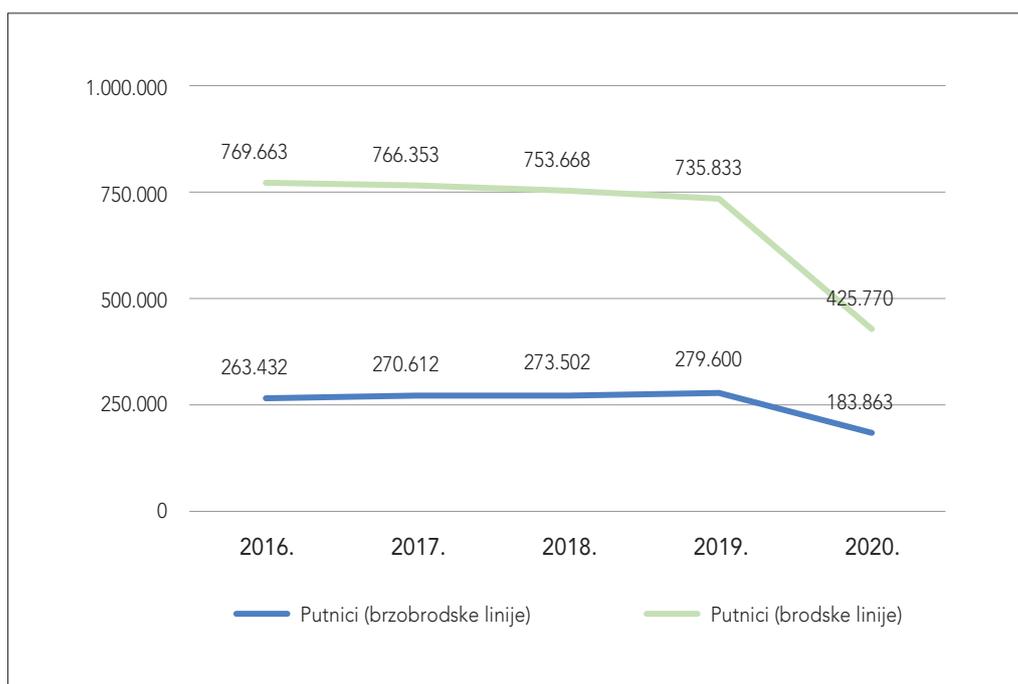
Treba još spomenuti brzobrodsku sezonsku liniju u 2020. godini Rijeka – Krk – Lopar (Rab) – Silba – Zadar u trajanju od 3. srpnja do 15. rujna, s prevezenih 10.356 putnika, koji nisu uneseni u grafički prikaz.

Promet putnika i vozila (trajektno linije) Zadarske županije u razdoblju 2016. – 2020.



Izvor: AZOLPP; obrada: HGK – ŽK Zadar

### Promet putnika na brodskim i brzobrodskim linijama Zadarske županije u razdoblju 2016. – 2020.

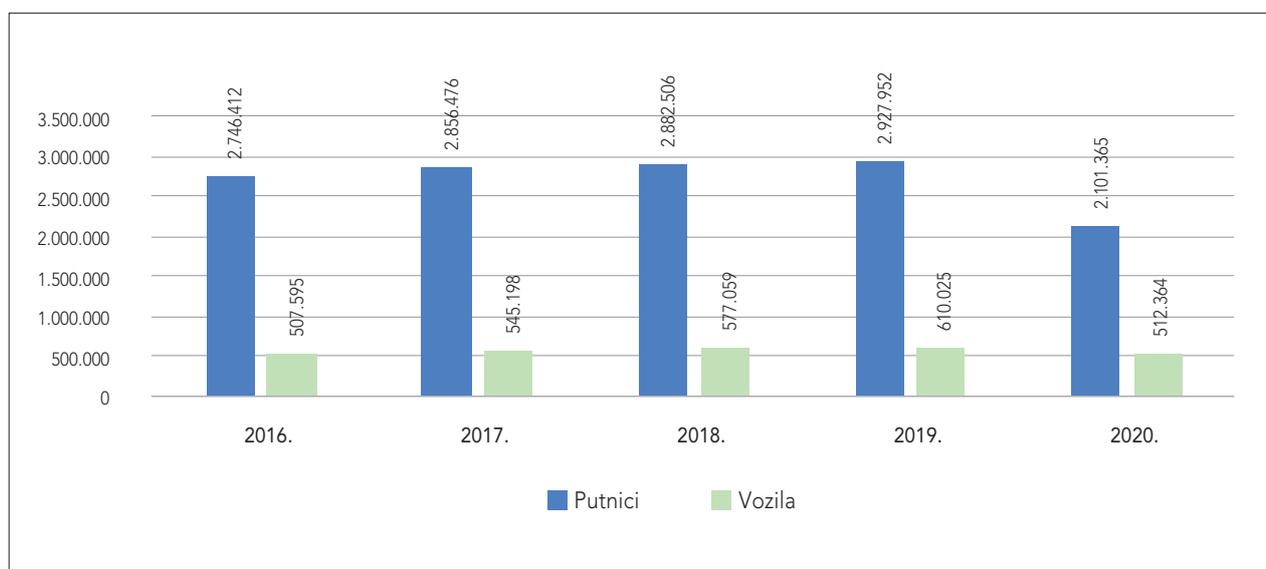


Izvor: AZOLPP; obrada: HGK – ŽK Zadar

Na grafu je prikazan ukupan domaći promet putnika i vozila, kojem su pribrojene trajektnе, brzobrodске i brodske (klasične) linije, pa

također možemo zaključiti da je pad prometa putnika 28 posto, a vozila 16 posto.

### Domaći promet putnika i vozila Zadarske županije



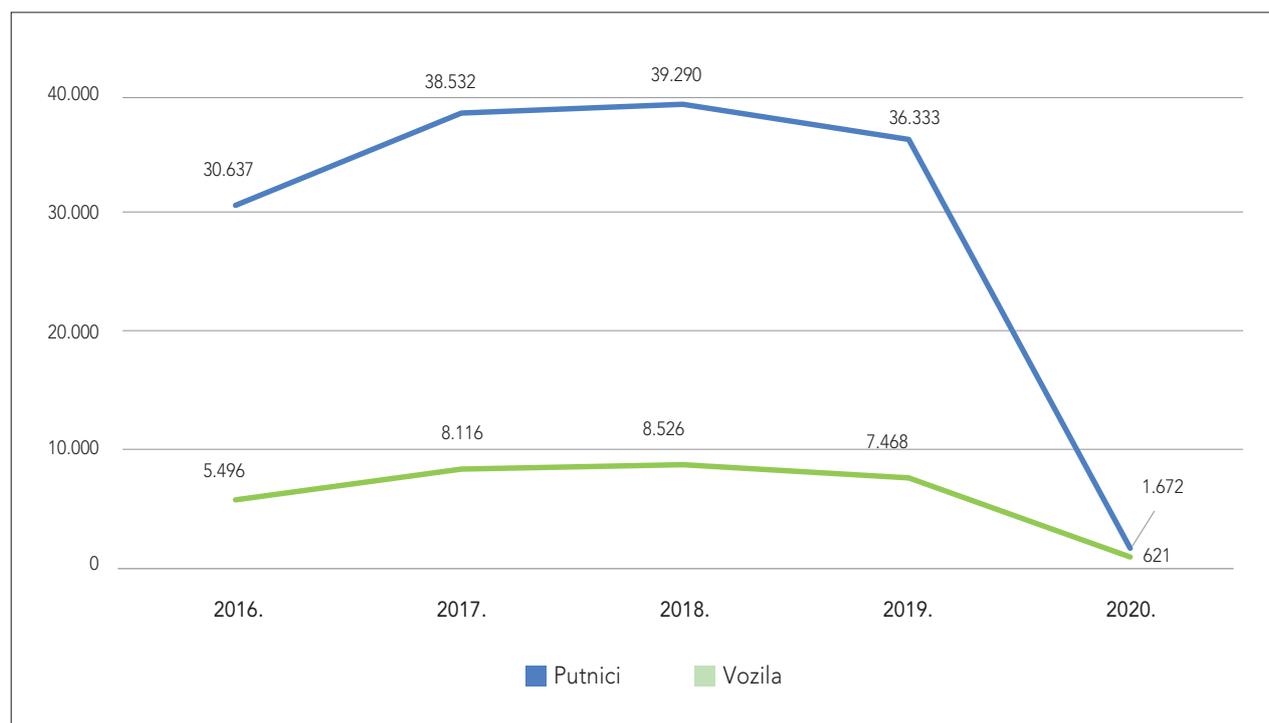
Izvor: AZOLPP; obrada: HGK – ŽK Zadar

Na razini cijele RH brodovi koji plove na međunarodnim linijama, a za čije plovidbene redove suglasnost daje Agencija za obalni linijski pomorski promet, prevezli su u 2020. godini vrlo mali broj putnika i vozila u odnosu na prethodne godine. Zbog situacije s koronavirusom, velik broj linija otkazan je u potpunosti, a linije koje su se održavale radile su s prekidima i u smanjenom opsegu.

U odnosu na 2019. godinu prevezeno je 91,3 posto manje putnika i 78,8 posto manje vozila.

Na grafu je prikaz međunarodnog prometa putnika i vozila na Zadarskom području koji se odnosi na liniju Zadar – Ancona, koja u 2020. godini bilježi pad od 95 posto u prijevozu putnika, a vozila 92 posto.

### Međunarodni promet putnika i vozila Zadarske županije



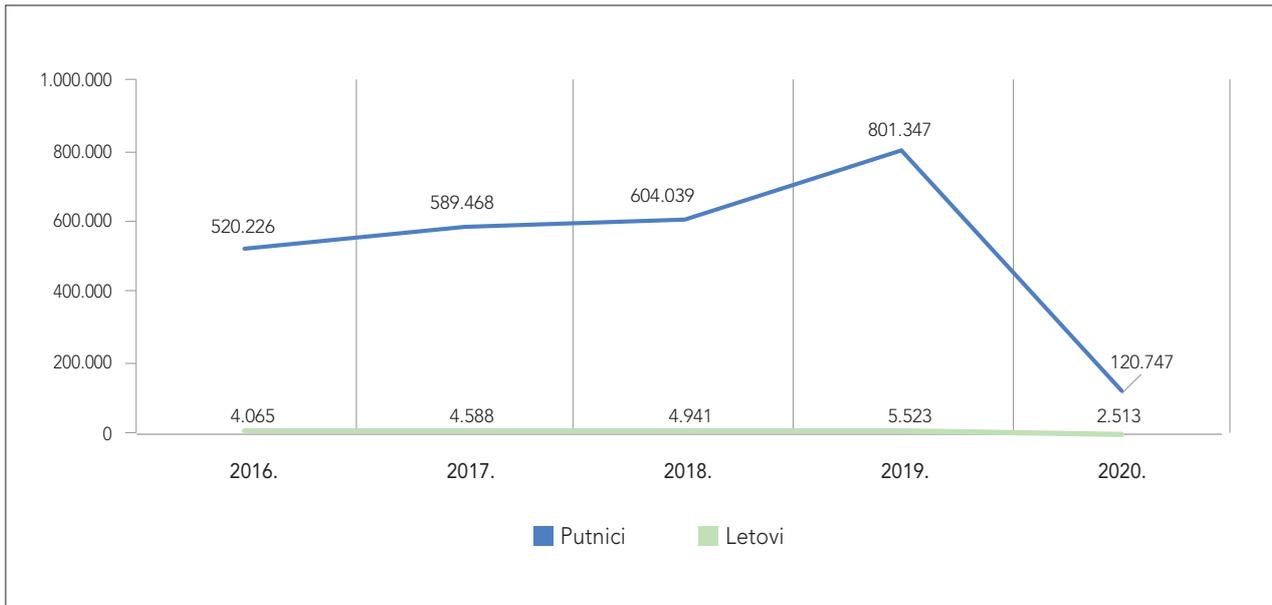
Izvor: AZOLPP; obrada: HGK – ŽK Zadar

### Zračni promet

Promet putnika u 2020. godini iznosio je 120.747 putnika što je u usporedbi s 2019. godinom pad od 85 posto. Prekid prometovanja sezonskih linija uzrokovan pandemijom, koje su ionako prometovale reducirano u odnosu na prošlogodišnji ljetni red letenja, razlogom je za tako male brojke putnika.

Uz poboljšanu epidemiološku sliku u 2021. godini statistika pokazuje povratak na dobre rezultate, koji u kolovozu 2021. godine (broj prevezenih putnika 166.100, broj zrakoplova 1.215) čak premašuju kolovoz iz odlične 2019. godine (broj prevezenih putnika 153.675, broj zrakoplova 1.024).

### Promet Zračne luke Zadar



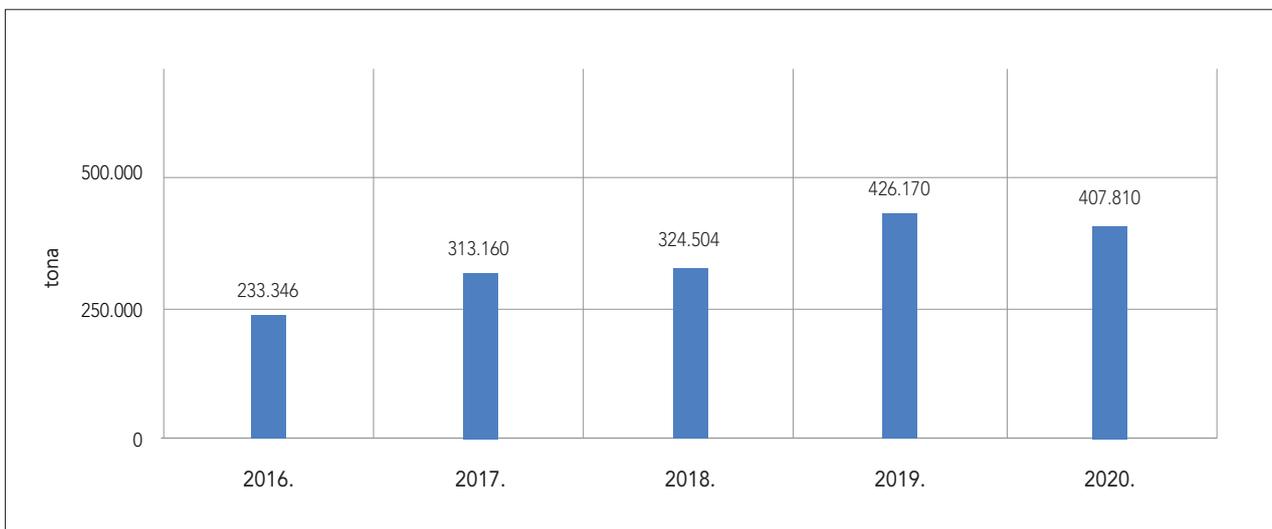
Izvor: Zračna luka Zadra; obrada: HGK – ŽK Zadar

### Promet Luke Zadar

Promet u teretnoj luci, nakon kontinuiranog rasta posljednjih godina, u 2020. godini bilježi

lagani pad od 4,3 posto prometa u odnosu na godinu prije.

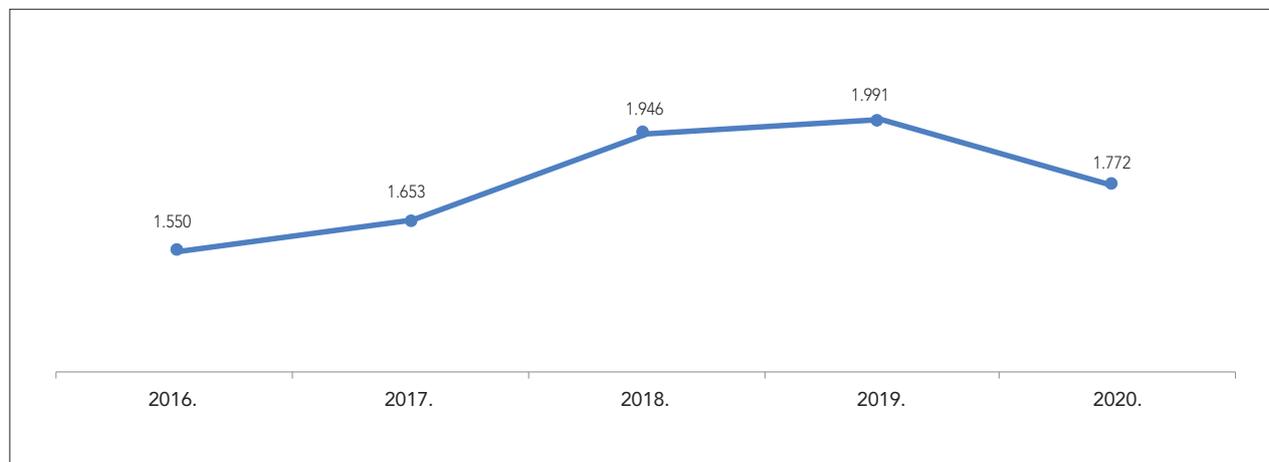
### Promet Luke Zadar (roba u tonama)



Izvor: Lučka uprava Zadar, obrada: HGK – ŽK Zadar

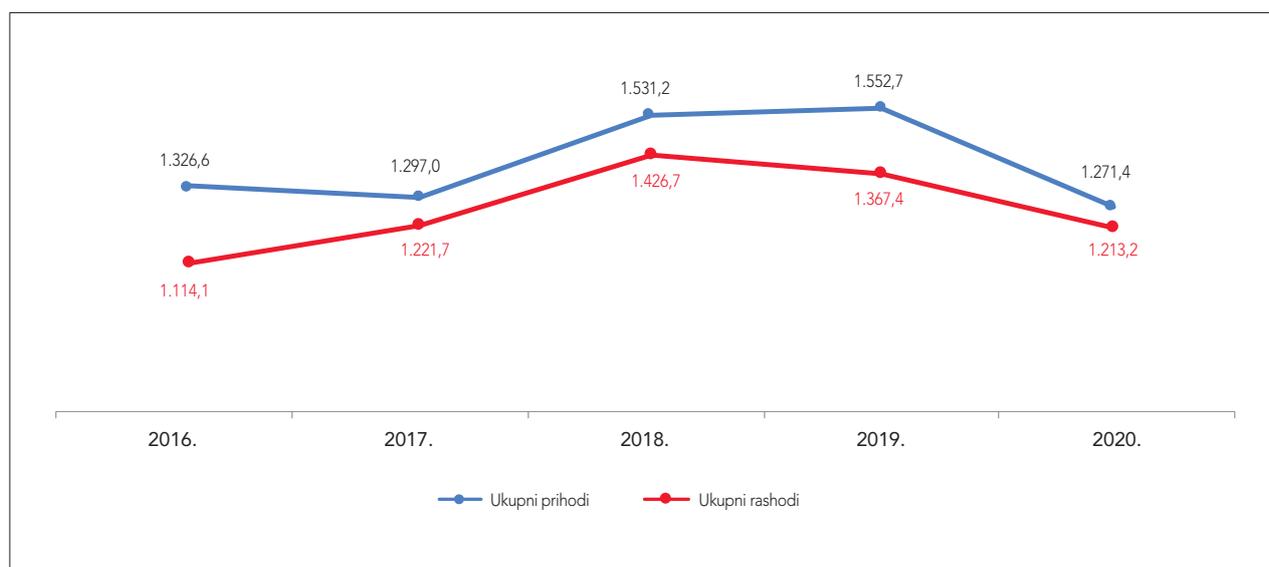
## Financijski pokazatelji u 2020. godini

Prosječan broj zaposlenih u Prijevozu i skladištenju gospodarstva Zadarske županije  
(stanje krajem razdoblja)



Izvor: FINA; obrada: HGK – ŽK Zadar

Ukupni prihodi i rashodi u Prijevozu i skladištenju gospodarstva Zadarske županije,  
milijuni kuna



Izvor: FINA; obrada: HGK – ŽK Zadar

## DOGAĐANJA

### Online prezentacija Nacionalnog plana oporavka i otpornosti 2021.-2023.

Online predstavljanje nacrt Nacionalnog plana o oporavka i otpornosti 2021. – 2023. (NPOO), koji je temeljni dokument za buduću pomoć EU zemljama članicama, održano je 28. siječnja.

Nacrt Nacionalnog plana predstavio je dr. sc. Zvonimir Savić, glavni ekonomist HGK i posebni savjetnik predsjednika vlade RH. Predstavljanje su slušali predstavnici oko 50 poduzeća i 40-ak institucija, ustanova, bolnica i škola, koji su dobili osnovne informacije o NPOO-u te su upoznati s područjima obuhvaćenima ovim planom.

Plan predviđa pomoć gospodarstvu, znanosti, zdravstvu, školstvu, kao i područjima pogođenima potresom. Predstavljanje je završilo pitanjima sudionika oko načina provedbe i prijave na projekte kao i rokovima kada se mogu očekivati prvi natječaji.

### Održana šesnaesta sjednica Strukovne skupine turističkih agencija ŽK Zadar

Virtualno, putem online aplikacije, 18. je ožujka održana 16. sjednica Strukovne skupine turističkih agencija Hrvatske gospodarske komore – Županijske komore Zadar. Na sjednici su se okupili predstavnici dvanaest putničkih agencija iz Zadarske županije s ciljem pripreme nadolazeće ljetne turističke sezone, koju su se informirali o dostupnim gospodarskim mjerama potpore u pandemiji bolesti COVID-19.

Predsjednik Strukovne skupine Tomislav Fain (Terra travel d.o.o.) izvijestio je o aktivnostima Skupine koje su se odvijale kroz rad Turističkog poslovnog vijeća HGK, posebno se osvrnuvši na zahtjeve prema mjerodavnim tijelima RH da se djelatnost putničkih agencije uvrsti u mjere nadoknade fiksnih troškova. Osim

postojećih mjera za zaposlenike, koji mahom sve agencije koriste, mjera nadoknade fiksnih troškova neophodna je za opstanak djelatnosti putničkih agencija koja od početka COVID-19 pandemije bilježi pad prihoda 90 posto.

Prisutnima je predstavljen Poziv za korištenje sredstava iz programa državnih potpora u sklopu mjera gospodarskog oporavka Vlade RH kojemu je cilj osigurati financijsku podršku poduzetnicima koji obavljaju djelatnosti u sektoru turizma i sporta te s njima povezanim djelatnostima. Provedbena tijela programa dodjele su Hrvatska banka za obnovu i razvitak (HBOR) za velike poduzetnike i Hrvatska agencija za malo gospodarstvo, inovacije i investicije (HAMAG-BICRO) za mikro, male i srednje poduzetnike, koji će odobravati jamstva za nove kredite za likvidnost koja će pokrivati do 100 posto glavnice kredita. Zahtjeve za kredite koji će biti osigurani ovim jamstvom poduzetnici mogu podnositi svim bankama u Republici Hrvatskoj i HBOR-u. Dodatna je pogodnost što će kamatna stopa za kredite osigurane ovim jamstvom biti snižena za najmanje 0,5 postotnih bodova u odnosu na kamatnu stopu uz koju bi kredit bio odobren bez korištenja jamstva.

Predstavnici agencija pozvani su na uključivanje u projekt Stay Safe in Croatia koji provodi Ministarstvo turizma i sporta, a koji za cilj ima educirati i upoznati posjetitelje i dionike u turizmu s protokolima i mjerama koje se provode u Hrvatskoj na svim razinama turističkih djelatnosti te pozicioniranje Hrvatske kao dobro pripremljene i sigurne turističke destinacije. Oznaka Safe Stay in Croatia dodjeljuje se besplatno dionicima iz hrvatskog turističkog sektora. Vidljivo istaknuta oznaka Stay safe in Croatia pruža informaciju svim posjetiteljima da turistički objekt njihovog interesa djeluje prema aktualnim preporukama Svjetskog vijeća za putovanja i turizam te Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo.

Zaključno, prisutni su se složili kako je uspjeh nadolazeće sezone neizvjestan i

ovisi o epidemiološkom stanju u Hrvatskoj i na emitivnim tržištima, međutim najava rezervacija ima, stoga treba biti optimističan te se pridržavati epidemioloških mjera kako bi sa što nižim brojkama dočekali početak turističke sezone.

### **Nove mjere potpore zadarskim poduzetnicima na području grada Zadra za travanj i svibanj 2021.**

Na temelju prijedloga predstavnika HGK-Županijske komore Zadar, Strukovne skupine restorana i barova ŽK Zadar, Strukovne skupine turističkih agencija ŽK Zadar, Obrtničke komore i Ceha ugostitelja Zadar, 23. ožujka, na 31. Sjednici Gradskog vijeća donesena je odluka kojima se mijenja način plaćanja zakupnine javnih površina te odluke kojima će se privremeno umanjiti ili osloboditi od plaćanja zakupnine javnih površina i poslovnih prostora u vlasništvu Grada Zadra za razdoblje od 1. travnja 2021. do 31. svibnja 2021. godine.

Slijedom toga:

- 1) zakupnicima poslovnih prostora u vlasništvu Grada Zadra, koji imaju sa Gradom Zadrom sklopljen ugovor o zakupu poslovnog prostora, a koji obavljaju svoju djelatnost neprekidno tijekom cijele godine, umanjuje se iznos zakupnine za 50% za razdoblje od 1. travnja 2021. godine do 31. svibnja 2021. godine, te oni koji ne obavljaju svoju djelatnost tijekom cijele godine, umanjuje im se iznos zakupnine za 25% za isto razdoblje.
- 2) zakupnici poslovnih prostora u vlasništvu Grada Zadra, koji se bave tradicijskim i umjetničkim obrtima te zakupnici putničke agencije, a koji imaju sa Gradom Zadrom sklopljen ugovor o zakupu poslovnog prostora, oslobađaju se plaćanja zakupnine za razdoblje od 1. travnja 2021. godine do 31. svibnja 2021. godine.

Kao mjera pomoći gospodarstvenicima donesena je i Odluka o privremenom oslobađanju plaćanja zakupa i umanjenju iznosa zakupnine javnih površina pa prema novoj odluci:

- 1) zakupci javnih površina za postavu ugostiteljskih stolova i sjedalica ispred ugostiteljskih objekata koji imaju zaključene ugovore o zakupu javne površine za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2021. godine odobrava se privremeno oslobađanje plaćanja zakupa za razdoblje od 1. travnja do 31. svibnja 2021. godine i umanjenje iznosa zakupnine za 30% za razdoblje od 1. lipnja do 31. prosinca 2021. godine.
- 2) zakupcima javnih površina za postavu štandova za ljetnu prodaju (suvenira, razglednica, eteričnih ulja i ručnih radova) koji imaju zaključene ugovore o zakupu za razdoblje od 1. travnja do 31. listopada 2021. godine i naprava za prezentaciju brodskih izleta, koji imaju zaključene ugovore za razdoblje od 1. travnja do 27. listopada 2021. godine, odobrava se privremeno oslobađanje plaćanja zakupa za razdoblje od 1. travnja do 31. svibnja 2021. godine.

Ove mjere moći će ostvariti svi zakupci poslovnih prostora i javnih površina ako imaju podmirene sve dospjele obveze prema Gradu Zadru nastale do 30. rujna 2020. godine, s rokom podmirenja do 31. ožujka 2021. godine.

U nastavku donosimo poveznice na cjeloviti tekst prijedloga Odluka koje su usvojene na 31. sjednici Gradskog vijeća

1. Prijedlog Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o zakupu javnih površina
2. Prijedlog Odluke o privremenom umanjenju i oslobađanju od plaćanja zakupnine poslovnih prostora u vlasništvu Grada Zadra za razdoblje od 1. travnja 2021. do 31. svibnja 2021. godine
3. Prijedlog Odluke o privremenom oslobađanju plaćanja zakupa i umanjenju iznosa zakupnine javnih površina zakupcima za postavu ugostiteljskih stolova i sjedalica ispred ugostiteljskih objekata, štandova za ljetnu prodaju i naprava za prezentaciju brodskih izleta

## U ŽK Zadar Lučka uprava najavila nastavak pomoći turističkim brodarima

Kako bi pomogla članicama kojima je zbog pandemije bolesti COVID-19 onemogućeno poslovanje, HGK – Županijska komora Zadar organizirala je sastanak predstavnika turističkih brodarica za kružna putovanja s predstavnicima Lučke uprave Zadar.

Naime, na zahtjev HGK – ŽK Zadar, Lučka uprava Zadar je u 2020. godini smanjila iznos lučke pristojbe za te brodarice s osam na tri kune, što će učiniti i za svibanj i lipanj 2021. godine s obzirom na trenutnu situaciju s pandemijom, dok će za srpanj i kolovoz donijeti odluku ovisno o tijeku turističke sezone. Ako sezona i u tim mjesecima bude nezadovoljavajuća, brodarima će se i tada izići u susret – smanjenjem iznosa lučke pristojbe ili odgodom plaćanja.

Nadalje, ravnatelj Lučke uprave Zadar Robert Škifić prisutne je izvijestio o projektu obnove Gradske luke u kojoj će radovi započeti u jesen 2021. a zbog čega će brodarice morati premjestiti svoje brodove s dosadašnjih vezova. S tim u vezi Škifić iznio je mogućnost nove lokacije u Luci Gaženica, gdje bi se turističkim brodarima ujedno osigurao i stalni zimski privez brodova, odnosno sekundarni lukobran, s obzirom na to da do sada u zimskim mjesecima nisu imali osiguran privez. Lučka uprava Zadar uložiti će vlastita sredstva kako bi se brodarima osigurao privez i logistički pristup prema najvišim standardima.



Okupljeni brodarice izrazili su iznimno zadovoljstvo Škifićevim prijedlogom i inicijativom te je dogovoren nastavak suradnje s Lučkom upravom Zadar uz daljnju podršku ŽK Zadar.

## Tvrtke Zadarske županije iskazale veliki interes za cijepljenje radnika protiv COVID-19

Nakon provedene ankete o interesu za cijepljenje protiv COVID-a 19 zaposlenika tvrtki na području Zadarske županije, provedene u razdoblju od 26. travnja do 5. svibnja, organiziran je prvi termin cijepljenja 9. svibnja na Višnjiku.

Zavod za javno zdravstvo Zadarske županije u suradnji sa Stožerom civilne zaštite Zadarske županije i HGK - Županijskom komorom Zadar organizirat će tijekom svibnja cijepljenje za 150 tvrtki odnosno za preko 2.000 radnika.

Procijepljenost prijavljenih radnika obavljena je tijekom mjeseca svibnja i lipnja.

## Održan 6. regionalni Forum obiteljskog smještaja Zadarske županije s online publikom

U HGK – ŽK Zadar 5. je svibnja održan šesti Forum obiteljskog smještaja Zadarske županije. Forum je bio organiziran u obliku panel rasprave koja se odvijala u prostorijama ŽK Zadar, a koju je online, putem aplikacije Microsoft Teams pratilo pedeset predstavnika obiteljskog smještaja s područja Zadarske županije. Forum je okupio sugovornike koji su, svatko iz svoje domene, predložili što nas očekuje u sezoni koja je ispred nas i kako se privatni iznajmljivači trebaju pripremiti.

Panelisti su bili predstavnici Strukovne skupine obiteljskog smještaja HGK – ŽK Zadar, Zavoda za javno zdravstvo Zadar, Turističke zajednice Zadarske županije, Zračne luke Zadar, Upravnog odjela za gospodarstvo, turizam, infrastrukturu i EU fondove Zadarske županije te Strukovne skupine turističkih agencija HGK – ŽK Zadar.

Denis Ikić, predsjednik Županijske komore Zadar, istaknuo je kako unatoč iscrpljenosti i posebnostima situacije u kojoj se nalazimo, postoji svijetlo na kraju tunela. Kazao je da perspektive za uspjeh i unaprjeđenje poslovanja ne nedostaje te da se nada što boljoj kampanji procjepljivanja, kako bismo potencijalnim turistima dokazali kako je Hrvatska sigurna destinacija.

Klaudio Grdović, predsjednik Strukovne skupine obiteljskog smještaja HGK – ŽK Zadar, pozdravio je prisutne i izvjestio o dosadašnjim aktivnostima skupine, istaknuvši imenovanje predstavnika iznajmljivača u Turističko vijeće što uvelike omogućuje iznajmljivačima da se njihov glas čuje tamo gdje se odluke donose. Što se tiče olakšanja poslovanja privatnih iznajmljivača u vrijeme pandemije, pozdravio je odluke nadležnih tijela o smanjenju iznosa članarina turističkim zajednicama, ali je napomenuo kako su tražili da se onim iznajmljivačima koji nisu imali niti jedno noćenje u 2020. otpišu sve obaveze plaćanja, međutim, takva odluka na žalost još nije donesena. Zamolio je iznajmljivače da bez obzira na tešku situaciju ne odustaju od bavljenja ovim vidom turizma jer ih, kako kaže, kada prođe koronakriza zasigurno čeka procvat poslovanja.

Alen Medić, voditelj odjela za epidemiologiju Zavoda za javno zdravstvo Zadar, izvjestio je prisutne o trenutnoj procijepljenosti i planu cijepjenja u županiji prema kojemu slijedi intenzivnije razdoblje cijepjenja, kada se planira dnevno cijepiti oko 1200 građana. "Ubrzanim procjepljivanjem želimo postići što manju transmisiju virusa i teže oblike bolesti kod pacijenta", objasnio je Medić te je poručio kako je trenutno cijepjenje jedini način da se zaustavi daljnje rapidno širenje koronavirusa. Istaknuo je kako je cijepjenje djelatnika u turizmu u punom jeku. Tijekom svibnja kreće cijepjenje djelatnika iz većih turističkih tvrtki, dok će do kraja lipnja biti cijepljeni svi turistički djelatnici, uključujući privatne iznajmljivače.

Mihaela Kadija, direktorica Turističke zajednice Zadarske županije, osvrnula se na rezultate prošlogodišnje sezone koji su unatoč pogođenosti pandemijom bili zadovoljavajući,

kada je u špici sezone ostvareno 65 posto rezultata iz rekordne 2019. godine. Posebnu fleksibilnost u doba pandemije pokazao je privatni smještaj koji je ostvario u prosjeku 60 posto poslovanja u odnosu na 2019. godinu.

Kako bi olakšali pad poslovanja iznajmljivačima, Kadija je istaknula kako se paušalna turistička pristojba smanjila za 50 posto, pristojba za krevet 30 posto te ona za pomoćni krevet za 100 posto za 2020. godinu. Obzirom da predsezone i ove godine nema, izvjesno je očekivati da će Ministarstvo turizma uskoro donijeti odluku i o daljnjem smanjivanju paušala.

Kadija je izvjestila i kako u suradnji sa Zavodom za javno zdravstvo rade na uspostavi mreže punktova za testiranje u domovima zdravlja te da se širi i komercijalna ponuda antigenskih testova u privatnim klinikama gdje će iznajmljivači moći upućivati svoje goste na testiranje.

Josip Klišmanić, direktor Zračne luke Zadar, kazao je kako su u odnosu na proteklu godinu, kada je u zračnoj luci ostvaren promet od 10 posto u odnosu na prethodnu 2019. godinu, očekivanja za nadolazeću ljetnu sezonu pozitivna te da očekuju petsto tisuća putnika. U svibnju je krenula Lufthansa s letovima za Frankfurt, kreće i Ryanair s dvije destinacije u svibnju, u lipnju još osam destinacija Ryanaira, a od 1. srpnja Ryanair uvodi još 29 destinacija s dva zrakoplova bazirana u Zadru. Prema najavama, srpanj i kolovoz će, s obzirom na red letenja biti jači nego 2019. godine, iako očekuju nešto manju popunjenost letova nego 2019. godine.

Također je najavio da će punkt za testiranje gostiju biti i u Zračnoj luci, ali je apelirao na iznajmljivače da svoje goste, pri odlasku, ipak upućuju na testiranja u mjestima u kojima su boravili, da se ne stvara gužva na testnom punktu Zračne luke.

Lovro Jurišić, pročelnik Upravnog odjela za gospodarstvo, turizam, infrastrukturu i EU fondove Zadarske županije, izvjestio je o subvencioniranju kamata na kredite privatnih iznajmljivača u sklopu programa Welcome koji

Zadarska županija provodi u sklopu programa Welcome, kojemu je cilj podizanje kvalitete usluge privatnog smještaja. Ukupno 344 iznajmljivača iz Zadarske županije dobilo je oznaku kvalitete Welcome a četvrtina njih i podoznake kvalitete poput family, city, bike ili rural. Kroz program kreditiranja Welcome, od 2018. godine do sada je plasirano 2 milijuna i 200 tisuća kuna od ukupnih 10 milijuna kuna. Stoga Jurišić poziva iznajmljivače da se, ako odluče ulagati u svoje kapacitete, obrate Županiji s obzirom da na raspolaganju stoji još osam milijuna kuna kreditnog potencijala za privatne iznajmljivače. Jurišić je kazao i kako županija provodi i druge programe sufinanciranja mikropoduzetnika za prevladavanje poteškoća uzrokovanih pandemijom, među kojima se mogu pronaći i privatni iznajmljivači kao prihvatljivi korisnici ako posluju kao tvrtka ili obrt.

Tomislav Fain, predsjednik Strukovne skupine turističkih agencija HGK – ŽK Zadar, istaknuo je kako je djelatnost putničkih agencija jedna od najpogođenijih u turističkom sektoru, s padom poslovanja od 89 posto te su i dalje suočeni sa velikim brojem otkazivanja, koje klijenti zbog fleksibilnijih odredbi mogu učiniti u svakom trenu.

Što se suradnje s privatnim smještajem tiče, kako kaže, u prošloj je sezoni prevladavao interes za luksuznim vilama i privatnim turama, dok su potpuno izostali autobusni gosti. Po svemu sudeći ovo će biti last-second sezona, u kojoj će težište biti na jednodnevnim posjetima i turama te na boravku izvan gradskih središta.



Zaključak sjednice je da je u ovom trenutku najvažnije procijepiti što više građana i pridržavati se mjera Stožera kako bi Zadarska županija izašla što prije iz crvene zone i dočekala turističku sezonu s malim brojkama zaraženih te kao takva sigurna destinacija privukla goste s naših najvećih emitivnih tržišta, koji su prema informacijama Ministarstva turizma i sporta itekako voljni putovati.

### Održana osnivačka sjednica Strukovne skupine pružatelja usluge smještaja na plovilima – charter ŽK Zadar

U zadarskom hotelu Kolovare, 20. svibnja je održana osnivačka sjednica Strukovne skupine pružatelja usluge smještaja na plovilima – charter HGK – ŽK Zadar. Na sjednici je za predsjednika Strukovne skupine jednoglasno izabran Marin Katičin (Pitter d.o.o.) a za zamijenike predsjednika Luka Šangulin (Angelina tours d.o.o.) i Hrvoje Škifić (Asta Jahting d.o.o.).

Strukovna skupina je osnovana na inicijativu članica, čarterskih tvrtki Zadarske županije, s ciljem promicanja i zaštite zajedničkih interesa čarterskih tvrtki te razvoja nautičkog turizma na županijskoj i nacionalnoj razini.

Predstavnici čarterskih tvrtki dobili su uvid u poslovanje luka nautičkog turizma Zadarske županije u 2020. godini te su donijeli plan aktivnosti Strukovne skupine.

Strukovna skupina planira uspostaviti suradnju s nadležnim lokalnim i županijskim tijelima te drugim strukovnim udruženjima, s ciljem



riješavanja aktualne problematike čarterske djelatnosti, a žele doprinjeti razvoju etičkih standarda struke i podizanju kvalitete usluge kroz organizaciju edukacija te sudjelovati u marketinškoj promidžbi Zadarske Županije kao nautičke destinacije.

## Održan online događaj National Learning Camp u sklopu projekta MISTRAL

Hrvatska gospodarska komora – Županijska komora Zadar 27. je svibnja održala online događaj National Learning Camp, na kojem je publici predstavljen projekt MISTRAL i alati razvijeni u prošlogodišnjim pilot-aktivnostima, natjecanju plavih poslovnih planova te na matchmaking događaju Rethinking Tourism B2B. National Learning Camp je okupio 40-ak sudionika.

National Learning Camp dio je projekta EU MISTRAL (Mediterranean Innovation STRAtegy for transnational activity of clusters and networks), koji sufinancira Europski fond za regionalni razvoj u programu Interreg Mediteran, a HGK – Županijska komora Zadar u njemu je jedan od projektnih partnera, uz još njih četrnaest iz Italije, Grčke, Albanije, Španjolske, Francuske, Portugala i Cipra.

Na događaju je također predstavljena Blue Growth Book, studija izrađena tijekom projekta MISTRAL, a stručnjaci za Plavo gospodarstvo i fondove Europske unije održali su predavanja



o najvažnijim aspektima i izazovima koji se tiču Plavoga rasta i njegovih podsektora, akvakulture i ribarstva, obalnog i pomorskog turizma te plavih biotehnologija.

Sudionici su na kraju skupa održali raspravu o tome kako učinkovito doprinijeti alatima Strategije pametne specijalizacije (S3) i drugih politika u plavom gospodarstvu.

## Održana sedamnaesta sjednica Strukovne skupine turističkih agencija ŽK Zadar

U srijedu 9. lipnja u 13 sati u prostorijama ŽK Zadar održala se sedamnaesta sjednica Strukovne skupine turističkih agencija Hrvatske gospodarske komore- Županijske komore Zadar. Na sjednici su sudjelovali predstavnici 9 putničkih agencija iz Zadarske županije s ciljem pripreme za nadolazeću ljetnu turističku sezonu i razmijene informacija vezano za stanje u turizmu u aktualnoj pandemiji COVID-a 19.

Nakon uvodnog obraćanja predsjednika Strukovne skupine Tomislava Faina (Terra travel d.o.o.), prisutnima je dobrodošlicu zaželio predsjednik ŽK Zadar Denis Ikić, istaknuvši aktivnosti ŽK Zadar kojima se nastojalo pomoći lokalnim putničkim agencijama s poteškoćama u poslovanju uzrokovanim pandemijom COVID-a 19, poput dogovora s jedinicama lokalne samouprave o privremenom ukidanju plaćanja najma za one agencije koje u najmu imaju poslovne prostora u vlasništvu grada. Ikić je izrazio nadu u uspješnu ljetnu sezonu te zaželio prisutnima što brže prevladavanje poteškoća u poslovanju uzrokovanih pandemijom COVID-a 19.

Direktorica Turističke zajednice Zadarske županije Mihaela Kadija izvijestila je prisutne o najznačajnijim aktivnostima pripreme ljetne sezone i povratnim informacijama s terena, prvenstveno se osvrnuvši na punktove za testiranje gostiju kojih u Zadarskoj županiji ima šezdesetak diljem županije. Što se promidžbenih aktivnosti tiče kampanja turističke zajednice je posljednjih godinu dana bila fokusirana na bliska tržišta kao što su Njemačka, Austrija, Češka Poljska i Slovenije

te je kampanjom omogućen auditorijum na najznačajnijim digitalnim kanalima. Osim toga mrežna stranica turističke zajednice sada je prevedena, izuzev na dosadašnjim glavnim svjetskim jezicima, na još osam europskih jezika uključujući češki, poljski, slovenski i mađarski. Između ostalog Kadija je istaknula zadovoljstvo velikim brojem turističkih agencija koje su se ovu godinu prijavile za dodjelu potpora TZ-a Zadarske županije za management destinacijske kompanije. Kao još jeda pozitivan trend u najavi sezone istaknula je nikad veći broj najavljenih zračnih destinacija u Zračnu luku Zadar te bi u tom segmentu, kako kaže, sezona trebala biti puno bolje nego prošle godine.

Dražen Grgurović vlasnik privatne zdravstvene ustanove Pupilam d.o.o. iz Zadra prisutnima je predstavio usluge testiranja gostiju na COVID-19 na trinaest prometnih lokacija od Zadra do Šibenika kao i mobilne timove koji po pozivu odlaze na teren. Tvrtka je zaposlila i educirala petnaestak timova s po dvoje mladih ljudi te investirala u nabavu pos blagajni, printera, računala i testova kako bi se testiranje vršilo i nalazi izdavali na licu mjesta. Postavili su i web aplikaciju <https://covid-zadar.com/> putem koje se upisuje goste i naručuje za testiranje na vrlo jednostavan način i bez čekanja.

Nadalje, predsjednik Strukovne skupine Tomislav Fain je izvijestio o ishodu pregovora s mjerodavnim tijelima vezano za uvrštavanje djelatnosti putničkih agencija u Vladinu mjeru nadoknade fiksnih troškova. Naime, dogovor je postignut te bi odluka trebala uskoro stupiti na snagu prema kojoj će se putničkim agencijama koje su u 2020. godini imale pad prihoda 75 posto i više u odnosu na 2019. godinu isplatiti jednokratna novčana pomoć u iznosu od pet do sedam tisuća kuna po zaposlenom.

Zaključno, predstavnici agencija su se složili da s obzirom na statistiku dolazaka i noćenja u Županiji za prvih pet mjeseci 2021. prema kojoj se bilježi rast od oko 54 posto te na najave rezervacija koje su počele pristizati, očekuje se dosta dobra sezona, te se nadaju oporavku poslovanja.



## Gospodarskom vijeću ŽK Zadar predstavljen Nacionalni plan oporavka i obnova Zračne luke Zadar

U zadarskome hotelu "Kolovare" 11. lipnja održana je šesta sjednica Gospodarskoga vijeća HGK – Županijske komore Zadar. Pred šezdesetak okupljenih vodio ju je predsjednik ŽK Zadar Denis Ikić.

Uvodno je pozdravio posebne goste sjednice Zvonimira Savića, glavnog ekonomista Hrvatske gospodarske komore i posebnog savjetnika predsjednika Vlade Republike Hrvatske za ekonomska pitanja, te Josipa Bilavera, državnog tajnika za more i fondove Europske unije Ministarstva mora, prometa i infrastrukture, zatim župana Zadarske županije Božidara Longina, zadarskog gradonačelnika Branka Dukića, prorektora Sveučilišta u Zadru Josipa Faričića, predsjednika Hrvatske obrtničke komore – Obrtničke komore Zadarske županije Antu Lukačića, predstavnike tijela javne vlasti, jedinica lokalne i područne samouprave, gospodarstvenike i novinare.

Ukratko je potom govorio o gospodarskim kretanjima u županiji u protekloj godini. Skupu se obratio i župan Longin, istaknuvši, između ostaloga, rekordan investicijski ciklus županije u posljednjih nekoliko godina od 3,4 milijarde kuna i najavivši nastavak projekata osnaživanja županijskoga gospodarstva.

Usljedila su izlaganja posebnih gostiju sjednice Zvonimira Savića i Josipa Bilavera. O Nacionalnom planu oporavka i otpornosti 2021 – 2026. godine te o pripremi za ulazak

Hrvatske u euro-područje, govorio je Savić. Temelj plana sredstva su iz Europske unije, iz mehanizma Europa za nove generacije, a predviđeno je 6,3 milijarde eura bespovratnih sredstava, za razdoblje do sredine 2026. godine. "Sredstva gospodarstvu i privatnom sektoru distribuirat će se izravnim potporama gospodarstvu u obliku financijskih instrumenata – zajmovi, jamstva, subvencije kamatnih stopa, a iznimno će se dodjeljivati i bespovratna sredstva za specifične ciljeve – smanjenje emisije ugljičnog dioksida u proizvodnji, proizvodni procesi prihvatljivi za okoliš i slično. Potpora poduzećima pružat će se, dakle, za jačanje konkurentnosti i zelenu tranziciju gospodarstva, za poticanje inovacija i digitalizaciju gospodarstva – dodjelom vaučera", rekao je Savić.

Dao je i informaciju o pripremi Hrvatske za ulazak u euro-područje, o dosad poduzetim aktivnostima oko toga. Među posljednjima je dovršen, krajem prošle godine, dokument Nacionalni plan zamjene hrvatske kune eurom. "Hrvatska se od srpnja prošle godine nalazi u europskom tečajnom mehanizmu ERM II, a prvi mogući datum ulaska u euro-područje je 1. siječnja 2023. godine", završio je svoje izlaganje Savić.

O projektu modernizacije i dogradnje Zračne luke Zadar govorio je zatim Josip Bilaver. Jedna od komponenti Nacionalnog plana oporavka i otpornosti je Promet, a njena je vrijednost 5,5 milijardi kuna. Tu je pet reformi koje podržavaju 23 investicije, pa tako i ona u Zračnoj luci Zadar, naziva Elektrifikacija i ekologizacija sustava prihvaća i otpreme zrakoplova u Zračnoj luci Zadar. "Od nekoliko

prijavljenih projekata hrvatskih zračnih luka, ovaj je bio najbolje pripremljen i time prihvaćen za sufinanciranje spomenutim Nacionalnim planom. Rezultat njegove provedbe bit će prva energetska neovisna zračna luka u Hrvatskoj, ali i u Europi, što će potaknuti povećanje putničkog i turističkog prometa Zračne luke Zadar", završio je Bilaver.



*Denis Ikić, predsjednik Županijske komore Zadar*



*Glavni ekonomist Hrvatske gospodarske komore i posebni savjetnik predsjednika Vlade Republike Hrvatske za ekonomska pitanja Zvonimir Savić*



*Državni tajnik za more i fondove Europske unije Ministarstva mora, prometa i infrastrukture Josip Bilaver*

## Održan besplatan webinar o javnoj nabavi za 50 tvrtki

Pedeset tvrtki pohađalo je 14. lipnja besplatni webinar, u organizaciji ŽK Zadar, izobrazba u području sustava javne nabave: Ponuda – pregled i ocjena; Sklapanje, izvršenje i izmjene ugovora o javnoj nabavi; Plan nabave i registar ugovora.

Predavači na radionici bili su stručnjaci Uprave za trgovinu i politiku javne nabave Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja. Ova radionica polaznicima omogućuje stjecanje prava na bodove (8 bodova) koji su potrebni za obnovu certifikata u području javne nabave. Polaznicima usavršavanja Ministarstvo će izdati potvrdu o pohađanju programa usavršavanja.

U prvom dijelu predavanja Ponuda – pregled i ocjena, polaznici su putem chata postavljali pitanja i riješili mnoge nejasnoće uz pomoć predavača **Marice Japundžić** i **Renate Tomljenović**, koje su im dale i praktične savjete. Drugi dio predavanja o sklapanju, izvršenju i izmjeni ugovora o javnoj nabavi te planu nabave i registar ugovora vodio je predavač **Zoran Vuić**, koji je također izlaganje potkrijepio mnogim primjerima iz prakse. Predavači su prema anketi polaznika ocijenjeni najboljom ocjenom.

## U ŽK Zadar održan sastanak o plinifikaciji poslovnih zona

Sastanak o mogućnostima plinifikacije nekoliko poslovnih zona u Zadarskoj županiji s predstavnicima regionalne i lokalne samoupravne te vodstvom tvrtke EVN Croatia Plin d.o.o. održan je u dvorani za sastanke ŽK Zadar, 21. rujna.

Sastanku su nazočili Zadarski župan Božidar Longin, gradonačelnik Branko Dukić sa suradnikom, načelnici općina Poličnik, Zemunik Donji i Bibinje, predsjednik ŽK Zadar Denis Ikić i direktor EVN Croatia Plin d.o.o. Vlado Mandić sa suradnicima.

Razgovaralo se o aktivnostima i koordinaciji u procesu plinifikacije poslovne zone u navedenim općinama jer je raspoloživost plina u poslovnim zonama jedan od osnovnih

preduvjeta za dolazak investitora u proizvodne djelatnosti.

Također, tema razgovora bila su tehnička, proceduralna i pravna pitanja koja su neophodna da bi do plinifikacije u poslovnim zonama došlo što prije.



## Susret s predstavnicima Gospodarske komore Hartland iz Sjedinjenih Američkih Država

Predsjednik ŽK Zadar Denis Ikić 29. se rujna u vijećnici Grada Zadra susreo s predsjednicom Gospodarske komore Hartland iz Okruga Milwaukee američke savezne države Wisconsin Lynn Minturn i njenim suradnicima Donnou Dorau, Deb Nollen te Jamesom Wildeom koji je zastupao tvrtku Entourage Expeditions, poslovnog partnera hrvatskog poduzeća Katarina line d. o. o. iz Opatije. Predstavници Komore Hartland dio su izaslanstva grada-prijatelja Zadra Milwaukeeja u posjetu Zadru i Hrvatskoj.



Predsjednik Ikić upoznao je predsjednicu Minturn s gospodarstvom Zadarske županije te ustrojem Hrvatske gospodarske komore, iskazavši i interes zadarske Komore za posredovanje u eventualnoj uspostavi poslovne suradnje između zadarskih i poduzetnika iz Hartlanda.

## U ŽK Zadar predstavljen projekt '100 pametnih tvornica'

U HGK – Županijska komora Zadar, stručnjaci iz Culmene d.o.o. i njihovi partneri, predstavili su svoj zajednički projekt "100 pametnih tvornica" u četvrtak, 30. rujna. Proizvodnim tvrtkama objašnjene su mogućnosti povećanja produktivnosti i energetske efikasnosti, smanjenja mogućnosti ozljeda na radu i digitaliziranja poslovanja te prikazano kojim sredstvima i natjecajima je to moguće ostvariti. Predstavljanju je nazočilo i aktivno sudjelovalo u raspravi desetak mahom menadžera iz metaloprerađivačke i prehrambene industrije Zadarske županije.



Projekt "100 pametnih tvornica" pokrenut je s ciljem stvaranja većeg broja pametnih tvornica te kako bi se tvrtkama ponudilo rješenje za bržu, jednostavniju i efikasniju transformaciju. U projektu se koristi Culmenina metodologija Culis koja kombinira lean management, digitalnu i zelenu transformaciju. Zbog složenosti projekta, u njega su uključeni partneri iz područja interneta stvari, umjetne inteligencije, robotike, računalne sigurnosti, ERP-ova (engl.: Enterprise resource planning, softver za integrirano upravljanje glavnim

poslovnim procesima), obnovljivih izvora energije, kružnog gospodarstva, arhitekture i EU fondova. Projekt je uvršten u brošuru "Croatia – Industry 4.0 Opportunities" Ministarstva gospodarstva, poduzetništva i obrta.

## Završna konferencija na projektu "Pružanje usluga informiranja i povezivanja za MSP u Zadarskoj županiji"

U Centru za razvoj i edukacije u zoni Grabi u Poličniku u utorak, 12. listopada, održana je završna konferencija projekta "Pružanje usluga informiranja i povezivanja za MSP u Zadarskoj županiji" i seminar za poduzetnike pod nazivom „EU fondovi i prilike u novom programskom razdoblju 2021.-2027.“, koje su organizirane u suradnji ustanove Inovacija s Općinom Poličnik, tvrtkom Mazars i HGK – Županijskom komorom Zadar.

Šezdesetak sudionika, većinom malih poduzetnika, ali i predstavnika potpornih institucija, udruga te studenata upoznalo se je s mehanizmom odobravanja potpora iz fondova EU, ali i iz nacionalnih izvora. Predstavljena je shema objave natječaja, koji se očekuju u novom programskom razdoblju, a dan je i niz primjera uspješnih prijava na natječaje iz prethodnog razdoblja 2014.-2020.

Iskorištena je velika posjećenost ovog seminara da se prisutnim malim poduzetnicima, poglavito iz sektora informacija i komunikacija, predstavi i



međunarodni projekt CHAIN REACTIONS iz programa Interreg Central Europe, na kojem je jedan od partnera HGK – ŽK Zadar.

## Dodijeljene plakete 'Zlatna kuna' najuspješnijim trgovačkim društvima u 2020. godini

U zadarskom hotelu "Kolovare" 15. listopada, na sedmoj svečanoj sjednici Gospodarskoga vijeća HGK – ŽK Zadar, dodijeljene su plakete "Zlatna kuna" najuspješnijim trgovačkim društvima za poslovanje u 2020. godini. U kategoriji malih trgovačkih društava zaslužio ju je Olimp d. o. o., srednjih HSTEC d. d. te velikih Tankerska plovdba d. d. Nakon prikazanog kratkog filma o svakom od dobitnika, nagrade su preuzeli direktor Olimpa Hrvoje Petričić, HSTEC-a Mladen Šarlija te predsjednik Uprave Tankerske plovdbje Mario Pavić.

Na sjednici su predstavnicima poduzeća Hoteli Zadar d. d. Branimiru Deviću, Jadera d. o. o. Mati Nižiću i Punta Skala d. o. o. Jošku Jadrešinu uručena i posebna priznanja u povodu 45. obljetnice njihova uspješnoga poslovanja.

Sjednici se odazvalo šezdesetak gospodarstvenika, a među nazočnima bili su i zadarski gradonačelnik Branko Dukić, državni tajnik u Ministarstvu mora, prometa i infrastrukture Josip Bilaver, glavni ekonomist HGK i savjetnik u Vladi Republike Hrvatske Zvonimir Savić, predsjednik Hrvatske obrtničke komore – Obrtničke komore Zadarske županije Ante Lukačić, prorektor na Sveučilištu u Zadru Josip Faričić i drugi.

Predsjednik HGK – ŽK Zadar Denis Ikić govorio je o rezultatima prošle poslovne godine naglasivši to da, iako je pandemija znatno naštetila velikom dijelu gospodarstva, prouzročivši gubitak prihoda od 1,57 milijardi kuna, neke su djelatnosti ipak zabilježile njegov porast, među njima graditeljstvo, poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo te prerađivačka industrija. Zaposlenih je na kraju prošle godine bilo gotovo 60 tisuća, više nego rekordne 2019. godine. "To se dogodilo zbog mjera Vlade Republike Hrvatske za očuvanje

radnih mjesta koje je koristilo više od 5 tisuća poslodavaca za oko 26,5 tisuća radnika, a isplaćeno je više od 423 milijuna kuna u tu svrhu", naglasio je Ikić te nastavio da je stopa registrirane nezaposlenosti u prva tri mjeseca ove godine 7,7 posto te je manja od državnog prosjeka. Krajem rujna zabilježen je najmanji broj nezaposlenih osoba otkada se ta statistika vodi. Porastom od jedanaest posto u prošlog godini te od 38,8 posto u prvih šest mjeseci ove godine ističe se i robni izvoz. Lani je on iznosio 2,27 milijardi kuna, uz suficit od 236 milijuna kuna, a ovogodišnji u razdoblju od siječnja do lipnja 1,5 milijardi kuna. Program Nacionalni plan oporavka i otpornosti hrvatske Vlade imat će udjela u daljnjem dinamiziranju gospodarstva, zaključio je Ikić.

Skupu se obratio i Zvonimir Savić izrazivši uvjerenje da će se provedbom mjera i razvojnim projektima spomenutog Plana, posebno u turizmu i prerađivačkoj industriji, doprinijeti cilju zapošljavanja i zadržavanja ljudi u Hrvatskoj.

U ime svih nagrađenih na plaketama "Zlatna kuna" HGK – ŽK Zadar zahvalio je Mario Pavić iz Tankerske plovdbje.





## Osnovana Strukovna skupina računovođa HGK – ŽK Zadar

Strukovna skupina računovođa Hrvatske gospodarske komore – Županijske komore Zadar osnovana je 26. listopada 2021. godine u ŽK Zadar.

Na konstituirajućoj sjednici predstavnici 12 tvrtki iz djelatnosti M69.20 Računovodstvene, knjigovodstvene i revizijske djelatnosti; porezno savjetovanje (NKD2007) jednoglasno su usvojili Poslovnik o radu Strukovne skupine te izabrali vodstvo. Voditeljica Danijela Dellavia i Zamjenica voditeljice Sanja Košta izabrane su jednoglasno, a za Poslovnog tajnika Strukovne skupine imenovan je Dinko Basioli, viši stručni suradnik iz ŽK Zadar. Danijela Dellavia, direktorica tvrtke Fedra d.o.o. i Sanja Košta, direktorica tvrtke Kata d.o.o. otprije su i predstavnice računovodstvene branše iz Zadarske županije u Vijeću Udruženja računovođa HGK.

Na sjednici je jednoglasno usvojen i Plan aktivnosti Strukovne skupine za 2021. i 2022. godinu. Plan predviđa kvartalne sastanke na koje bi se pozivalo predstavnike Porezne uprave, HZZ-a, MUP-a i drugih institucija, od kojih se na ovakvim skupovima računovođa mogu dobiti korisne stručne informacije. Predviđena su i neformalna druženja za poticanje čvršće suradnje među kolegama, a pred Strukovnom skupinom je i organizacija 7. sjednice Vijeća Udruženja računovođa HGK, predviđena u Zadru u lipnju 2022. godine.

Za ovu prigodu Voditeljica Danijela Dellavia pripremila je anketu, koju je prigodno nazvala

“To smo vam već poslali”, a odnosi se na problem koji muči sve računovođe: zahtjeve državnih tijela računovođama da im se pošalje dokumentacija, koju su računovođe već poslali nekom drugom državnom tijelu.



## ŽK Zadar na sastanku sa zadarskim Stožerom o pridržavanju mjera u ugostiteljstvu

U organizaciji Ravnateljstva civilne zaštite – Službe civilne zaštite Zadar, 4. studenoga održan je sastanak s predstavnicima Udruženje obrtnika Zadar i HGK – Županijske komore Zadar. Sastanak je održan u cilju poboljšanja komunikacije sa Sektorom ugostiteljskih djelatnosti, u vezi provedbe važećih odluka Stožera civilne zaštite Republike Hrvatske i preporuka Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo.

Uvažavajući nadolazeće hladnije vrijeme i sve češći način rada ugostiteljskih objekata u zatvorenim prostorima, zaključeno je da postoji potreba intenzivnije, pristupačnije, jasnije i ciljane komunikacije s poduzetnicima iz ugostiteljske djelatnosti, u cilju pridržavanja dosad donesenih epidemioloških mjera i uputa, jer samo time i odgovorim ponašanjem možemo smanjiti širenje zaraze koronavirusa.

Na sastanku su bili voditelj Službe civilne zaštite Zadar Miroslav Andrić, tajnica Udruženja obrtnika Zadar Jasminka Smokrović, viši stručni suradnik u Odsjeku za turizam i trgovinu Županijske komore Zadar Marko Jović i voditelj Županijskog centra 112 Zadar Marko Buljevac.



## Kodium Pro tim iz Zagreba pobjednik hackathona na projektu CHAIN REACTIONS

Hrvatska gospodarska komora – Županijska komora Zadar organizirala je online hackathon u sklopu EU projekta CHAIN REACTIONS u kojem sudjeluje kao projektni partner. Projekt je sufinanciran sredstvima iz programa Interreg Central Europe.

Hackathon je imao za cilj pronalazak softverskih rješenja u području napredne proizvodnje te energije i zaštite okoliša, a bio je namijenjen IT sektoru (mikro, malim i srednjim poduzećima, obrtima, freelancerima i studentima).

Događaj je organiziran drugačije od uobičajene forme, odnosno sudionici su imali pet dana vremena, od 12. do 17. studenoga 2021. godine, za razvitak rješenja koja su predstavili žiriju na završnom događaju koji se održao 24. studenoga 2021. godine u hibridnom obliku (on spot – u prostorijama Županijske komore Zadar i online putem).

Ukupno se prijavio 21 tim, od kojih je rješenje predalo njih 12.

Pobjednik hackathon je tim Kodium Pro koji je razvio KIES platformu (Kodium Intelligent Energy Saver) i za to osvojio nagradu od 25.000,00 kuna u bruto iznosu. Članovi tima Davor Novokmet, Ivan Radak i Jurica Fabijanić dolaze iz tvrtke Kodium Pro d.o.o. iz Zagreba, a rješenje koje su razvili za potrebe hackathona može prikupiti bilo kakvu vrstu senzorskih podataka (npr. temperature, tlakova, potrošnje vode, pa do

statusa strojeva, uređaja, proizvodnih linija i sl.), procesuirati je i omogućiti kvalitetan uvid u poslovni proces tvrtke. Ono koristi AI modul (umjetnu inteligenciju) koji automatski traži anomalije, detektira korelirane senzore i „uči u hodu“. Rješenje nudi naprednu regresijsku analizu za predviđanje budućih potreba i praćenje efikasnosti radi donošenja kvalitetnih poslovnih odluka.

KIES platforma namijenjena je tvrtkama koje žele kontrolirati potrošnju i poboljšati efikasnost, bilo kojim tvrtkama koje žele dublji uvid u vlastitu proizvodnju jer im omogućuje duboki uvid u mjerne podatke, praćenje promjena u efikasnosti i uspoređivanje efikasnosti različitih uređaja, tvrtkama koje implementiraju ili žele implementirati ISO 50001 i koje trebaju snažan izvještajni alat, komunalnim poduzećima koja trebaju daljinsko očitavanje te ekološki nastrojenim kompanijama koje žele smanjiti vlastiti energetske i CO2 otisak.

„Rješenje je napravljeno od nule, ne radi se o nečemu što već postoji, niti je na tržištu. Mi smo tim programera s višegodišnjim iskustvom u razvoju IoT i SaaS rješenja. Znanje koje smo skupili u dosadašnjoj karijeri odlučili smo sumirati i iskoristiti za izradu rješenja za ovaj hackathon. Sudjelovanje na hackathonu nam je bilo vrijedno iskustvo i poticaj za daljnji razvoj inovativnih rješenja.“ rekao je Davor Novokmet iz pobjedničkog tima.

Osim pronalaska softverskih rješenja svrha je hackathona, putem predstavljenih projekata, ostvariti transnacionalnu suradnju tvrtki iz Slovenije i Češke sa hrvatskim IT tvrtkama.



**HGK**  
**.HR**